



جمعیّت دوستداران زمین سبز

گزارش نهایی طرح آموزشی

کودکان، دوستان طبیعت

مرحله پانزدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

با حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری
اداره آموزش و ترویج
و همکاری سازمان آموزش و پرورش استان کرمان

تابستان ۱۴۰۰



فهرست

پیشگفتار..... ۲

معرفی طرح

معرفی اجمالی طرح "کودکان، دوستان طبیعت"..... ۵

گزارش عملکرد

عملکرد ۱: برگزاری جلسه آغاز به کار دوره پانزدهم طرح آموزشی..... ۱۱

عملکرد ۲: تهیه و تدوین اقسام آموزشی متناسب با اجرای مجازی طرح "کودکان، دوستان طبیعت"..... ۱۳

عملکرد ۳: آموزش داستان محور..... ۱۹

عملکرد ۴: آموزش موضوع محور..... ۴۴

عملکرد ۵: آموزش پروژه محور..... ۶۲

عملکرد ۶: نمایش خلاق..... ۷۰

عملکرد ۷: "طرح همیاران طبیعت" در مدارس..... ۷۵

عملکرد ۸: پویش معرفی کتاب..... ۸۰

عملکرد ۹: خلاقیت و نوآوری..... ۸۱

عملکرد ۱۰: دیدار همیاران طبیعت و نمایندگان دانش آموزان طرح "کودکان، دوستان طبیعت" با مدیر کل

محترم اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان..... ۸۳

عملکرد ۱۱: انتخاب همیار طبیعت مروج نمونه استان کرمان..... ۸۶

عملکرد ۱۲: بازخوردهای آموزشی از دانش آموزان، اولیای مدارس و دانش آموزان..... ۸۷

تجزیه و تحلیل آماری

پیوست



● پیشگفتار

پانزدهمین مرحله اجرای طرح "کودکان، دوستان طبیعت" در حالی پایان می پذیرد که بسیاری از دانش آموزان تحت پوشش آموزش های مراحل اولیه تحصیلات دانشگاهی خود را هم به پایان رسانده اند! این بدان معنی است که مثلث اجرایی این طرح موفق شده است یکی از برنامه های آموزشی شناخت و حفاظت از منابع طبیعی استان در دو دهه اخیر را به یک فرهنگ زنده و پویا تبدیل کند.

امری که مصداق دقیق فرهنگ سازی اجتماعی است.

یک بررسی محدود آماری نشان می دهد که بیش از ۷۰٪ از مردم عادی کوچه و بازار مفاهیمی همچون "منابع طبیعی"، "محیط زیست"، "جنگل"، "مرتع"، "آلودگی های محیط زیست"، "مخاطرات طبیعی" و ... را به درستی درک و تعریف می کنند. قطعاً در پی طرح این ادعا نیستیم که این آگاهی ارزنده اجتماعی محصول آموزش های طرح "کودکان، دوستان طبیعت" است، نه! اما بی تردید نمیتوان از نقش سازنده رسانه های مختلف در شکل دادن به این فرهنگ غافل ماند.

تجربه برگزاری پانزده دوره آموزش مستمر و بی وقفه به این جمعیت آن چنان اعتماد به نفسی داده است که در بدترین شرایط اجتماعی و انتشار هولناک ویروس کوید ۱۹ در دوران اجرای مرحله چهاردهم، نه تنها کوچکترین تغییری در محتوای برنامه هایش پیش نیامد، بلکه نظام آموزشی جمعیت، به سرعت همزمان و هماهنگ با نظام آموزش و پرورش کشور به آموزش مجازی تبدیل و تمامی برنامه های آموزشی در قالب موشن گرافی و انیمیشن و ویدیو پاور باز تولید و همراه با گوشی ها و تبلت ها به خانه ها راه یافت.

نکته مهم در تغییر این نظام انعطاف پذیری برنامه های آموزشی برای تبدیل از یک برنامه گفتاری به یک برنامه تصویری و نمایشی بود. تنها یک متن کامل و بی نقص می تواند به انعطافی در این حد برسد.

این قابلیت محصول توانایی برنامه ریزان آموزشی جمعیت در تولید محتوایی فشرده، موجز و کامل در طرح درس های



موضوعی در مقاطع مختلف بوده است، قابلیتی که در جریان باز تولید محتوا به خوبی خود را نشان داد. از دیگر اتفاقات شیرین این دوره دیدار تعدادی از دانش آموزان با مدیرکل اداره منابع طبیعی و آبخیزداری استان بود. این دیدار در تاریخ بیستم اسفندماه در محل اداره کل منابع طبیعی برگزار گردید.

در این نشست کوتاه هوشمندی کودکان سرزمین ما، خود را در برخورد با مسئولان و مدیران استان و طرح شجاعانه مطالبات نسل امروز از ایشان نشان داد. هم چنین کودکان شرکت کننده در این نشست به عنوان نمایندگان همیاران طبیعت کارت عضویت و هدیه ایی از دست جناب آقای رجبی زاده دریافت کردند.

جمعیت با اغتنام از فرصت این گزارش لازم می داند در پایان موفقیت آمیز این مرحله، مراتب تقدیر و امتنان خاضعانه خود را از حمایت های بی دریغ اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و همچنین همکاری ارزنده سازمان آموزش و پرورش استان از طرح "کودکان، دوستان طبیعت" تقدیم نموده و برای مدیران و همکاران این نهادها آرزوی موفقیت نماید.

همچنین وظیفه خود می داند از تمامی کوشش ها و مساعدت های همکاران عزیز خود در اجرای این برنامه و دیگر برنامه های جمعیت تشکر نماید. بی تردید انتخاب اینجانب به عنوان مروج نمونه استان در سال ۱۳۹۹ از طرف سازمان جنگلها و مراتع کشور، پاسخی به کوشش ها و زحماتی است که این همکاران عزیز مبذول نموده اند. عنوان مروج نمونه نه تنها به من، که به همه ما تعلق دارد.

گزارش حاضر چکیده کوشش های ارزنده ای است که مرحله پانزدهم اجرای طرح "کودکان، دوستان طبیعت" را به عنوان نقطه عطفی در برنامه های آموزشی جمعیت ارائه می نماید. در این مرحله آثار تغییرات قالب های آموزشی در فضای مجازی بر غنای محتوای علمی برنامه های آموزشی به خوبی ثبات یافته و اطمینان میرود که در آینده و پس از محو ویروس کرونا نیز آموزش ها در همین قالب ها بتواند پوشش و تاثیر گسترده تری بر هدف های آموزش ایجاد نماید.

همتتان پایدار

فتحیه نعمت الله زاده

معرفی طرح





● معرفی اجمالی طرح "کودکان ، دوستان طبیعت "

باید به کودکان و افراد بزرگسال دانشها و ارزشهای مربوط به راه و رسم زندگی پایدار را آموخت. این امر مستلزم تلفیق آموزش زیست محیطی با آموزش اجتماعی است. روان شناسان و نظریه پردازان تربیتی معتقدند آموخته های دوره کودکی و نوجوانی از جمله با ثبات ترین انواع یادگیری است.

براین اساس دو نهاد خانواده و مدرسه را باید دو رکن اساسی در جامعه پذیری و تربیت اجتماعی انسانها به شمار آورد. از سویی دیگر، انسان موجودی است که به طور فطری و ذاتی دوست دار طبیعت و علاقه مند به حفظ و گسترش آن است، تعالیم دینی و فرهنگی محیط اجتماعی ما نیز همواره به طرز چشمگیری بر تشدید این علاقه موثر است.

با وجود این، نسل امروز در بهره گیری مادی و معنوی از طبیعت مسیر خطرناک و رو به انحطاطی را می پیماید، بر همین اساس، آگاهان برای اصلاح وضع موجود زنگهای خطر را به صدا درآورده اند.

اشاعه فرهنگ طبیعت دوستی و آگاه کردن نسل امروز به حفظ و گسترش پدیده های طبیعی رویکرد تازه ای است که در چارچوب فوق معنا و مفهوم پیدا کرده است.

براین اساس، «جمعیت دوستداران زمین سبز» با حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و همکاری سازمان آموزش و پرورش استان کرمان، طرح اشاعه فرهنگ شناخت و حفاظت از منابع طبیعی و آموزش آن به کودکان و نوجوانان و یادگیری شیوه های گوناگون حفظ و گسترش این نعمت خدادادی را پیشنهاد کرده و معتقد است در صورت استمرار این برنامه می توان در امر فرهنگ سازی گامهای موثری برداشت.

در پانزدهمین دوره آموزشی "کودکان، دوستان طبیعت" تعداد ۶۴۰۰ نفر کودک در مقاطع مهد کودک، پیش دبستانی، دوره اول و دوم دبستان تحت پوشش این طرح قرار گرفتند.

اجرای این برنامه آموزشی در مدارس دخترانه و پسرانه دوره اول و دوم دبستان و مهد کودکهای تحت پوشش طرح در شهرستانهای کرمان، زنگی آباد، اختیارآباد، بردسیر، رفسنجان، بافت، خبر، شهداد، سیرجان و بم به میزان ۶۴۰۰۰ نفر ساعت میباشد.

۲- مجری طرح :

- مشخصات مجری:

جمعیت دوستداران زمین سبز، دارای پروانه مجوز شماره ۷۸/۱۳۲۶۱ مورخ ۷۸/۲/۱۲ و مجوز فعالیت از وزارت کشور، نیروی انتظامی و شماره ۸۰۳ ثبت شرکتها مورخ ۸۶/۱۱/۳ میباشد.

این تشکل يك سازمان مردم نهاد (NGO) است که با هدف شناخت و حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی با محوریت بانوان و دانش آموزان، فعالیت اجرایی خود را از سال ۱۳۷۸ شروع نموده است.

اهداف جمعیت عمدتاً معطوف به آموزش و فرهنگ سازی بویژه از طریق ارتقاء سطح حساسیت و مسولیت پذیری کودکان، نوجوانان و بانوان به عنوان پیکره فرهنگی موثر جامعه می باشد

۳- سوابق پژوهشی و فعالیت های اجرایی مجری طرح

اجرای طرح های آموزشی کوتاه مدت به مناسبت های مختلف از قبیل هفته منابع طبیعی، هوای پاک، روز زمین پاک و ... در مدارس و مهد کودک های شهر

برگزاری کارگاه ها و کلاس های آموزشی با هدف اشاعه فرهنگ سبز و حفظ منابع طبیعی

اجرای طرح پاکسازی جنگل قائم به همراه شبکه استانی تشکل های زیست محیطی

مشارکت در اجرای چندین طرح درختکاری به مناسبت هفته درختکاری

اجرای طرح شهرک های سبز در دو شهرک شهید ایرانمنش و افضل پور با هدف فعال سازی بانوان در اجرای طرح های سبز شهری

مشارکت در برگزاری بیش از دوازده نمایشگاه

تهیه بروشورهای مختلف در زمینه آموزش مادران و مربیان و جوامع محلی برای بهره برداری بهینه و حفاظت از منابع طبیعی

اجرای کارگاه آموزشی کودکان و زمین پاک

اجرای کارگاه آموزشی زنان و حفاظت از سفره های آب زیرزمینی در روستای دشت کار بردسیر

اجرای کارگاه های ارتقاء کیفیت آموزش (ویژه مربیان طرح کودکان، دوستان طبیعت)

شرکت فعال در همایش وجشنواره توانمندیهای سازمان های مردم نهاد استان (تیرماه ۸۷)

اجرای طرح آموزشی با سازمان پارکها

اجرای طرح آشتی کودکان با طبیعت در شهرک الله آباد کرمان

اجرای کارگاه های آموزشی "کودک، شادی، طبیعت" ویژه مربیان مهدهای کودک شهر کرمان و زرنند

اجرای دو دوره طرح توانمند سازی جوامع محلی با همکاری اداره کل منابع طبیعی استان کرمان

همکاری و مشارکت در اجرا و برگزاری کارگاهها و بازدیدهای آموزشی پروژه بین المللی RFLDL طی دو سال متوالی



مشارکت در اجرای طرح های حفاظت از طبیعت از جمله برگزاری مسابقات ویژه دانش آموزی و دوخت ماسک و کیف پارچه ایی

اجرای پانزده مرحله دوره آموزش دانش آموزان با عنوان " طرح کودکان، دوستان طبیعت" با همکاری و مساعدت اداره کل منابع طبیعی و همکاری سازمان آموزش و پرورش استان کرمان در شهر و روستاهای کرمان، چترود، هوتک، باغین، اختیارآباد، کوه بادومییه، سیرجان، رفسنجان، بردسیر، طاهرآباد، بم، ریگان، دارزین، فهرج، زرنند، بافت، خبر، راور، شهداد، کوهبنان و شهربابک که به عنوان طرحی نمونه و تجربه ای پربار از همکاری مؤثر و موفق اداره کل منابع طبیعی استان کرمان، سازمان آموزش و پرورش و جمعیت دوستداران زمین سبز معرفی شده است

ساختار اجرایی طرح

تیم مدیریتی و اجرایی این طرح شامل :

- ۱/ مدیر پروژه
- ۲/ محقق و برنامه ریز آموزشی
- ۳/ کارشناس نظارت و ارزیابی
- ۴/ مربیان و آموزشگران طرح
- ۵/ هنرمندان
- ۶/ مهندس پردازش و آمار
- ۷/ مستند ساز

مراحل و نحوه اجرای طرح

آموزش در این دوره با توجه به تجربه چهارده ساله طرح و نتایج موفق آن بر سه محور استوار است .

۱- آموزش پروژه محور

شیوه آموزش پروژه محور بر تعریف و تعیین یک موضوع خاص و طرح و گسترش اطلاعات در حول آن محور تاکید دارد. در این شیوه دانش آموز طی شش سال متمادی همراهی میشود، یعنی از پایه اول تا ششم ابتدایی و در هر سال یکی از مباحث مطرح میشود که طی دوره دانش آموز با کمک مربی و والدین و استفاده از تحقیق و جستجو از منابع مختلف درباره موضوع میپردازد. در این شیوه به علت مشارکت و همراهی بالای دانش آموزان میزان یادگیری و مسئولیت پذیری آنان نیز رشد چشمگیری خواهد داشت و حوزه اطلاعات و حساسیت او به شدت گسترش می یابد.

۲- آموزش موضوع محور

در طول این دوره آموزش همه مباحث مورد نظر مطرح می شود و دانش آموز طی جلسات تئوری و عملی با بحث شناخت و حفاظت از منابع طبیعی آشنایی لازم را پیدا می کند.

۳- آموزش داستان محور



در طول این دوره آموزش همه مباحث در قالب قصه های نخودی ارائه میشود و دانش آموز در قالب داستان و به طور غیرمستقیم با مباحث منابع طبیعی آشنا میشود.

لازم به ذکر است که با توجه به شیوع ویروس کرونا و برگزاری آموزش آنلاین در مدارس کلیه آموزشهای فوق به صورت مجازی برگزار شده است. در دوره های قبل استفاده از "میزرغبت" عنوان برنامه ایی بود که در آموزش های گذشته برای ایجاد انگیزه و جلب توجه کودکان به موضوع آموزش مورد استفاده قرار می گرفت، در این برنامه مربی با بهره گیری از عناصر موضوع آموزش مثل آب، خاک، گیاه و ... و انجام آزمایش های عملی حس کنجکاوی کودکان را برای فراگیری مبحث اصلی آموزش تحریک میکرد. در برنامه آموزشی های مجازی عنوان "میزرغبت" کماکان برای گفتارپیش درآمد هر مبحث مورد استفاده قرار گرفته است و این ایجاد رغبت با گفتاری جهت بارش افکار و جلب توجه کودکان صورت میگیرد.

شرح خدمات

۱/ طول مدت آموزش برای هر دانش آموزده جلسه میباشد که هفت جلسه آن آموزش تئوری و سه جلسه آموزش عملی خواهیم داشت.

سرفصل های هفت جلسه آموزش تئوری عبارتند از:

۱-۱/ شناخت اولیه منابع طبیعی و معرفی طرح همیاران طبیعت

۱-۲/ آب (منابع، مصارف، آلودگی ها و حفاظت)

۱-۳/ خاک (انواع خاک، فرسایش، آلودگی ها و اهمیت خاک)

۱-۴/ مرتع (شناخت مراتع، قرق، حفاظت و اهمیت مراتع)

۱-۵/ جنگل (انواع جنگل، جنگلهای بومی استان، تهدیدها و حفاظت)

۱-۶/ بیابان (بیابان زایی و بیابان زدایی، اهمیت بیابان و تعریف کویر)

۱-۷/ آبخیزداری (تعریف آبخیزداری، اهمیت آن در حفظ آب و خاک و گیاهان)

وسایل کمک آموزشی در این جلسات عبارتند از: کره جغرافیا، موشن گرافی، ویدیوپاور، معرفی کتاب، آزمایشات مرتبط با مباحث آموزشی.

۲/ عناوین سه جلسه عملی:

۲-۱/ طراحی و تدوین کاربرگ روزهای زندگی

۲-۲/ اجرای نمایش خلاق با موضوع مرتبط با منابع طبیعی

۲-۳/ طراحی و تدوین کاربرگ ویژه هفته منابع طبیعی و من شهروند کره زمین هستیم.

۳/ برای هر پایه کلیپ های آموزشی، انیمیشن، موشن گرافی و ویدیوپاور متناسب تهیه و تدوین گردید و در گروه های دانش آموزی ارسال گردید.

۴/ در این دوره آموزشی با همکاری کارشناسان دفتر آموزش و ترویج طرح همیاران طبیعت به ۳۵۰ دانش آموز و مربی



مدرسه معرفی شده و به تعدادی کارت هم یار طبیعت اهدا گردید.

۵ / طی برگزاری دوره سوالات و مسابقاتی طرح شده و به دانش آموزان فعال تر هدایا و جوایزی در ارتباط با شناخت بیشتر از طبیعت و منابع طبیعی اهدا گردیده است .

مراحل آموزشی

مرحله اول : تحلیل موضوع و تعیین محورهای آموزش

طراحی، برنامه ریزی و تهیه مواد آموزشی از پیش نیازهای اجرای طرح است. در این مرحله با بهره گیری از تجربیات گذشته، استاندارد های آموزشی یونیسف و فائو و نیز تجارب اجرایی مسئولان اداره کل منابع طبیعی استان و برنامه های جاری آموزش و پرورش مواد آموزشی تهیه و آماده می گردد.

مرحله دوم: اجرای طرح در مدارس و مهدکودک ها با هماهنگی و همکاری مدیران مراکز آموزشی

طی این سال تحصیلی، آموزش و تدریس برنامه آموزشی به صورت مجازی و توسط مربیان ویژه ای انجام شد که با اهداف طرح، روش های آموزشی و برنامه های انگیزشی آشنائی کامل داشته و عملاً مرحله کلیدی طرح را به مرحله اجرا می گذارند.

در این مرحله مربی سه وظیفه مهم به عهده دارد :

۱/ ایجاد انگیزه در دانش آموزان / ۲/ تسهیل در امر فراگیری مطالب

۳/ ارائه راه کارهای کاربردی به دانش آموزان

مرحله سوم : بررسی نتایج و تهیه گزارش پایانی طرح است .

در این مرحله محققان مربوط از طریق روش های ارزیابی، نتایج آموزشی را بررسی و براساس آن اهداف طرح اصلی و فراگیر را تعریف و ارائه می نمایند.

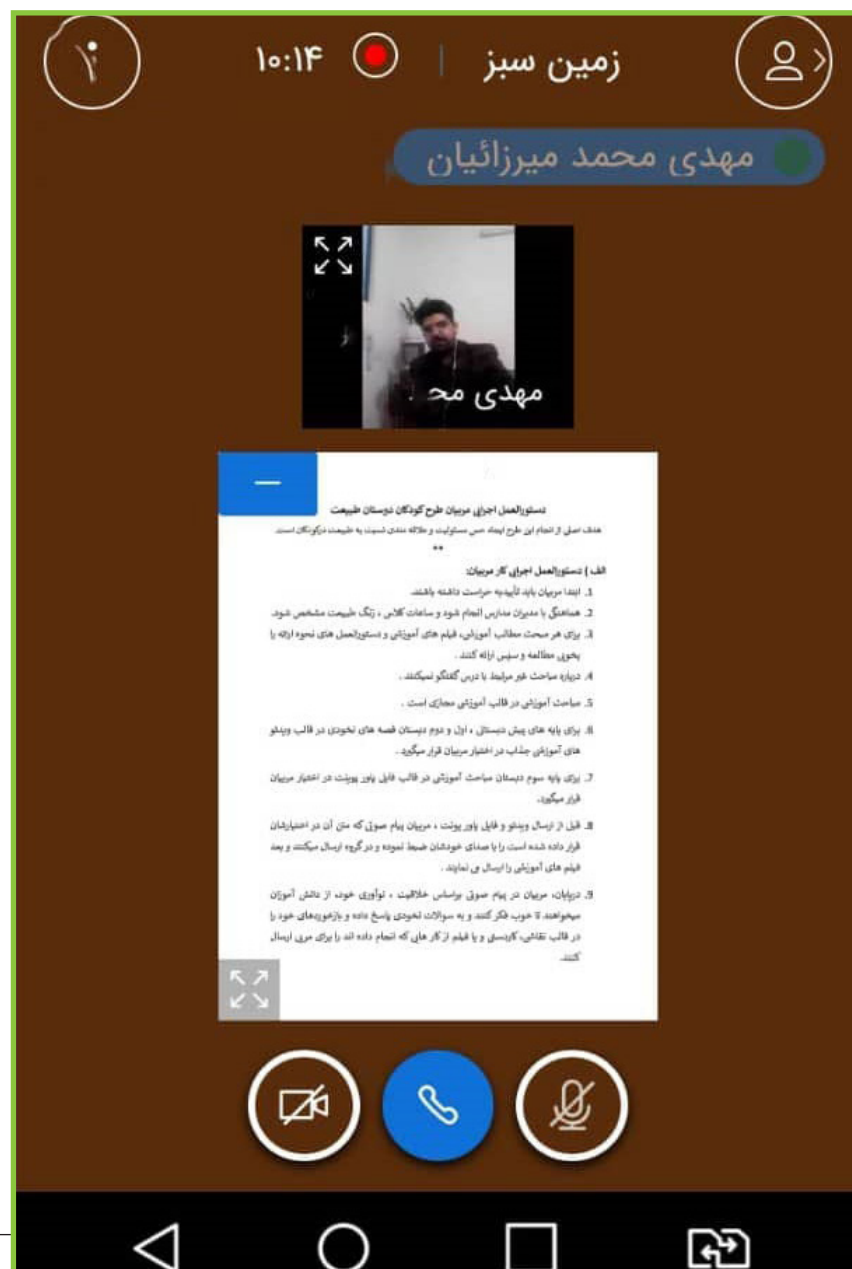
گزارش عملکرد



● عملکرد ۱: برگزاری جلسه آغاز به کار دوره پانزدهم طرح آموزشی

■ "کودکان، دوستان طبیعت" ویژه مربیان به صورت آنلاین در نرم افزار کلاسمینار

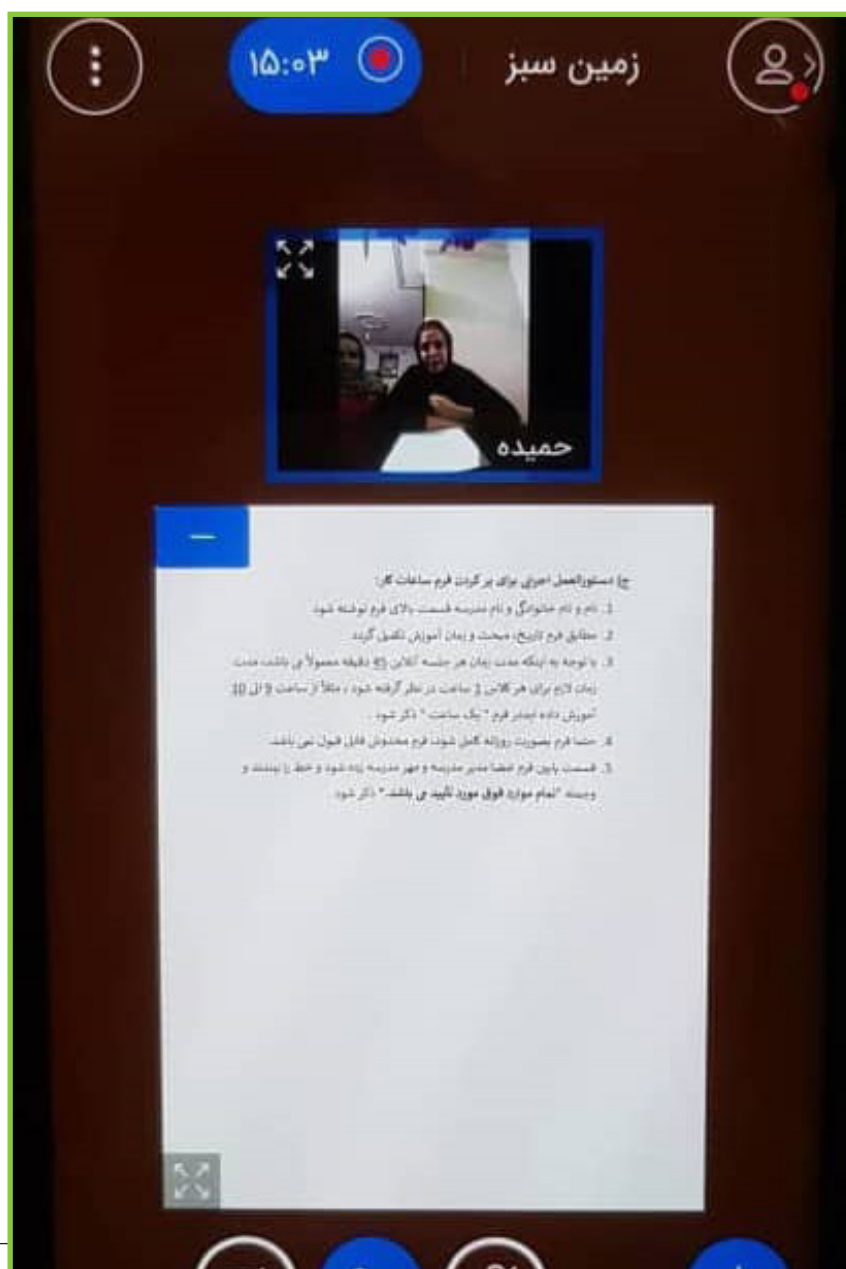
نظر به اینکه مقرر شد پانزدهمین دوره طرح آموزشی "کودکان، دوستان طبیعت" در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ از ابتدا به صورت مجازی برگزار گردد، با توجه به محدودیت های ناشی از بیماری کرونا و عدم امکان برگزاری جلسه حضوری بر آن شدیم تا جلسه معارفه را به صورت مجازی در نرم افزار کلاسمینار برگزار کنیم. این جلسه در تاریخ ۹۹/۹/۲۰ با حضور جناب آقای مهندس میرزاییان مدیر اداره آموزش و ترویج اداره کل منابع طبیعی استان کرمان و سرکار خانم نعمت الله زاده مدیر عامل محترم جمعیت دوستداران زمین سبز و ۲۰ نفر از مربیان طرح آموزشی "کودکان، دوستان طبیعت" و تیم آموزشی جمعیت



دوستانان زمین سبز به مدت ۱۲۰ دقیقه برگزار شد.

در ابتدا جلسه سرکار خانم نعمت الله زاده در مورد چگونگی برگزاری پانزدهمین دوره طرح آموزشی "کودکان، دوستان طبیعت" به صورت مجازی نکاتی را ارائه کردند سپس جناب آقای مهندس میرزاییان در مورد نحوه همکاری با مدیران محترم مدارس و اجرای بهتر طرح به صورت مجازی صحبت کردند و همچنین بر عضویت دانش آموزان در سامانه همیار طبیعت تاکید نمودند.

در ادامه سرکار خانم مهندس شیخ زاده حضری مدیر آموزشی جمعیت دوستانان زمین سبز در مورد دستور العمل اجرایی مربیان طرح و نحوی ارائه و بازگزاری ویدیوهای آموزشی برای پایه های پیش دبستانی، اول و دوم توضیحات کاملی ارائه کردند. سپس سرکار خانم مهندس آیدا محبی کرمانی در مورد نحوی تهیه کلیپ های آموزشی ویژه پایه های سوم توضیحات کاملی بیان نمودند. جلسه پس از پرسش و پاسخ مربیان به کار خود پایان داد.





● عملکرد ۲: تهیه و تدوین اقسام آموزشی متناسب با اجرای مجازی طرح "کودکان، دوستان طبیعت"

۱-۲ = اقسام آموزشی ویژه پایه های پیش دبستانی، اول و دوم

۱-۲ = تهیه میز رغبت به روش بارش افکار

از آنجا که در دوره مجازی امکان ارائه میز رغبت به منظور درگیر نمودن ذهن دانش آموزان درباره موضوع مورد بحث وجود نداشت؛ لذا بر آن شدیم در ابتدای هر جلسه از طریق روش بارش افکار، یا بازی با کلمات ذهن دانش آموزان را با کلمات کلیدی هر مبحث درگیر کرده و با طرح سوالاتی موضوع را گسترش دهیم. از همین رو برای هر جلسه آموزشی متن جداگانه ای تهیه و در اختیار مربیان قرار گرفت تا در ابتدای هر جلسه آموزشی برای دانش آموزان ارسال گردید.

تعداد ۸ میز رغبت ویژه پایه های پیش دبستانی، اول و دوم با موضوعات: ۱- معرفی طرح و معرفی نخودی ۲- آب ۳- خاک ۴- هوا ۵- جنگل ۶- مرتع ۷- بیابان ۸- معرفی همیار طبیعت

۱-۲ = تهیه پویانمایی ویژه پایه های پیش دبستانی، اول و دوم

با توجه به اجرای مجازی پانزدهمین دوره طرح "کودکان، دوستان طبیعت" تمامی قصه های نخودی که در دوره های



قبل تدریس می‌گردید، بازتولید شد، براساس داستان‌های جدید ۸ قطعه کلیپ پویانمایی ویژه پایه‌های پیش دبستانی و اول و ۸ قطعه ویژه پایه دوم تهیه گردید. محتوای آموزشی کلیپ‌های تهیه شده به شرح زیر می‌باشد:

۱- جلسه معرفی نخودی و منابع طبیعی ۲- آب ۳- خاک ۴- هوا ۵- جنگل ۶- مرتع ۷- بیابان ۸- همیار طبیعت

۳-۱-۲ = تهیه و تدوین بسته آموزشی کار عملی در منزل و آشنایی با هفته منابع طبیعی ویژه پایه‌های پیش دبستانی و اول و دوم

با توجه به تجربه موفق کاربرگ روزهای زندگی در بخش مجازی دوره چهاردهم طرح "کودکان، دوستان طبیعت" در این دوره نیز برای انجام کار عملی در منزل و آشنایی با هفته منابع طبیعی و روز درخت کاری دو بسته آموزشی در قالب کاربرگ تهیه و در اختیار دانش‌آموزان پایه‌های پیش دبستانی و اول و دوم قرار گرفت.

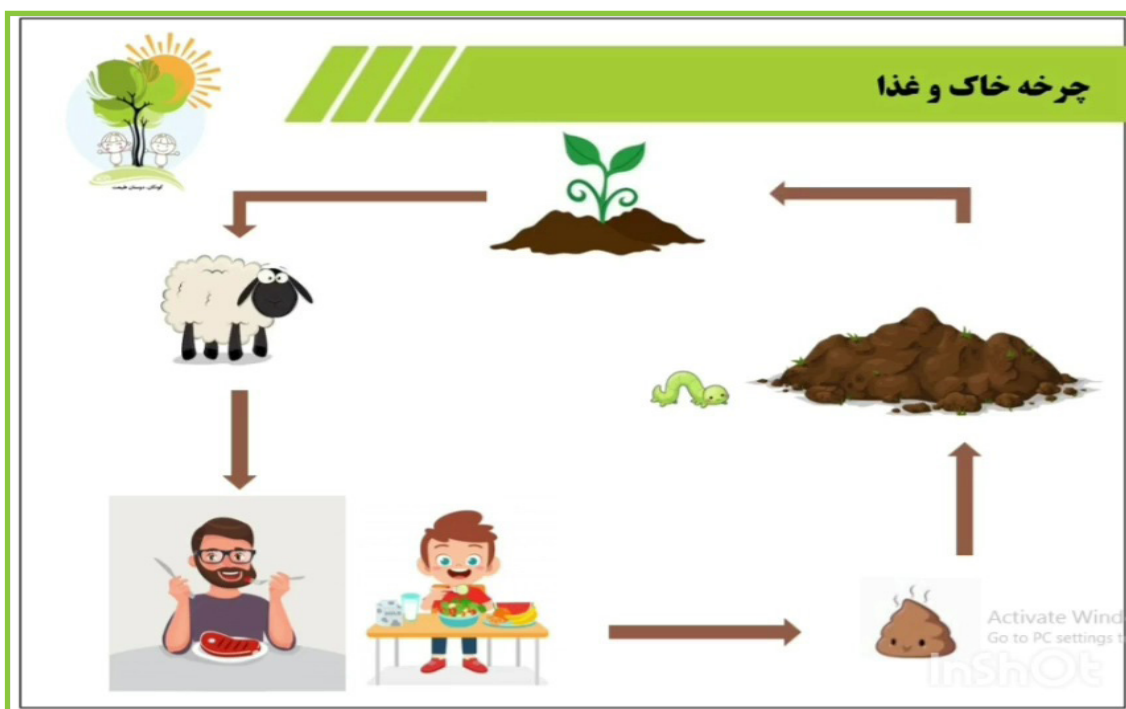
۲-۲ = اقلام آموزشی ویژه پایه سوم

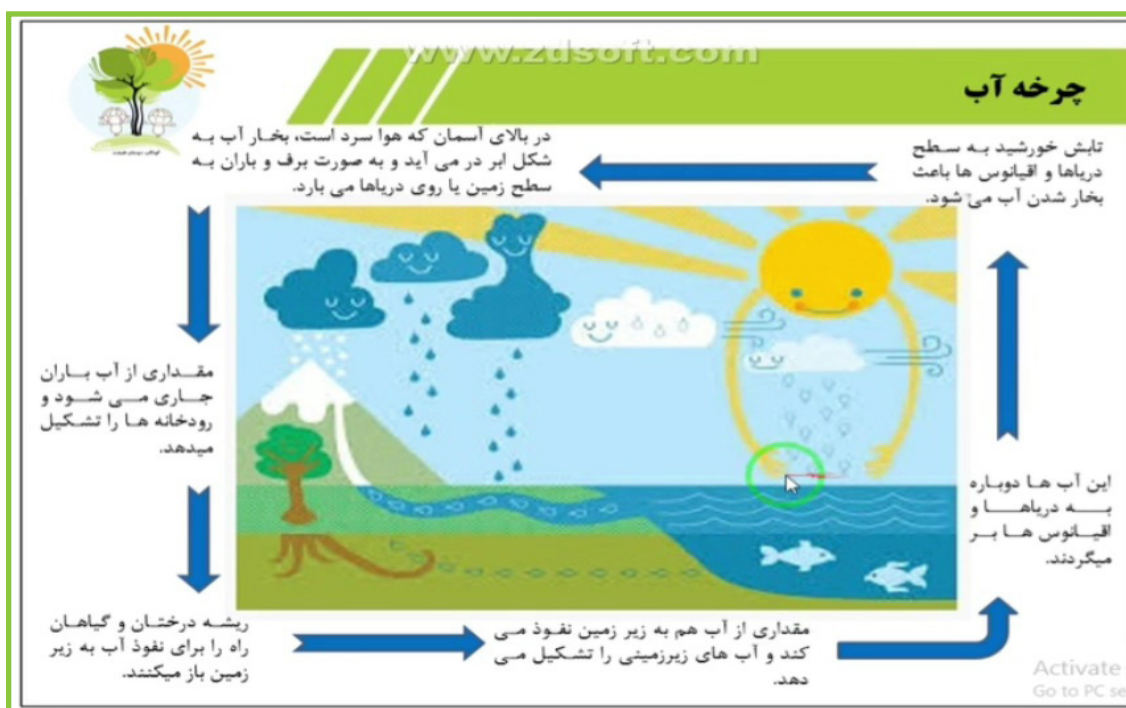
۱-۲-۲ = تهیه میز رغبت به روش بارش افکار

از آنجا که در دوره مجازی امکان ارائه میز رغبت به منظور درگیر نمودن ذهن دانش‌آموزان درباره موضوع مورد بحث وجود نداشت؛ لذا بر آن شدیم در ابتدای هر جلسه از طریق روش بارش افکار، ذهن دانش‌آموزان را با کلمات کلیدی هر مبحث درگیر کرده و با طرح سوالاتی موضوع را گسترش دهیم. از همین رو برای هر جلسه آموزشی متن جداگانه‌ای تهیه و در اختیار مربیان قرار گرفت تا در ابتدای هر جلسه آموزشی برای دانش‌آموزان ارسال گردد.



تعداد ۸ میز رغبت ویژه پایه سوم با موضوعات: ۱- معرفی منابع طبیعی و چرخه آب ۲- مصارف آب ۳- خاک ۴- فرسایش خاک ۵- جنگل ۶- مرتع ۷- بیابان ۸- آبخیز





۲-۲-۲ = تولید ویدیو پاور ویژه پایه های سوم دبستان

برای پایه های سوم دبستان مباحث و محتوای آموزشی بازتولید گردید و بر همین اساس تعداد ۸ قطعه ویدیو پاور تولید گردید. محتوای آموزشی ویدیوها به شرح زیر می باشد در موضوعات:



از آب های شیرین در کجا استفاده میکنیم؟

www.zdssoft.com

کشاورزی

صنعت

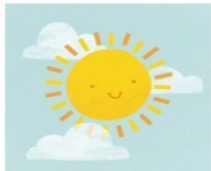
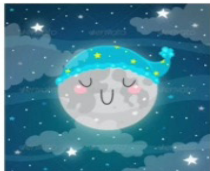
خانه

یادمان باشد:
آب شور به دلیل نمک ها و املاحی که دارد برای کشاورزی و مصرف خانگی مناسب نیست. و در صنعت هم به دستگاه ها آسیب می زند.



چه عواملی باعث خرد شدن سنگ ها می شود؟





۱- معرفی منابع طبیعی و چرخه آب ۲- مصارف آب ۳- خاک ۴- فرسایش خاک ۵- جنگل ۶- مرتع ۷- بیابان ۸- آبخیز

۳-۲= تهیه و تدوین بسته آموزشی داستان بهار ویژه پایه سوم دبستان

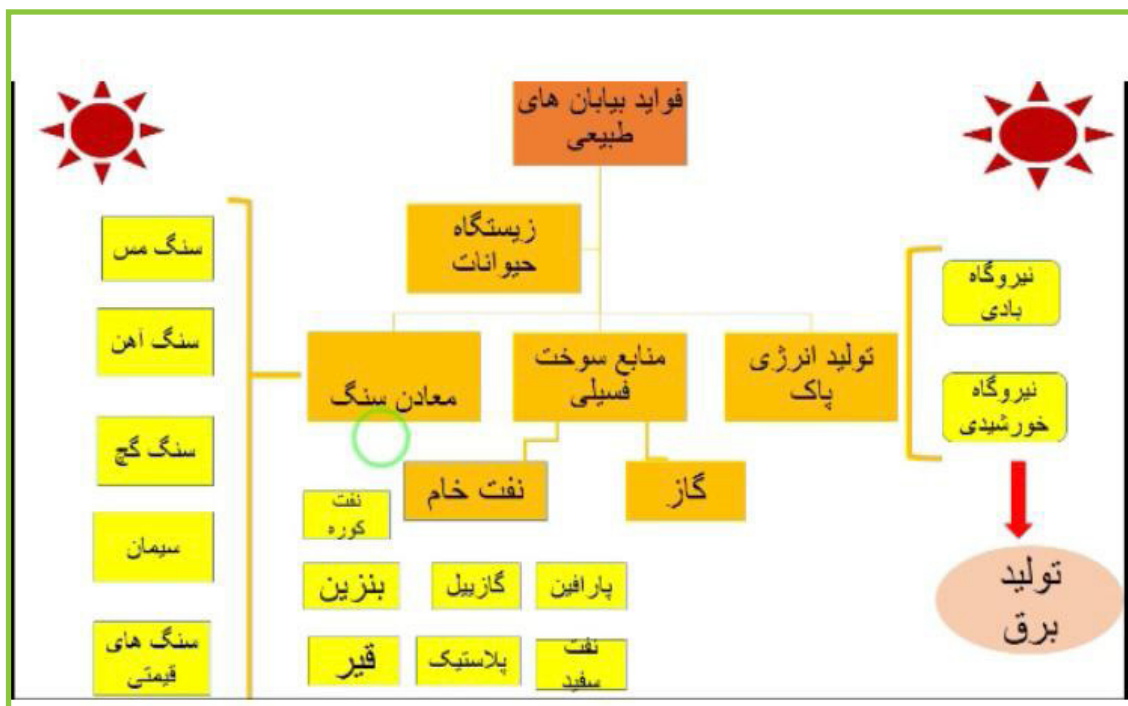
بسته آموزشی داستان بهار برای جلسه کار عملی دانش آموزان پایه های سوم، طراحی و آماده شد.

هدف از طراحی این داستان، سنجش اطلاعات پایانی دانش آموزان و تاثیرگذاری این دوره آموزشی بود. از آنجا که در سیستم آموزش آنلاین امکان دسترسی راحت دانش آموزان به منابع درسی وجود دارد ارسال پرسش نامه روش مقبولی جهت سنجش اطلاعات نبود، بنابراین شیوه داستان نویسی انتخاب شد تا دانش آموز بتواند به صورت غیر مستقیم و در کمترین زمان سوالات را پاسخ دهد. در این شیوه علاوه بر همراه کردن دانش آموز با سیر داستانی، درگیری های ملموس و قابل درکی نیز برای او پیش خواهد آمد.

۳-۲= اقلام آموزشی ویژه دوره طرح رویکرد پروژه (دبستان دخترانه نوین، دبستان پسرانه محمد اصفهانی)

۱-۳-۲= تولید کلیپ آموزشی ویژه پایه های سوم، چهارم و پنجم

تهیه و تولید ۷ قطعه کلیپ آموزشی در مورد مبحث جنگل ویژه دانش آموزان پایه سوم دبستان، تهیه و تولید ۷ قطعه کلیپ آموزشی در مورد مبحث مرتع ویژه دانش آموزان پایه چهارم دبستان، تهیه و تولید ۷ قطعه کلیپ آموزشی در مورد مبحث بیابان ویژه دانش آموزان پایه پنجم دبستان



۲-۳-۲= تهیه و تدوین بسته آموزشی کار عملی در منزل و آشنایی با هفته منابع طبیعی ویژه دانش آموزان طرح پروژه برای انجام کار عملی در منزل و آشنایی با هفته منابع طبیعی و روز درخت کاری دو بسته آموزشی در قالب کاربرگ تهیه و در اختیار دانش آموزان قرار گرفت.

۲-۴= تهیه پیام صوتی و ویدیوهای آموزشی نمایش خلاق

۴ قطعه ویدیوی آموزشی، نمایش خلاق ویژه مدارس دخترانه و پسرانه در پایه های اول، دوم، سوم و دانش آموزان طرح رویکرد پروژه تهیه و در قالب عناوین آب، خاک، درخت و آتش سوزی در جنگل ارائه گردید.



« ۱۵۰۴ »

شماره امداد جنگل و مرتع

● عملکرد ۳: آموزش داستان محور

در طرح "کودکان، دوستان طبیعت" سعی بر این است که از روش های نوین آموزشی استفاده شود به گونه ای که برای دانش آموزان جذاب بوده و آن ها را به یادگیری علاقه مند نماید. یکی از این روش ها آموزش براساس بیان داستان است که برای آموزش در مهد های کودک، دانش آموزان مقاطع پیش دبستانی، اول و دوم دبستان مورد استفاده قرار می گیرد. در این روش از یک شخصیت عروسکی به نام نخودی استفاده شده است. نخودی راوی قصه های طبیعت است در هر قصه یک یا چند همسفر جدید به همراه نخودی قصه هایی درباره منابع طبیعی مانند آب، خاک، جنگل، بیابان و ... تعریف می کنند.

با توجه به اجرای مجازی پانزدهمین دوره طرح "کودکان، دوستان طبیعت" تمامی قصه های نخودی که در دوره های قبل تدریس می گردید، بازتولید شد. براساس داستان های جدید ۷ قطعه کلیپ پویانمایی ویژه پایه های پیش دبستانی و اول و ۷ قطعه ویژه پایه دوم و ۱ قطعه کلیپ پویانمایی ویژه معرفی همیار طبیعت برای هر سه پایه آموزشی تهیه گردید. محتوای آموزشی کلیپ های تهیه شده به شرح زیر می باشد:

عناوین جلسات آموزشی دوره داستان محور بر مبنای ۷ جلسه تئوری شامل: معارفه نخودی و منابع طبیعی، نخودی، باغ زیبا و قطره آب (مبحث آب)، نخودی، سنگ درخشان و کرم خاکی (مبحث خاک)، نخودی، ابر سفید و سبزه (مبحث آلودگی هوا)، نخودی، جنگل سرسبز و سبزه (مبحث جنگل)، نخودی، بره ناقل و زنبور (مبحث مرتع)، نخودی، مار و شتر (مبحث بیابان)، نخودی همیار طبیعت و ۳ جلسه عملی شامل: نمایش خلاق، بسته آموزشی کار عملی در منزل، بسته



آموزشی آشنایی با هفته منابع طبیعی و روز درخت کاری

روش آموزش داستان محور در ۳۰ مرکز آموزشی در سطح استان کرمان (کرمان، شهداد، بردسیر، سیرجان، خیر، بافت، بم، زنگی آباد، اختیارآباد و رفسنجان) اجرا گردیده است.

میزرغبت به روش بارش افکار

از آنجا که همواره یک پروژه براساس کنجکاوی طبیعی کودکان درباره موضوعی خاص شکل می گیرد. لذا روش-های ایجاد سوال می تواند ذهن آنها را آماده پذیرش موضوع کند. از همین رو میز رغبت یکی از ابزارهای ایجاد سوال در ذهن افراد است. میز رغبت در واقع برانگیختن حس کنجکاوی افراد درباره موضوعی خاص به طور غیرمستقیم می باشد.

از آنجا که در دوره مجازی امکان ارائه میز رغبت به منظور درگیر نمودن ذهن دانش آموزان درباره موضوع مورد بحث وجود نداشت؛ لذا بر آن شدیم در ابتدای هر جلسه از طریق روش بارش افکار، ذهن دانش آموزان را با کلمات کلیدی هر مبحث درگیر کرده و با طرح سوالاتی موضوع را گسترش دهیم.

• پرسش پایانی:

۱- در پایان هر کلیپ آموزشی سوالی توسط راوی داستان (نخودی) مطرح می شود تا دانش آموزان در مورد آن خوب فکر کنند و راهکارها و پیشنهادات خود را در قالب پیام صوتی، نقاشی و یا فیلم برای مربیان ارسال نمایند.

جلسه آموزشی اول: آشنایی با منابع طبیعی و نخودی به عنوان راوی قصه های طبیعت

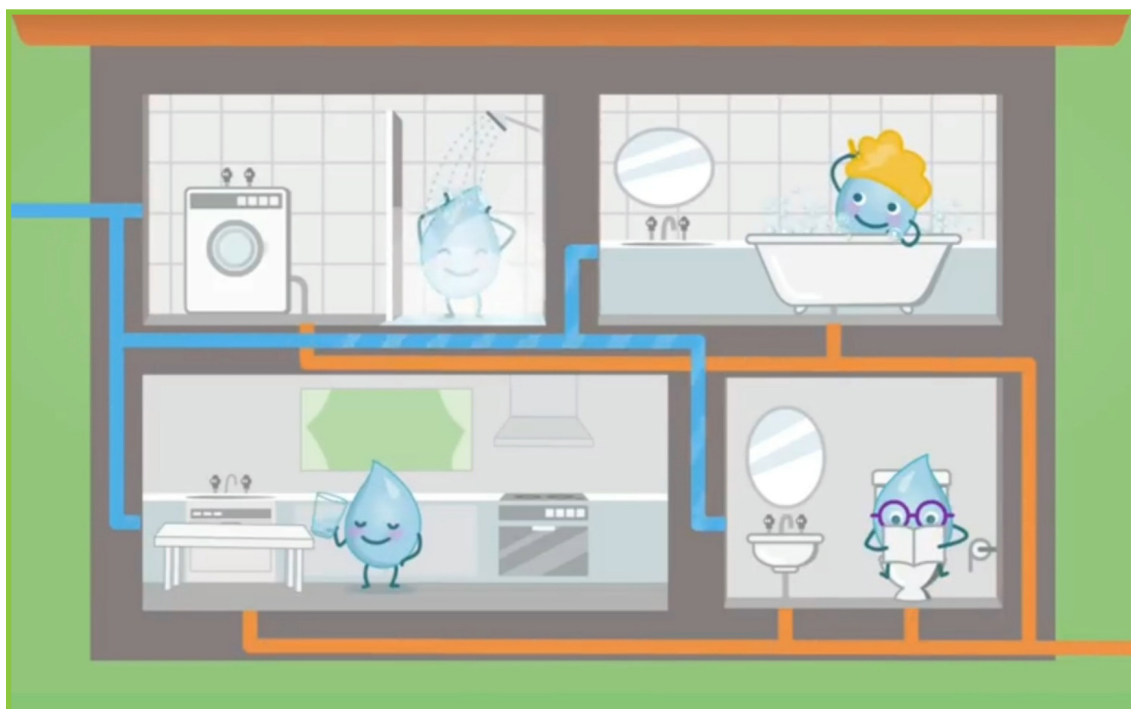
هدف از این جلسه آشنایی با منابع طبیعی و معرفی شخصیت نخودی و برقراری ارتباط عاطفی دانش آموزان با راوی داستان ها می باشد.



در این جلسه مفاهیم زیر در قالب موشن گرافی ارائه گردید:

- ۱- کاربرد منابع طبیعی در زندگی روزمره ۲- معرفی منابع طبیعی آب، هوا، خاک، جنگل، مرتع، بیابان و معادن ۳- معرفی شخصیت نخودی راوی قصه های طبیعت ۴- معرفی و پیش نمایش داستان هایی که در طول دوره آموزش داده





می شود ۵- جلب مشارکت دانش آموزان در طول دوره آموزشی ۶- معرفی شماره یگان حفاظت منابع طبیعی ۱۵۰۴ توسط نخودی به دانش آموزان





جلسه آموزشی دوم: مبحث آب

- ویژه دانش آموزان پایه های پیش دبستانی و اول

داستان نخودی و باغ زیبا: در این داستان نخودی با حضور در یک باغ زیبا با مفاهیم آب های زیرزمینی (چاه)، آب آشامیدنی، کم آبی (خشکسالی)، مصارف آب و صرفه جویی در مصارف آب آشنا می شوند.

هدف از این جلسه شناخت منابع آب و روشهای حفاظت از هدر رفتن آب در مصارف روزانه می باشد.

• پرسش پایانی:

۱- به نظر شما چه راه های دیگری هست که از آب مراقبت کنیم و آن را هدر ندهیم؟

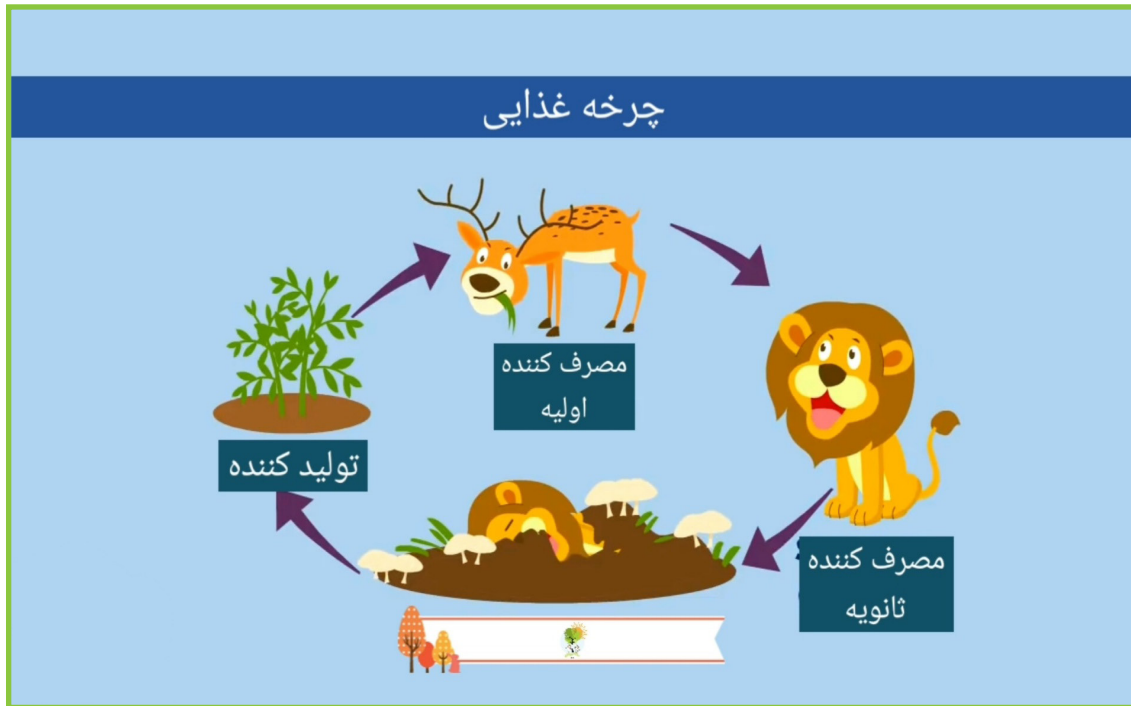
- ویژه دانش آموزان پایه های دوم

داستان نخودی و قطره آب: در این داستان نخودی با همراهی قطره آب با مفاهیم چرخه آب، منابع آب (رو زمینی - زیر زمینی) مصارف آب و مصارف آب و تصفیه آب آشنا می شوند.

هدف از این جلسه آشنایی با چرخه آب و شناخت منابع آب شیرین، سفر آب از منابع آب تا خانه، تصفیه آب و مصارف آب خانگی و روشهای حفاظت از هدر رفتن آب در مصارف روزانه می باشد.

• پرسش پایانی:

۱- چگونه می توانیم از منابع آب مراقبت کنیم.



جلسه آموزشی سوم: مبحث خاک

- ویژه دانش آموزان پیش دبستانی و اول

داستان نخودی و سنگ درخشان: در این داستان نخودی به همراه سنگی کوچک با نحوه تشکیل شدن خاک و روش هایی که منجر به خورد شدن سنگ ها و تشکیل خاک می شود، و ارزش خاک برای انسان ها آشنا می شود.



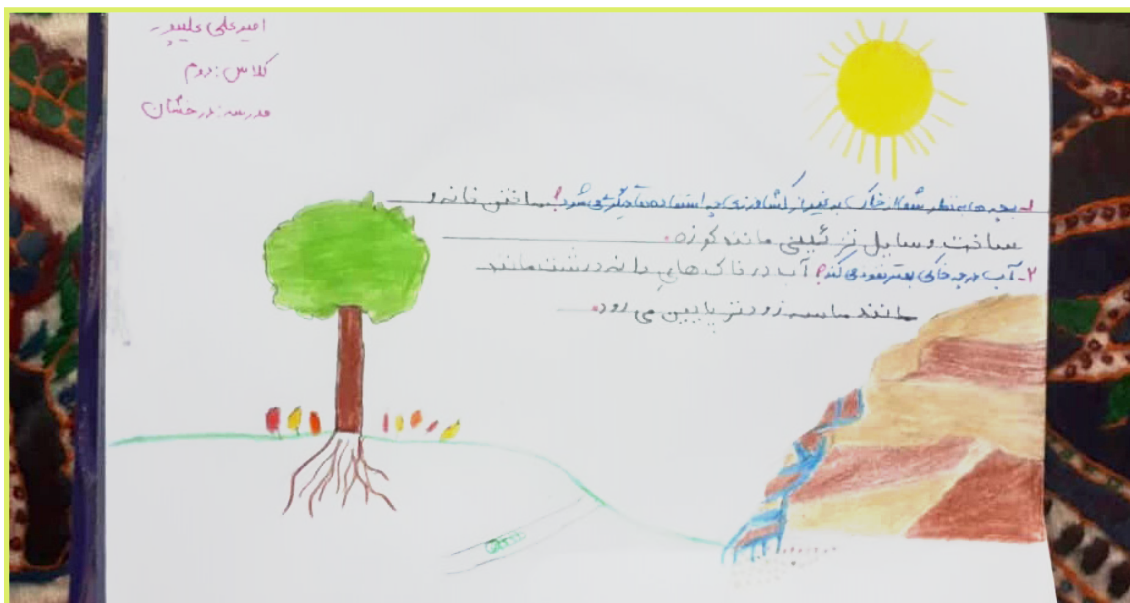


• پرسش پایانی:

۱. از این قصه چه چیزهایی در مورد خاک آموختید؟

- ویژه دانش آموزان کلاس دوم

داستان نخودی و کرم خاکی: در این داستان نخودی با کمک یک کرم خاکی با روش های تشکیل خاک، فواید خاک و تأثیر آن بر رشد گیاهان و تأمین مواد غذایی (چرخه خاک) و ارزش خاک کشاورزی آشنا می شود.





• پرسش پایانی:

۱- در این جلسه سوالاتی از قبیل "آب در خاکی بهتر نفوذ می کند؟" "از خاک به غیر از کشاورزی چه استفاده های دیگری میشود؟"





جلسه آموزشی چهارم: آلودگی هوا همیار طبیعت

- ویژه دانش آموزان پیش دبستانی و اول

داستان نخودی و ابرسفید: در این داستان نخودی با همراهی ابری سفید از دلایل آلودگی هوای کره زمین آگاه می شود و تأثیر جنگل ها و درختان در اکسیژن سازی و پالایش هوا آشنا می شود.

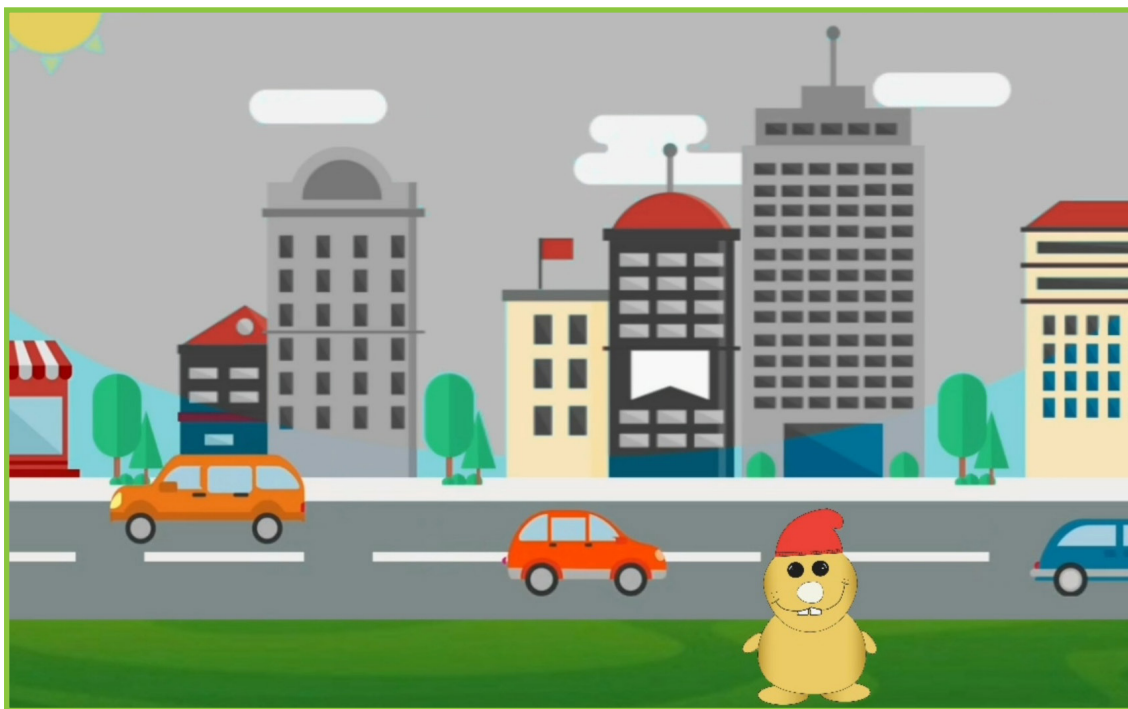




• پرسش پایانی:

۱. نظرتون چیه شما هم یک روز با کمک مادر و پدر درخت خودتون و بکارید؟





- ویژه دانش آموزان کلاس دوم

داستان نخودی و سبزه: در این داستان نخودی به همراه برگه به نام سبزه با علل طبیعی و انسانی آلودگی هوا، نیاز همه موجودات کره زمین به هوا و روش های کاهش آلودگی هوا آشنا می شوند.

• پرسش پایانی:

۱. آیا شما هم دوست دارید توی فصل مناسب مثل ما نهال یا درخت خودتون را بکارید؟

شایان ذکر است به مناسبت ۲۹ دی ماه روز ملی هوای پاک پوستری طراحی و در گروه های دانش آموزی ارسال گردید.





پویانمایی همیار طبیعت ویژه دانش آموزان پیش دبستانی، اول و دوم : در این جلسه علاوه بر دو پویانمایی با موضوع هوا، یک پویانمایی نیز به منظور آشنایی دانش آموزان با همیار طبیعت ارائه گردید. محتوای ارائه شده در کلیپ پویانمایی همیار شامل: چرا باید از طبیعت حفاظت کنیم؟، همیار طبیعت کیست؟، معرفی نمونه رفتار همیار طبیعت، معرفی سامانه ثبت نام همیار طبیعت به آدرس: www.kerman.frw.ir , www.Hamyartabiat.frw.ir





جلسه آموزشی پنجم: جنگل

- ویژه دانش آموزان پیش دبستانی و اول

داستان نخودی و جنگل سرسبز: در این داستان نخودی در جنگل با سنجاب کوچکی همراه می شود و با اهمیت و فواید جنگل مانند: تولید غذا برای همه، خانه جانوارن، اکسیژن سازی و ... آشنا می شود. و می آموزد که چگونه انسان ها با رفتار نامناسب باعث آتش سوزی، آلودگی جنگل ها و از بین رفتن منابع جنگلی می شوند.



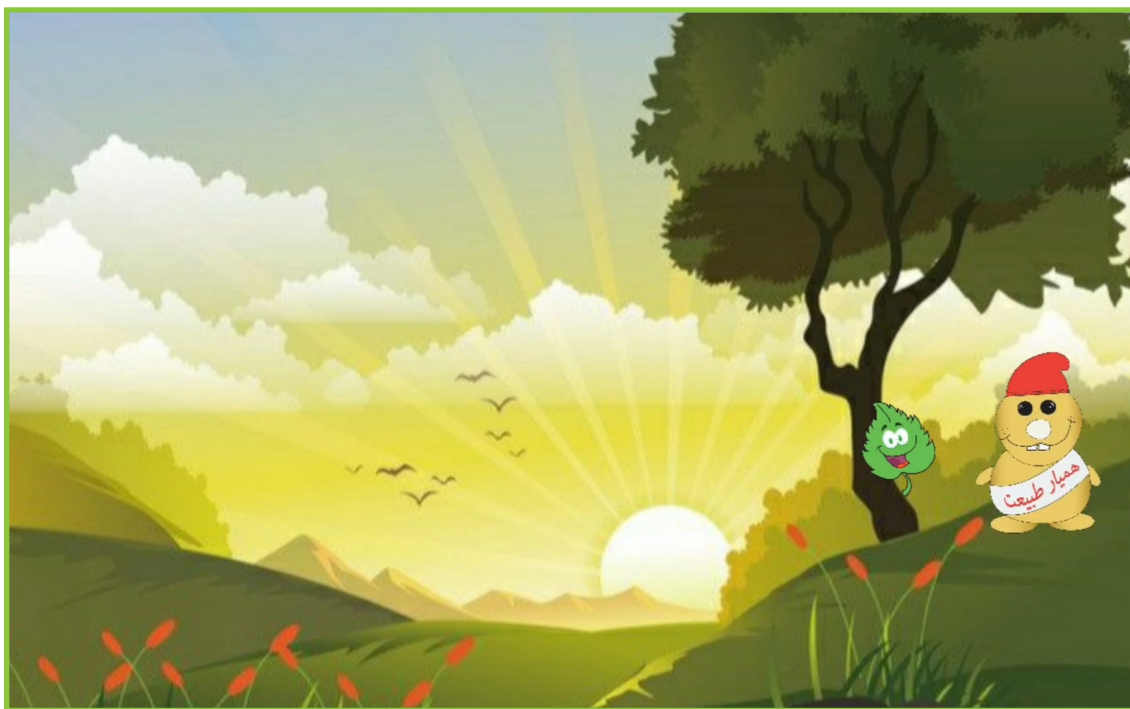


• پرسش پایانی:

۱. آنچه را که از این داستان آموخته اید برای ما بگویید.

- ویژه دانش آموزان کلاس دوم





داستان نخودی و سبزه در جنگل: در این داستان نخودی همراه با برگی از درختان جنگل با مفاهیم تخریب جنگل‌ها، قطع درختان، آثار تخریب جنگل مانند: آتش‌سوزی، سیل و فرسایش خاک آشنا می‌شوند.





جلسه آموزشی ششم: مرتع

- ویژه دانش آموزان پیش دبستانی و اول
داستان نخودی و بره ناقلا: در این داستان نخودی به همراه بره ای کوچک با مفهوم مرتع، اهمیت و فواید مراتع مانند چرای دام، گیاهان دارویی و پرورش زنبور عسل آشنا می شوند.





- ویژه دانش آموزان کلاس دوم

داستان نخودی و زنبور عسل: در این داستان نخودی همراه با زنبور عسل با مفهوم مرتع، اهمیت مراتع و تخریب مراتع مانند بوته‌کشی، آتش سوزی و ... آشنا می‌شوند.

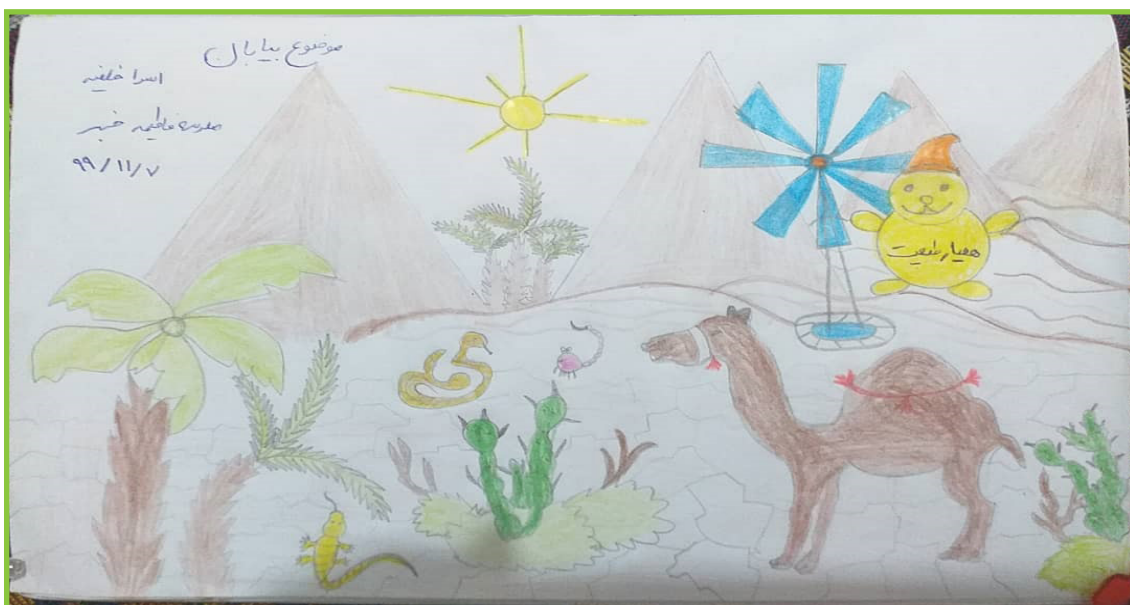




جلسه آموزشی هفتم: بیابان

- ویژه دانش آموزان پیش دبستانی و اول

داستان نخودی و مار: در این داستان نخودی همراه با موجوداتی که در بیابان زندگی می کند با مفهوم بیابان و ویژگی های مناطق بیابانی مانند پوشش گیاهی، پوشش جانوری، منابع معدنی، آب و هوا و شرایط بیابان آشنا می شوند.



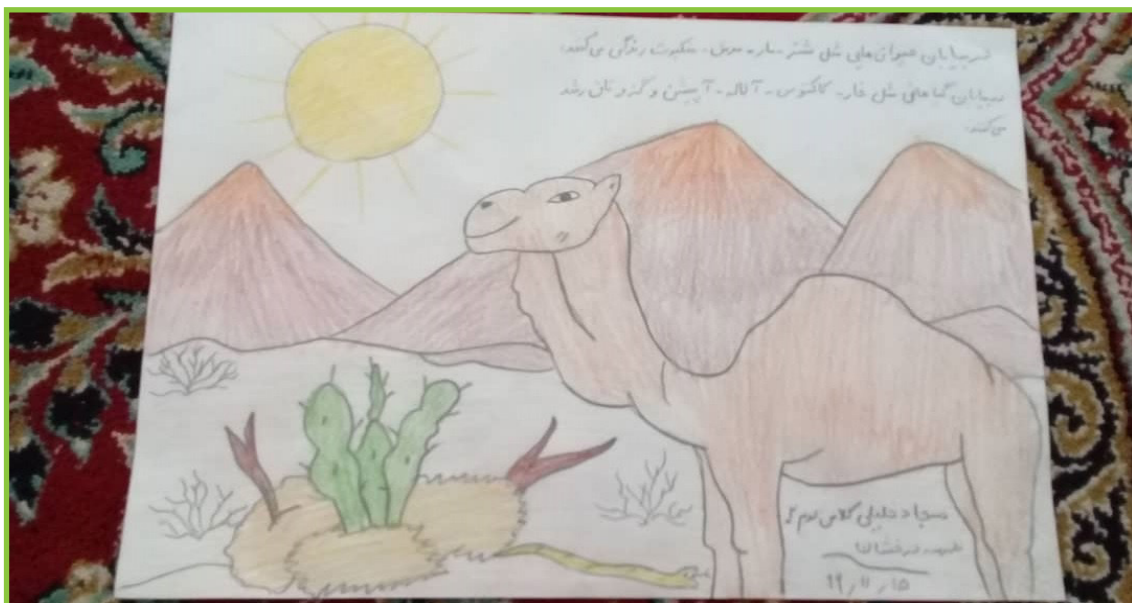


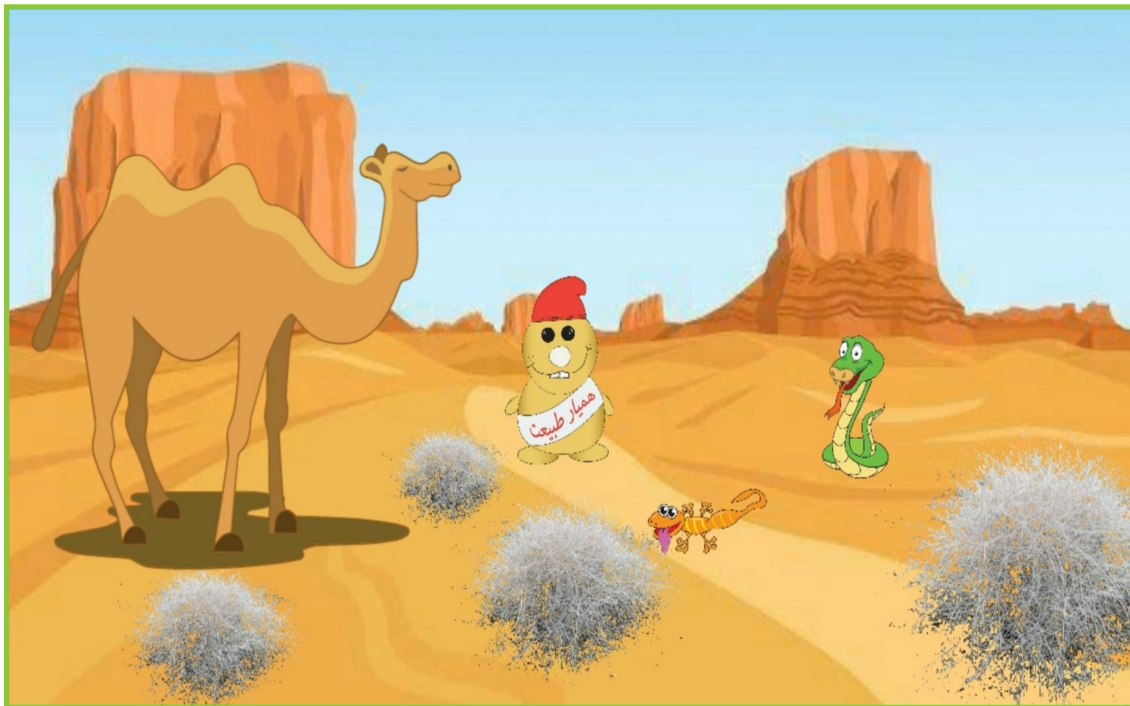
● پرسش پایانی:

۱. چه حیوانات و گیاهان دارویی را می شناسید که در بیابان رشد می کنند؟

- ویژه دانش آموزان کلاس دوم

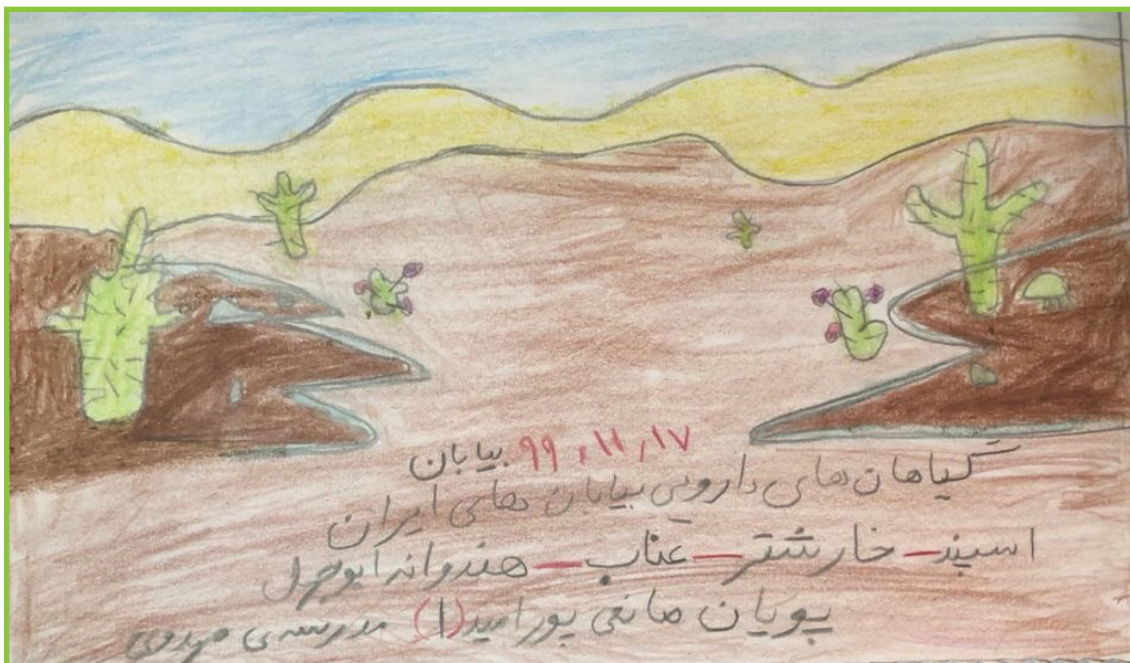
داستان نخودی و شتر: در این داستان نخودی همراه با شتر دانا به سفر در بیابان می‌رود و با مفهوم بیابان، ویژگی‌های بیابان، اهمیت و مزایای بیابان‌ها مانند: منابع نفت و گاز، معادن مختلف آشنا می‌شود و مفهوم طوفان شن را نیز می‌آموزد.





• پرسش پایانی:

- ۱- بیابان چه فواید دیگری برای ما دارد؟
- ۲- چه گیاهان دارویی را می شناسید که در بیابان رشد می کنند؟





جلسه آموزشی هشتم: اجرای نمایش خلاق

هدف نمایش خلاق تعلیم و تربیت همراه با سرگرمی و مشارکت است و این بهترین نوع آموزش است چرا که با تجربه عملی و خلاقیت همراه است. قصد نمایش خلاق تربیت بازیگر نیست بلکه می‌خواهد توانایی‌های فردی و گروهی آدمها را به آنها نشان بدهد و میزان توجه آنها را به اطراف خود بیشتر کند. در این نوع کار، بیشتر مفاهیم مورد نظر از طریق ناخودآگاه وارد ذهن مخاطب می‌شود. چرا که او در حال انجام بازی است و پیام دومی از آن طریق بر ذهن او نقش می‌بندد. این موضوع باعث می‌شود آموزه‌ها در حافظه بلند مدت دانش آموزان بنشینند و در ذهن آنها ایجاد خاطره کند.

اگرچه نمایش خلاق به شکل اصولی خود، باید به صورت مشارکتی انجام شود و تاکید بر جنبه‌های عملی و کارگاهی است، اما به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، تصمیم بر آن شد به شکل مجازی و به صورتی نزدیک به شکل اصلی آن اجرا شود. نحوه انجام و اجرای نمایش خلاق در قالب فیلمی توسط کارشناس و مدرس دوره سرکار خانم ملیحه ارجمندی تهیه شد و در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. هدف از تهیه این فیلم، نشان دادن الگویی عملی به کودکان می‌باشد.

در پایه‌های آموزشی پیش دبستانی، اول و دوم، نمایشی طراحی شد که کودک را در موقعیتی بسیار ساده و نزدیک به خود قرار داده شود تا بحران را دوراز خود و برای دیگران نبیند و آنرا کاملاً درک کند و بشناسد. نمایش در دل خانواده اتفاق می‌افتد کودک متوجه اشتباهات افرادی می‌شود که آنها را دوست دارد مثلاً پدر خانواده هنگام شستن ماشین، خواهر هنگام ظرف شستن و برادر هنگام استحمام با نا آگاهی به هدر دادن آب می‌پردازند و کودک با ناراحتی به آنها تذکر می‌دهد اما نمیتواند آنها را قانع کند زیرا آنها با بی‌تفاوتی کار خود را توجیه می‌کنند. ساخت و پرداخت ادامه نمایش به کودک سپرده شده که انتهای نمایش چه اتفاقی می‌افتد؟ آیا می‌توان کاری کرد یا با فاجعه رو به رو خواهیم شد.

هدف از این بسته آموزشی جلب مشارکت دانش آموزان و به کارگیری توانایی‌های دانش آموز در انجام کار عملی در منزل می باشد. در این بسته از دانش آموزان درباره گیاهانی که در منزل دارند و نحوه مراقبت از آنها، سوالاتی پرسیده می شود سپس از آنها خواسته می شود با استفاده از گیاهان دارویی کاردستی تهیه و برای مربیان ارسال کنند.



انجام کار عملی در منزل

خانه شما آپارتمان است یا حیاط دارید؟ آپارتمان

شما در خانه گیاه دارید؟ بله

نام گیاهی که بیشتر دوست داری چه؟ کاج مطبق

از آن چه جوری مراقبت میکنی؟ آب منظم - کود منظم - برگار منظم - آبیاری منظم

برگ آن چه شکلیه؟ سوزنی

ساقه آن چه رنگی است؟ سبز

ساقه گیاه کلفت است یا نازک؟ کلفت

گل میدهد یا فقط برگ داره؟ فقط برگ

چه اندازه است؟

تا به حال به گیاه کود دادی؟ بله

چه نوع کودی استفاده کردی؟

دوست داری با استفاده از گیاهان دارویی که در منزل

دارید یک کاردستی درست کنی؟

(مثلا با استفاده از مقدار کمی زیره، خنسی، گل گاوزبان،

گل رنگ، نعناع، گل محمدی و...)



خالا از خودت بگو

لیست مورد علاقه ها

اسباب بازی: توپ - ماشین

رنگ: آبی

حیوان: اسب - شیر

غذا: ماکارونی - پیتزا

فیلم و انیمیشن: بابا اسفنجی - فانتازیا

کتاب: داستان

بازی: فوتبال

دختری یا پسر؟ پسر

چند ساله؟ ۷ سال

قدت چند سانتیه؟ ۱۲۶ سانتیمتر

چند کیلو هستی؟ ۲۲ کیلوگرم

سایز کفش چند؟ ۲۳

کلاس چند هستی؟ اول

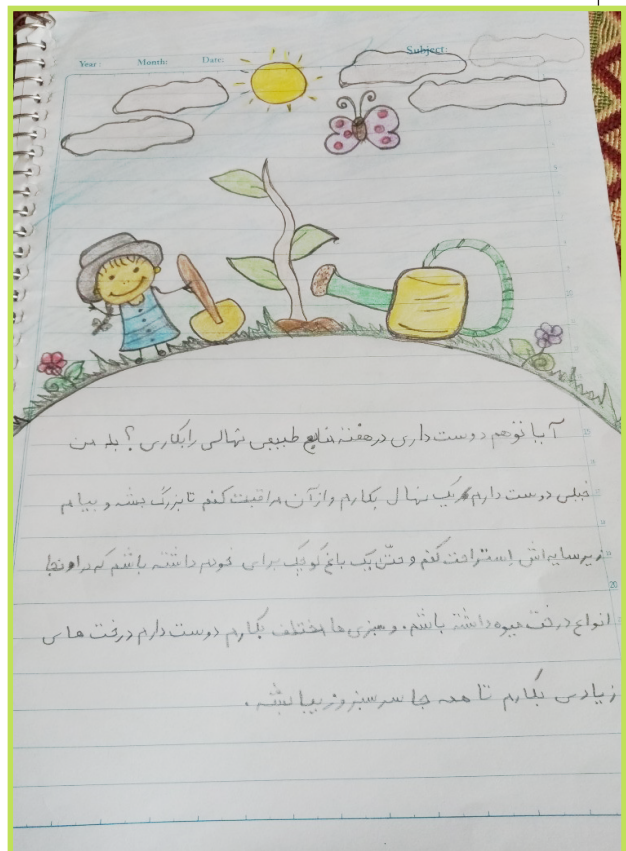
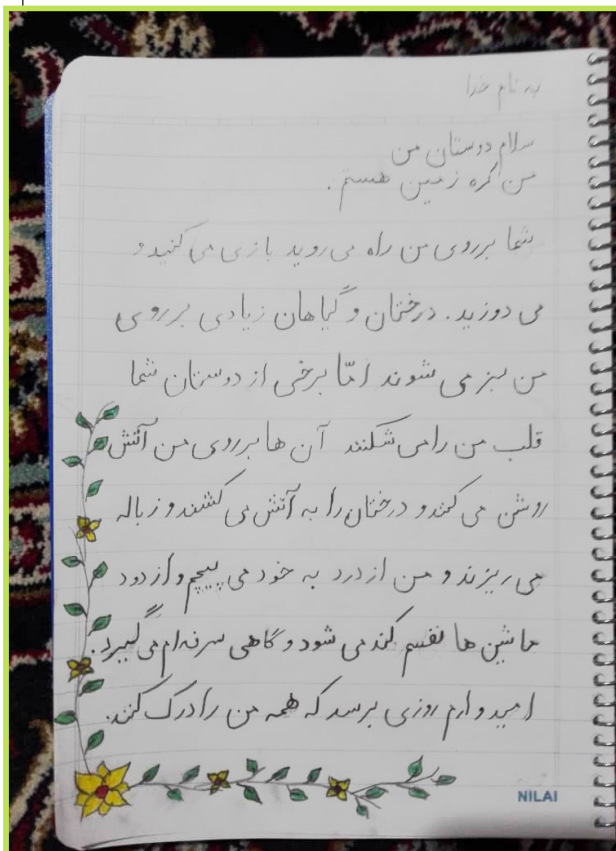
نام مدرسه ات چی هست؟ شهید رجایی

بهترین دوست کیه؟

وقتی بزرگ شدی میخوای چه کاره بشی؟ فوتبالیست - پلیس

در کدام شهرستان کرمان زندگی میکنی؟ آن را پیدا کن و رنگ کن





جلسه آموزشی دهم: کار عملی هفته منابع طبیعی، روز درختکاری - شهروند کره زمین

هدف از تهیه این بسته آموزشی معرفی هفته منابع طبیعی و روز درختکاری به دانش آموزان می باشد. در کار برگ اول از دانش آموزان خواسته می شود تا درباره درختکاری و فواید آن سخنی نوشته و یا نقاشی بکشند. در کار برگ دوم توجه دانش آموزان را به این موضوع جلب می کنیم که هر جای کره زمین که زندگی کنیم ما شهروند آن هستیم و نسبت به آینده کره زمین مسئولیم و از دانش آموزان خواسته می شود در قالب دل نوشته و یا نقاشی به ما بگویند با چه کارهایی می توانیم مراقب کره زمین باشیم.





جمع بندی عملکرد آموزش داستان محور

شروع و پایان :

از تاریخ ۹۹/۱۰/۷ لغایت ۹۹/۱۲/۲۵

مدت آموزش :

۱۰ جلسه ۱ ساعته برای هر کلاس،

محل اجرا :

کلیه مهد کودک ها، پیش دبستانیها و و پایه های اول و دوم مدارس تحت پوشش طرح "کودکان دوستان، طبیعت

تعداد افراد تحت پوشش :

۴۴۵۴ نفر

کارشناسان :

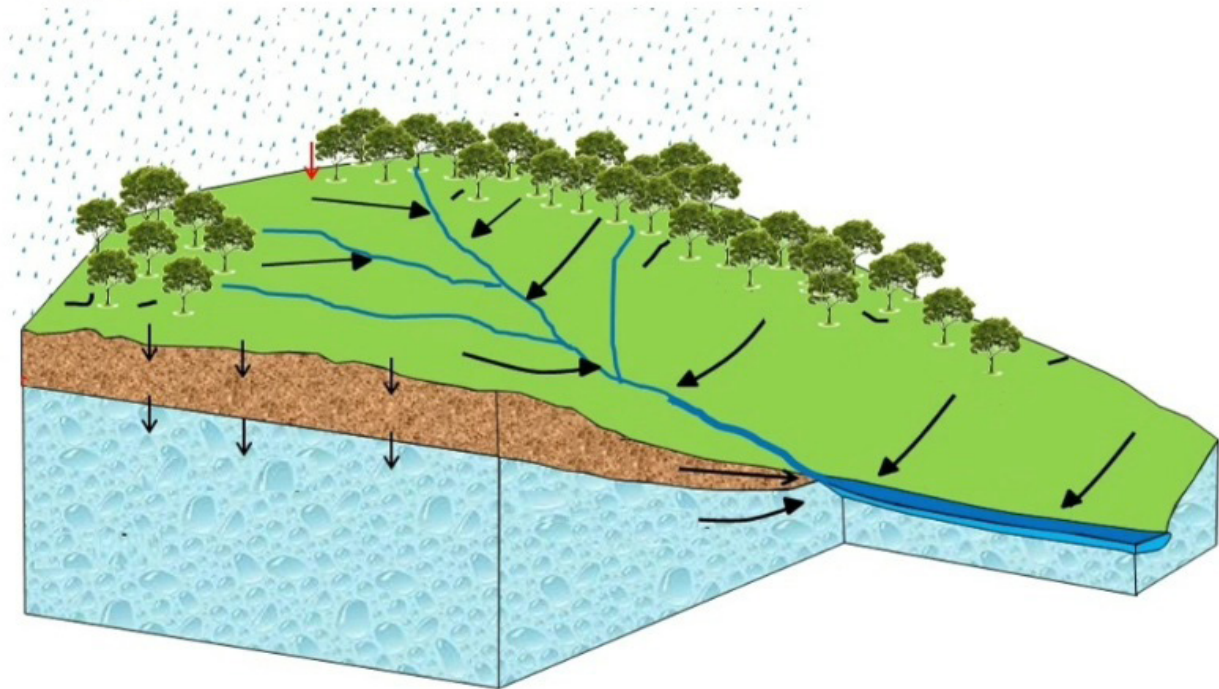
مربیان طرح "کودکان، دوستان طبیعت"

نوع دوره :

۷ جلسه تئوری و ۳ جلسه عملی

وسایل کمک آموزشی :

میز رغبت، کلیپ های پویانمایی، بسته های آموزشی، کاربرگ، نمایش خلاق



● عملکرد ۴: آموزش موضوع محور

آموزش به روش موضوع محور برپایه آموزش تئوری مباحث تعیین شده برنامه ریزی شده است. در این روش با توجه به برگزاری دوره به صورت مجازی آموزش ها در قالب ویدیوپاور تهیه و در دسترس دانش آموزان قرار داده شد. آموزش موضوع محور در دوره پانزدهم به دلیل برگزاری دوره به صورت مجازی تنها شامل دانش آموزان پایه سوم می باشد، که در ۲۴ مرکز آموزشی در سطح استان کرمان (کرمان، شهداد، بردسیر، بم، خبر، بافت، اختیارآباد، زنگی آباد، سیرجان و رفسنجان) تحت آموزش قرار گرفته اند.

مباحث آموزشی تهیه شده در دوره مجازی موضوع محور شامل هشت ویدیوپاور با عناوین ۱- معرفی منابع طبیعی و چرخه آب ۲- مصارف آب ۳- خاک ۴- فرسایش خاک ۵- جنگل ۶- مرتع ۷- بیابان ۸- آبخیز، یک جلسه کار عملی در قالب کاربرگ داستان بهار و یک جلسه نمایش خلاق می باشد. در پایان هر جلسه سوالاتی از سوی مربیان مطرح می شود و از دانش آموزان خواسته می شود در مورد آن پژوهش انجام دهند و یافته های خود را برای جلسه آینده با دوستان خود به اشتراک گذارند. از سوی دیگر در بخش "ما چه میتوانیم انجام دهیم" مشارکت دانش آموزان را در انجام فعالیتهای عملی به چالش می کشیم.



میزرغبت به روش بارش افکار

از آنجا که همواره یک پروژه براساس کنجکاوی طبیعی کودکان درباره موضوعی خاص شکل می‌گیرد. لذا روش-های ایجاد سوال می‌تواند ذهن آنها را آماده پذیرش موضوع کند. از همین رو میز رغبت یکی از ابزارهای ایجاد سوال در ذهن افراد است. میز رغبت در واقع برانگیختن حس کنجکاوی افراد درباره موضوعی خاص به طور غیر مستقیم می‌باشد.

از آنجا که در دوره مجازی امکان ارائه میز رغبت به منظور درگیر نمودن ذهن دانش آموزان درباره موضوع مورد بحث وجود نداشت؛ لذا بر آن شدیم در ابتدای هر جلسه از طریق روش بارش افکار، ذهن دانش آموزان را با کلمات کلیدی هر مبحث درگیر کرده و با طرح سوالاتی موضوع را گسترش دهیم.

جلسه آموزشی اول: شناخت اولیه منابع طبیعی، آب بخش نخست

هدف از این جلسه: آشنایی اولیه دانش آموزان با مفاهیم منابع طبیعی و شناخت آن
آب فراوان اما کمیاب

مباحث ارائه شده در جلسه اول به شرح زیر است:

معرفی منابع طبیعی: به منابعی که به طور طبیعی در طبیعت وجود دارند و انسان ها در ساخت آنها نقشی نداشته اند، منابع طبیعی گفته می‌شود. مانند آب، خاک، جنگل، بیابان، مرتع

آب: یکی از مهمترین منابع طبیعی موجود، آب است. منابع آب به دو صورت منابع آب شور و منابع آب شیرین در زمین وجود دارند. اگر کل آب های زمین را به اندازه یک سطل بزرگ در نظر بگیریم، آب شیرین تنها به اندازه یک قاشق چایخوری خواهد بود.



چرخه آب: آب در طبیعت به صورت یک چرخه، مدام در حال تغییر است. آب باران که به صورت رودخانه در سطح زمین جاری می شود یا به سمت سفره های آب زیرزمینی می رود از مهمترین منابع آب شیرین برای ماست. مصارف آب شیرین: ما از آب شیرین در کشاورزی، صنعت و برای مصارف خانگی استفاده می کنیم.

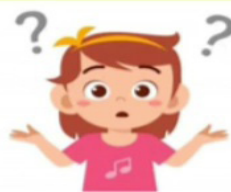


www.zdssoft.com

ما از چه آبی می توانیم استفاده کنیم؟



آب شیرین



اما چقدر آب شیرین روی کره زمین هست؟

کتاب علوم را ببار. ورق بزن و برو صفحه ۳۸. اگر کل آب های روی زمین به اندازه آب داخل سطل باشن، آب شیرین قابل استفاده فقط به اندازه یک قاشق چایخوری هست.

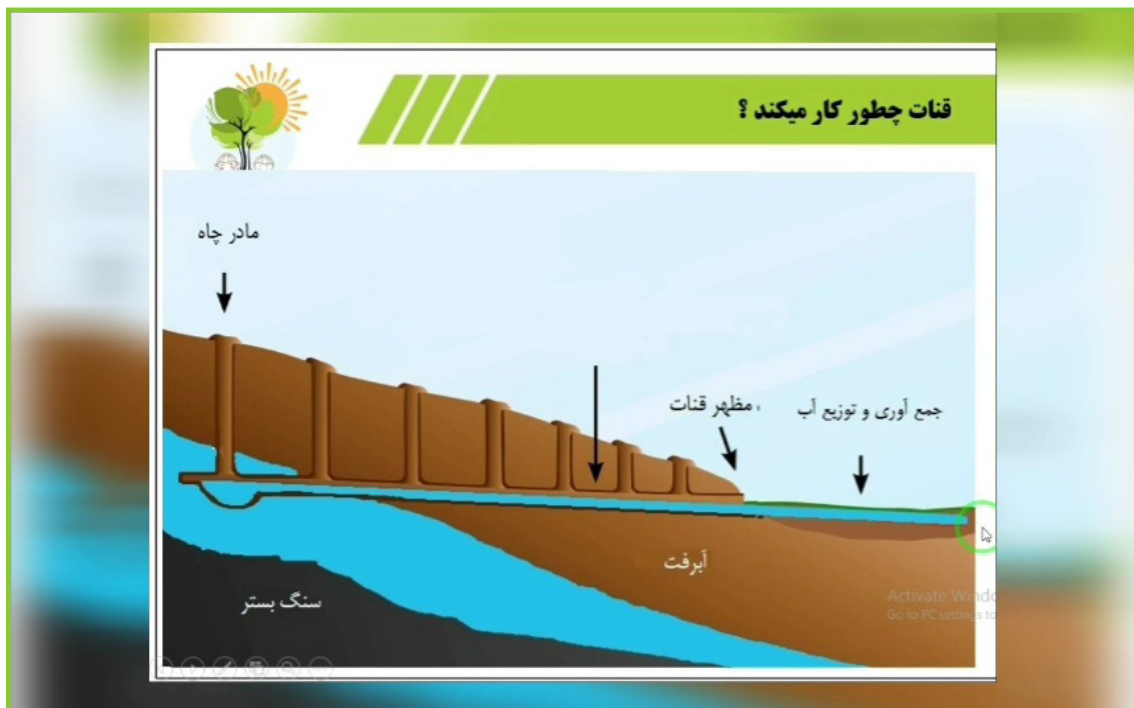


آب شور موجود روی زمین

آب شیرین موجود روی زمین

مقدار آب قابل آشامیدن خیلی کم است. باید در مصرف آن صرفه جویی کنیم.

Activate
Go to PC se



تصفیه آب: آب شیرین برای آنکه قابل استفاده باشد، باید تصفیه شود. آب رودخانه ها در پشت سد ذخیره می شود و برای ته نشین شدن گل و لای و میکروب زدایی، به سمت تصفیه خانه ها هدایت می شود. آب تمیز و بدون آلودگی توسط لوله هایی به خانه های ما می آید. آب تصفیه شده در دسترس همه افراد نیست و گاهی آب تمیز و قابل شرب را به وسیله تانکرها به روستاهای دور افتاده می فرستند.

جلسه آموزشی دوم: آب زندگی بخش

هدف از این جلسه: آشنایی با اهمیت آب شیرین و قنات - آلودگی آب

مباحث ارائه شده در جلسه دوم به شرح زیر است:

۱. آب مجازی چیست: به آبی که در تولید یا ساخت یک کالا مصرف شده است، آب مجازی گفته می شود. این آب قابل مشاهده در محصول نهایی نمی باشد.

۲. آلودگی های آب: آلودگی های آب به سه نوع شیمیایی، میکروبی و آلودگی با مواد زاید تقسیم می شود. شیرابه، فاضلاب کارخانه ها و منازل از مهمترین عوامل آلودگی آب های زیرزمینی هستند. آلودگی ها به چرخه غذایی ما وارد می شود و ممکن است باعث بیماری های شود.

۳. معرفی قنات: قنات اولین بار توسط ایرانیان ساخته شد. قنات ها در زمین های شیب دار ساخته می شدند، یک تونل زیرزمینی برای هدایت آب های زیرزمینی که در نهایت در مظهر قنات از زمین بیرون می آمده است. در مناطق گرم و خشک که میزان بارندگی کم است، قنات یک راه هوشمندانه برای نگهداری و استفاده از آب های شیرین بوده.

۴. چرا کرمان جزء مناطق کم آب است؟ بارندگی کم، تابش شدید آفتاب و تبخیر زیاد و حفر چاه های غیرمجاز باعث



شده کرمان جزو مناطق کم آب باشد. در شرایطی که بعضی مناطق حتی به آب قابل آشامیدن دسترسی ندارند، ما باید آب را درست مصرف کنیم و از هدر رفتن آن جلوگیری کنیم.

۵. ما چه کاری میتوانیم انجام دهیم؟ نمونه های کوچکی از فعالیت ها و کارهایی که می توان انجام داد تا از آب به درستی استفاده و از هدر رفتن آن جلوگیری کرد. مانند آبیاری گیاهان در زمان غروب یا اول صبح، شستن میوه و سبزی در کاسه آب، جارو زدن حیاط، پر کردن ماشین های لباسشویی و ظرفشویی و استفاده از آنها و ...





جلسه آموزشی سوم: خاک ارزشمند

هدف از این جلسه: آشنایی با اهمیت و ارزش خاک - نحوه تشکیل خاک - روش های تقویت خاک
مباحث ارائه شده در جلسه سوم به شرح زیر است:

۱. چرخه غذایی خاک: گیاهان به وسیله ریشه هایشان مواد غذایی را از خاک می گیرند، حیواناتی مانند مرغ و گوسفند از گیاهان تغذیه می کنند، انسان از گوشت این حیوانات یا مستقیم از گیاهان استفاده می کند. فضولات و اجساد انسان و حیوانات در خاک تجزیه می شوند و مواد مغذی خاک را می سازند. گیاهان در این خاک مجدد رشد خواهند کرد.

۲. وظیفه خاک چیست؟ خاک دو وظیفه اساسی دارد. تامین غذای گیاهان و کمک به رشد آنها. دفن و تجزیه مواد زاید.

۳. خاک چگونه وجود می آید؟ خاک از خرد شدن تدریجی سنگ ها به وجود می آید. عوامل موثر در خرد شدن سنگ ها شامل سرد و گرم شدن هوا، نفوذ آب، گیاهان و ریشه آنها در بین سنگ ها، حرکات موجودات کوچک زیر خاک مانند مورچه ها، کرم های خاکی و ...

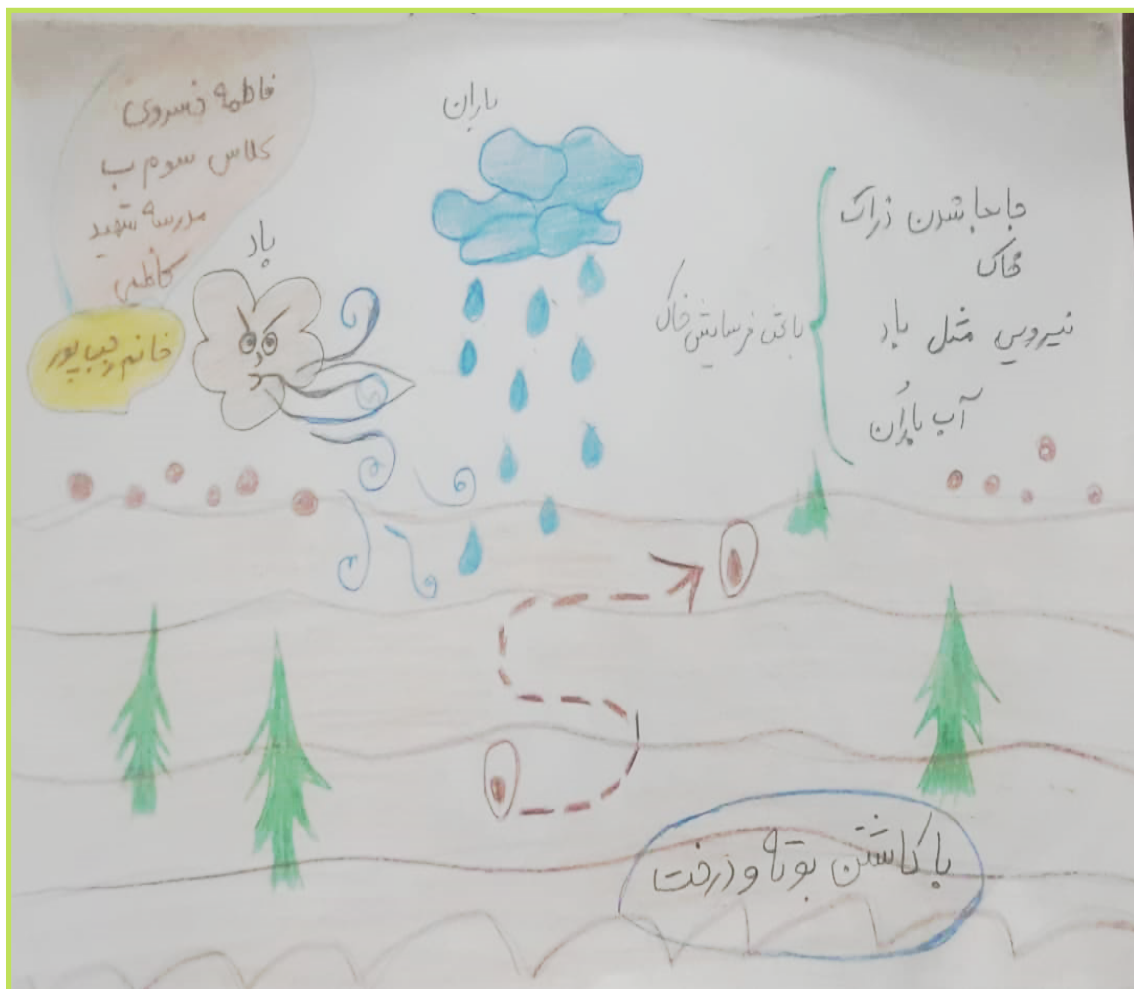
۴. ضعیف شدن خاک و راه های تغذیه آن: بعد از اینکه یک مدت از خاک استفاده شد، خاک ضعیف می شود و باید دوباره آن را تغذیه کرد. استراحت یک ساله، تغییر نوع کشت و استفاده از کود راه های تقویت خاک است.

۵. کمپوست بسازیم: کمپوست از دو نوع مواد قهوه ای و سبز ساخته می شود. نسبت این مواد باید ۳ به ۱ باشد. مواد



قهوه ای شامل مواد خشک هستند، مثل برگ های ریخته شده درختان، پوست گردو و فندق، روزنامه و حوله کاغذی و... مواد سبز شامل مواد ترمی شوند، مانند پوست گیاهان و باقیمانده میوه ها و سبزی ها.





جلسه آموزشی چهارم: فرسایش خاک

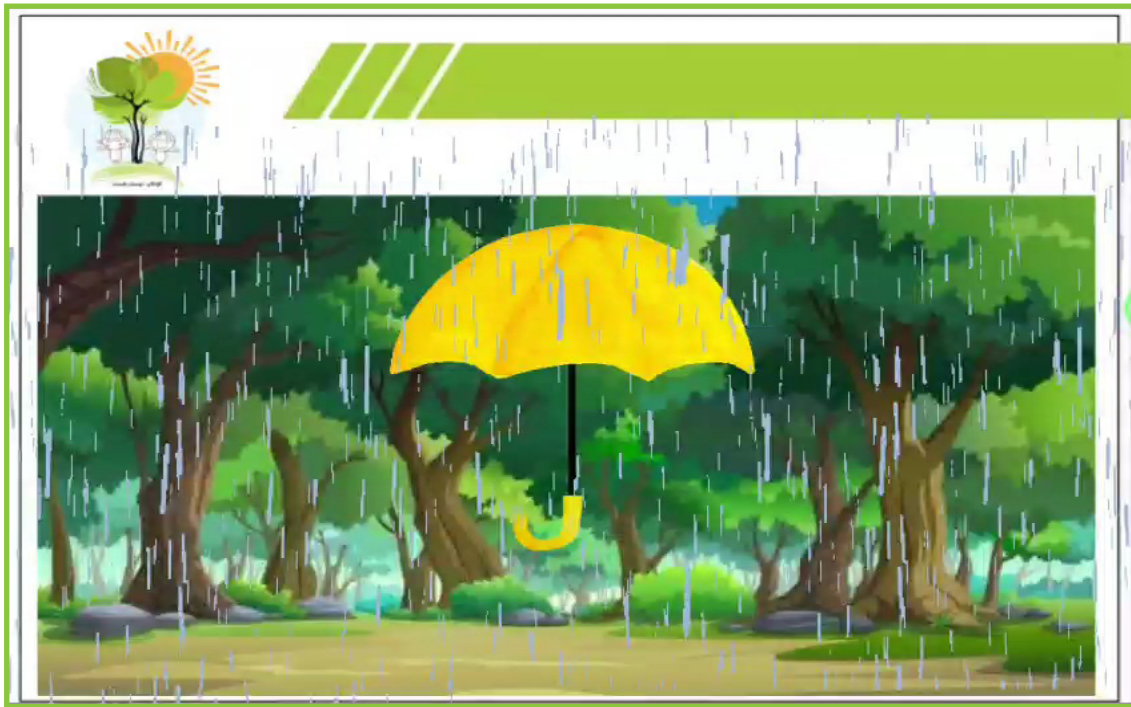
هدف از این جلسه: آشنایی با عوامل فرسایش خاک - آشنایی با همیاران طبیعت و وظایف آنها

مباحث ارائه شده در جلسه چهارم به شرح زیر است:

۱. فرسایش خاک به چه معناست: به جا به جا شدن ذرات خاک و از بین رفتن لایه مفید آن، فرسایش گفته می شود. فرسایش ممکن است به دلیل جریان آب اتفاق بیافتد که به آن فرسایش آبی گفته می شود. یا ممکن است به دلیل وزش باد فرسایش صورت بگیرد که به آن فرسایش بادی می گوئیم.

۲. چه چیزی از خاک در برابر فرسایش محافظت میکند؟ پوشش گیاهی با کاهش سرعت باد و جریان آب، نقش مهمی در محافظت از خاک ایفا می کنند. ریشه های درختان ذرات خاک را در جای خود نگه می دارند. هم چنین درختان مانند یک چتر سرعت برخورد قطرات آب باران را کم می کنند. درختان گز اطراف کرمان از مهمترین سپرهای محافظت از خاک در برابر فرسایش هستند.

۳. معرفی همیار طبیعت: همیار طبیعت کیست و چگونه می توان عضوی از همیاران طبیعت بود. ثبت نام دانش آموزان و اولیای آنها در سامانه همیار طبیعت، نمونه رفتاری همیار طبیعت معرفی شد.



جلسه آموزشی پنجم: جنگل

هدف از این جلسه: آشنایی با جنگل و فواید آن - عوامل تخریب جنگلها - معرفی شماره ۱۵۰۴ تلفن امداد جنگل و مرتع
مباحث ارائه شده در جلسه پنجم به شرح زیر است:
۱. جنگل و نقش آن در زندگی ما. معرفی انواع جنگل ها. (طبیعی و مصنوعی)





۲. فواید جنگل: استفاده از چوب، جلوگیری از فرسایش خاک، کمک به تغذیه سفره های آب زیرزمینی، تلطیف هوا و متعادل کردن دما، کمک به تولید ابر و بارندگی بیشتر، تصفیه هوا
۳. غذاسازی گیاه و فتوسنتز: درختان از کربن دی اکسید برای تولید غذا استفاده می کنند و بعد از غذاسازی، اکسیژن تولید می کنند. یعنی گازی که ما برای زنده ماندن به آن احتیاج داریم.
۴. گازهای گلخانه ای: معرفی کربن دی اکسید به عنوان یکی از گازهای گلخانه ای. اثرات گازهای گلخانه ای در گرمایش





زمین و آب شدن یخ های قطب و گسترش آتش سوزی ها.

۵. چطور انسان ها نسبت به درختان و جنگل بی تفاوت هستند و اینکه چه کارهایی می تواند به جنگل ها آسیب جدی وارد کند.

۶. شماره ۱۵۰۴: معرفی یگان حفاظت منابع طبیعی به عنوان مسئول رسیدگی به خطرات و آسیب های طبیعت.

جلسه آموزشی ششم: مرتع

هدف از این جلسه: آشنایی با مرتع و فواید آن - عوامل تخریب مراتع - روش های حفاظت از مراتع

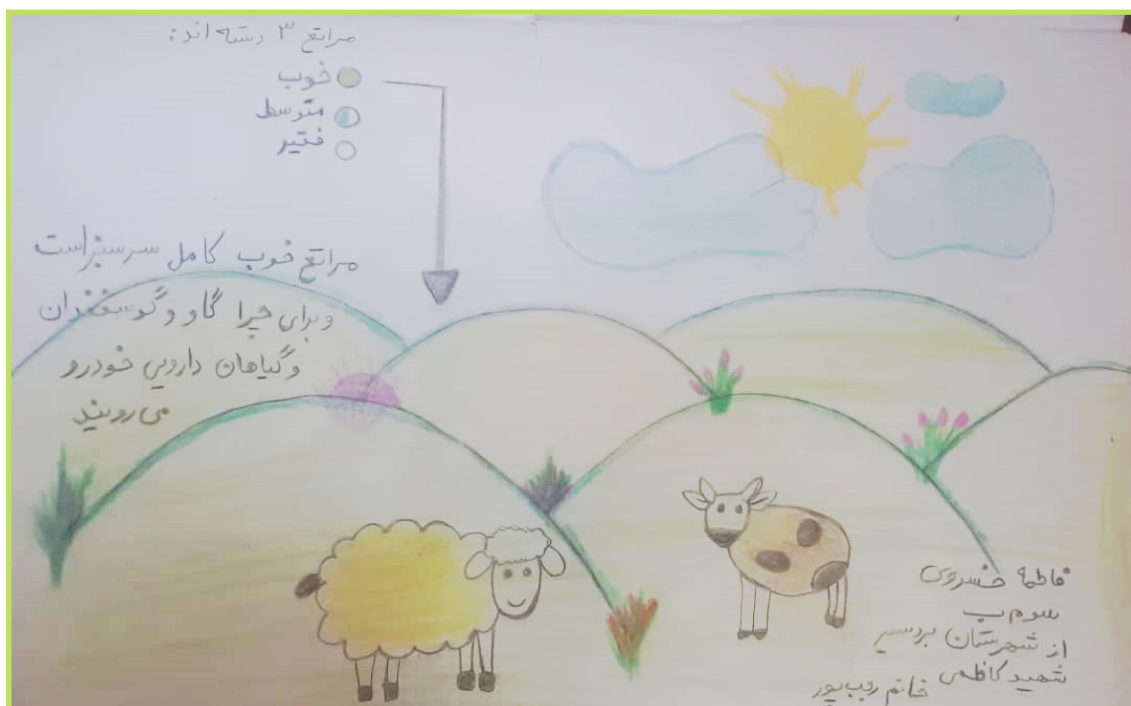
مباحث ارائه شده در جلسه ششم به شرح زیر است:

۱. معرفی مرتع: به چه جایی مرتع گفته می شود. انواع مراتع در سه دسته خوب، متوسط و فقیر.
۲. فواید مرتع: رشد گیاهان دارویی. معرفی چند نمونه از گیاهان دارویی مراتع بومی. مانند ریواس، آلاله، بابونه، کنگر و ...، چراگاه و غذای مناسب برای انواع دام. محیط مناسب برای زنبور عسل به علت وجود گیاهان و گل های متنوع. جلوگیری از فرسایش خاک به دلیل پوشش گیاهی. تصفیه هوا به دلیل وجود گیاه و درخت و تولید اکسیژن
۳. آسیب ها و خطراتی که مرتع را تهدید می کند:
۴. آتش: چطور یک آتش امن در طبیعت درست کنیم. و چطور آتش را به طور کامل خاموش کنیم. بی احتیاطی یا کوتاهی کردن در خاموش کردن آتش، می تواند باعث آتش سوزی های وسیعی شود.
۵. از بین رفتن پوشش گیاهی: برداشت بی رویه از گیاهان دارویی و چرای بیش از حد دام ها در مراتع، باعث نابودی



بعضی از گیاهان خود رو و ضعیف شدن خاک مراتع می شود. تاکید دوباره بر شماره ۱۵۰۴ به عنوان یگان حفاظت از منابع طبیعی.

۶. قرق کردن مرتع و حفاظت از آن: تعریف قرق و فواید آن برای بازسازی مراتع.





جلسه آموزشی هفتم: بیابان شگفت انگیز

هدف از این جلسه: آشنایی با بیابان و فواید آن - عوامل موثر در بیابان زایی - روش های بیابان زدایی
مباحث ارائه شده در جلسه هفتم به شرح زیر است:





۱. به چه جایی بیابان گفته میشود؟ به مناطقی که در آنجا بارندگی بسیار کم، پوشش گیاهی کم و اختلاف دمای شب و روز زیاد است، بیابان گفته می شود.

۲. معرفی حیوانات بیابان

۳. فواید بیابان: وجود منابع معدنی ارزشمند مانند نفت و گاز، الماس، نمک و ...، گیاهان دارویی مانند گون، درمنه، گز. موقعیت عالی برای استفاده از انرژی های تجدیدپذیر و پاک.

۴. معرفی دشت کویر و دشت لوت

۵. بیابان زایی: به تبدیل شدن زمین های خوب و قابل کشت به بیابان های بی حاصل بیابان زایی گفته میشود. بیابان زایی عوامل طبیعی و انسانی دارد. معرفی عوامل انسانی در بیابان زایی از جمله از بین بردن پوشش گیاهی و قطع درختان، ساخت جاده ها و ساختمان های جدید، استخراج از معادن، حفر چاه های غیر مجاز و تخلیه آب های زیرزمینی.

۶. بیابان زدایی: به کارهایی که برای جلوگیری از بیابان زایی انجام می شود، بیابان زدایی گفته میشود. کارهایی مانند کاشت گیاه و درختان مناسب منطقه مثل گز، اسکنبیل. ساخت بادشکن های زنده یا مرده در اطراف بیابان ها. خاکپوشی یا مالچ پاشی.

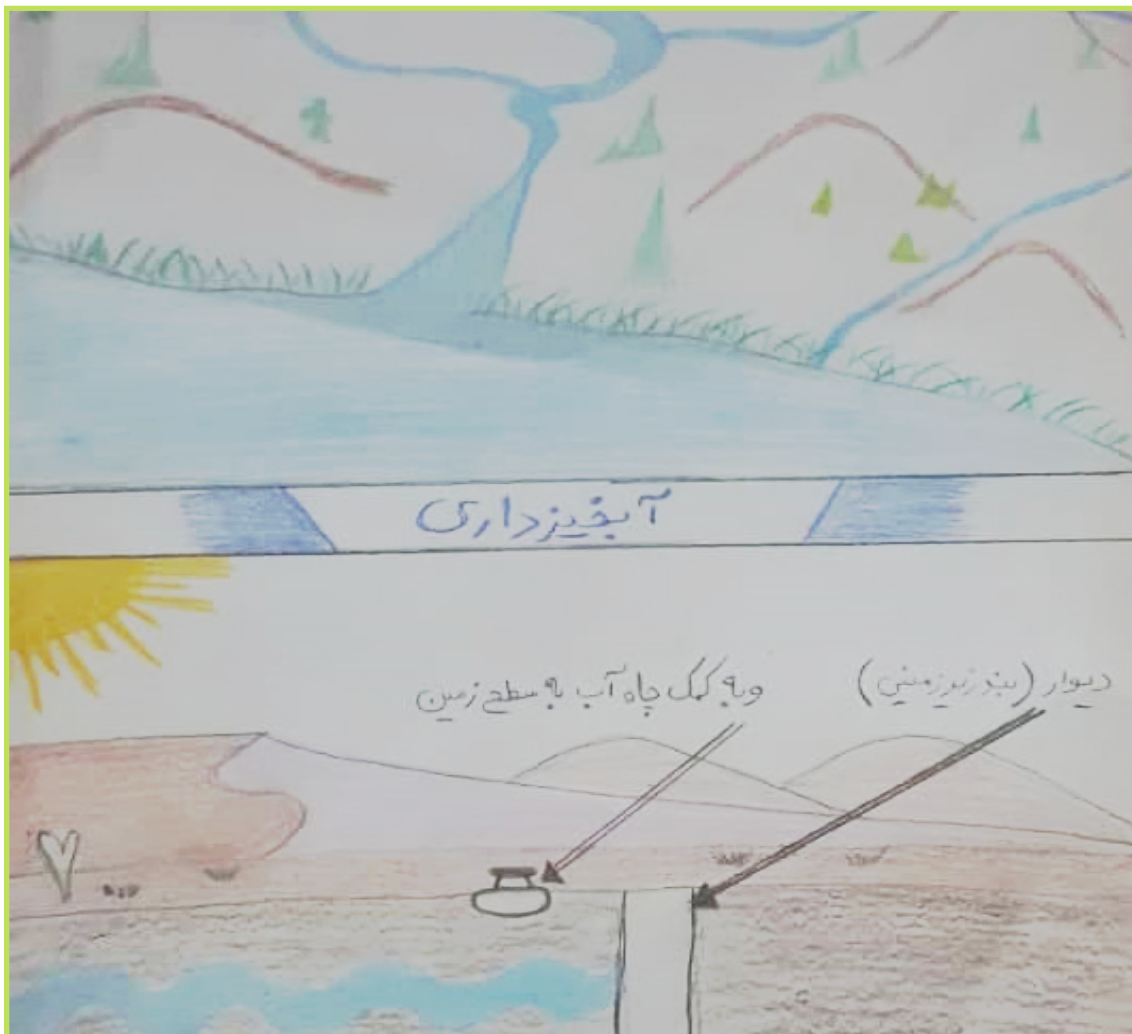


جلسه آموزشی هشتم: آبخیز

هدف از این جلسه: آشنایی با آبخیز و اهمیت آن - اهداف آبخیزداری

مباحث ارائه شده در جلسه هشتم به شرح زیر است:





۱. به چه جایی آب‌خیز گفته میشود؟ منطقه آب‌خیز جایی است که احتمال جمع شدن آب در آن جا زیاد است. این آب معمولاً حاصل بارندگی در منطقه است که به صورت رودهای کوچک در زمین های شیب دار جاری میشود. جاری شدن رودها گاهی می تواند باعث ایجاد سیل شود.

۲. آب‌خیز داری به چه معناست: به مدیریت منطقه آب‌خیز، آب‌خیزداری گفته میشود. بررسی منطقه از لحاظ میزان بارندگی، شیب زمین، جهت جاری شدن آب، مسیر جمع شدن آب و برنامه ریزی برای مدیریت و استفاده حداکثری از این آب های شیرین.

۳. هدف آب‌خیزداری: آب‌خیزداری دو هدف اساسی دارد، اول هدایت آب، دوم حفاظت از خاک.

۴. خطرات سیل و جاری شدن آب: جاری شدن سیل در منطقه علاوه بر آسیب هایی که سیل به زمین های کشاورزی، خانه ها و جاده ها می رساند، باعث از بین رفتن منابع آب شیرین و هم چنین فرسایش خاک می شود.

۵. آب‌خیزداری: تقویت پوشش گیاهی در منطقه، جلوگیری از چرای بیش از حد دام، قرق کردن مرتع، ساخت بند در مسیر آبراهه ها، ساخت بندهای زیرزمینی

جلسه آموزشی نهم: انجام کار عملی در قالب کاربرگ داستان بهار

به عنوان جلسه کار عملی دانش آموزان پایه های سوم، داستان بهار طراحی و آماده شد. هدف از طراحی این داستان، سنجش اطلاعات پایانی دانش آموزان و تاثیرگذاری این دوره آموزشی بود. از آنجا که در سیستم آموزش آنلاین امکان دسترسی راحت دانش آموزان به منابع درسی وجود دارد، ارسال پرسش نامه روش مقبولی نخواهد بود که بتواند به صورت مستقیم و در کمترین زمان پاسخ ها را دریافت کند. به همین علت شیوه داستان نویسی انتخاب شد. در این شیوه علاوه بر سنجش اطلاعات دریافتی دانش آموز به صورت غیرمستقیم، با همراه کردن اودر سیر داستانی، درگیری های ملموس و قابل درکی نیز برای وی پیش خواهد آمد.

داستان بهار در مورد کودک ۹ ساله ای است که در مسیر سفر خود در طبیعت، از مرتع، جنگل، بیابان و منطقه آبخیز عبور میکند. در طول مسیر با مشکلات و سوال هایی مواجه می شود که دانش آموز باید با پاسخ دادن به آنها به شخصیت داستان کمک کند. این درگیری فعال، علاوه بر یادآوری مطالب آموزشی و دروس ارائه شده طول دوره، حس مسئولیت و توانمندی دانش آموز را نیز تقویت خواهد کرد. این احساس که او به عنوان قهرمان و دانای کل می تواند به شخصیت داستان کمک کند، در دانش آموز حس توانمندی و تاثیرگذاری را بر می انگیزد. می توان انتظار داشت که این دانش آموز در دنیای واقعی نیز نقش موثر خود را در حفظ منابع طبیعی و حفاظت از آن به خوبی ایفا کند.

جلسه آموزشی دهم: نمایش خلاق

هدف نمایش خلاق تعلیم و تربیت همراه با سرگرمی و مشارکت است و این بهترین نوع آموزش است چرا که با تجربه عملی و خلاقیت همراه است. قصد نمایش خلاق تربیت بازیگر نیست بلکه می خواهد توانایی های فردی و گروهی آدمها را به آنها نشان بدهد و میزان توجه آنها را به اطراف خود بیشتر کند. در این نوع کار، بیشتر مفاهیم مورد نظر از طریق





ناخودآگاه وارد ذهن مخاطب می‌شود. چرا که او در حال انجام بازی است و پیام دومی از آن طریق بر ذهن او نقش می‌بندد. این موضوع باعث می‌شود آموزه‌ها در حافظه بلند مدت دانش آموزان بنشینند و در ذهن آنها ایجاد خاطره کند. اگرچه نمایش خلاق به شکل اصولی خود، باید به صورت مشارکتی انجام شود و تاکید بر جنبه‌های عملی و کارگاهی است، اما به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، تصمیم بر آن شد به شکل مجازی و به صورتی نزدیک به شکل اصلی آن اجرا شود.

نحوه انجام و اجرای نمایش خلاق در قالب فیلمی توسط کارشناس و مدرس دوره سرکار خانم ملیحه ارجمندی تهیه شد و در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. هدف از تهیه این فیلم، نشان دادن الگویی عملی به کودکان می‌باشد.

در این فیلم کودکی در حال تمرین نمایش خلاق است. قسمت اول فیلم شامل تمریناتی برای آماده سازی بدن و بیان است که اصطلاحاً تمرینات دستگرمی نامیده می‌شوند. بخش دوم نمایشی ساده است که در آن کودک، در فضای جنگل است و با وجود آگاهی نسبی از خطراتی که حیات جنگل را به مخاطره می‌اندازد اقدام به برپایی آتش می‌کند. در آن میان با سنجایی رو به رو می‌شود. ترس سنجاب باعث می‌شود کودک به فکر بیفتد که راهی برای از بین بردن کامل آتش و حفظ جنگل پیدا کند. پایان داستان روایت نمی‌شود و کودک باید موقعیتی ساختگی را با قدرت تخیل خود باور کند و دست به عمل بزند. فیلم آموزشی توسط یک کودک پسر و یک کودک دختر به اجرا درآمد و برای دانش آموزان ارسال گردید.

انجام نمایش نامه‌ها می‌تواند حس مسئولیت پذیری دانش آموزان را نسبت به محیط اطراف خود بیشتر کند و از عواقب و خطرات نابودی منابع طبیعی آگاه می‌شوند.

جمع بندی عملکرد آموزش موضوع محور

شروع و پایان: از تاریخ ۹۹/۱۰/۴ لغایت ۹۹/۱۲/۲۵

مدت آموزش:

۱۰ جلسه ۱ ساعته برای هر کلاس،

محل اجرا:

کلیه پایه های سوم مدارس تحت پوشش طرح "کودکان دوستان، طبیعت

تعداد افراد تحت پوشش:

۱۶۹۵ نفر

کارشناسان:

مربیان طرح "کودکان، دوستان طبیعت"

نوع دوره:

۸ جلسه تئوری و ۲ جلسه عملی

وسایل کمک آموزشی:

میز رغبت، ویدئو پاور، بسته ی آموزشی، کاربرگ، نمایش خلاق



● عملکرد ۵: آموزش پروژه محور

روش پروژه محور، روشی است که در آن مطالعه عمیق یک موضوع خاص توسط گروهی از کودکان رهبری و هدایت می شود. در این روش کودکان برای مدت طولانی تر و عمیق تر موضوع را مورد مطالعه قرار می دهند. رویکرد پروژه براساس کنجکاوی طبیعی، برای توانمند کردن بچه ها در ارتباط برقرار کردن، سؤال پرسیدن، حل مسئله، ارتباط عاطفی و اجتماعی، رد و بدل کردن ایده ها و ایجاد اعتماد به نفس و بسیاری خصوصیات دیگر را شامل می شود.

(یادگیری مبنی بر پروژه = یادگیری در عمق)

در روش پروژه محور گاه ممکن است مربی پروژه ای را به دلیل پتانسیل و تجربیات سودمند برای بچه ها انتخاب کند. قبل از شروع پروژه مربی با استفاده از بیان تجربیات از طریق قصه، ایجاد میز رغبت، نقاشی، عکس و فیلم، یا ساخت چیزی با کمک بچه ها و بازی موضوع پروژه را به کودکان معرفی می کند و مربی در طول انجام پروژه با ساختن تجربیات مشترک و غنی کردن بحث و گفتگوها و ارتباط بین اجزای موضوع پروژه را هدایت می کند. در طرح رویکرد پروژه، انتخاب موضوع به صورت از پیش تعیین شده و براساس طرح "کودکان، دوستان طبیعت" به مباحث مهم منابع طبیعی پرداخته شده است که شامل موضوعات: آب، خاک، جنگل، مرتع، بیابان و...

در روش پروژه ای دوره پانزدهم "کودکان، دوستان طبیعت" (سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹) با توجه به این که هدف از طرح پروژه ای دنبال کردن متوالی دانش آموزان از پایه اول تا ششم بوده است و دانش آموزانی که در پنج سال گذشته این طرح را گذرانده اند از پایه اول به پنجم رسیده اند، لذا در دوره پانزدهم، موضوعات پروژه برای پایه های سوم تا پنجم به



شرح زیرانتخاب گردیده است:

پایه های سوم : موضوع جنگل

پایه های چهارم : موضوع مرتع

پایه های پنجم : موضوع بیابان





در این روش مربی با تهیه یک فهرست و یا طرح عنکبوتی از دانسته‌ها موضوع را شروع می‌کند. مربی طرح عنکبوتی اولیه (پیش بینی) خود و طرح عنکبوتی از دانسته های اولیه و فهرست سوالات کودکان را مطالعه و مرور می‌کند و برای تحقیق و جمع آوری اطلاعات آماده می شود و در این امر کودکان و والدین نقش مهمی ایفا می‌کنند. در اینجا مربیان با ارتباط برقرار کردن والدین و معلمان و درگیر ساختن آنها در این طرح باعث می شوند در بین کودکان حس رقابت علمی ایجاد شود. که در هر جلسه با موضوعات جالب‌تری برخورد می کنیم. طرح عنکبوتی پیشرفت پروژه در شاخه های مختلف را به نمایش میگذارد.

کودکان از طریق بحث و گفتگو با یکدیگر مهارت های ارتباطی شان از جمله مهارت بیان کردن، گوش کردن، بحث کردن، مخالفت یا موافقت کردن را در خود تقویت می کنند. مربیان می توانند از طریق ترغیب و تشویق کودکان به پاسخ دادن به یکدیگر در خلال بحث و گفتگو این مهارت ها را حمایت و تقویت کنند. کودکان با درست کردن کاردستی، نقاشی، تحقیق کردن از منابع مختلف یا سوال از شخص متخصص باعث پیشرفت پروژه می شوند. در بسیاری از موارد والدین کودکان در جایگاه فرد متخصص به سوالات کودکان پاسخ می دهند.

جمع آوری کارها و مستندسازی کار بچه ها از طریق طرح عنکبوتی، عکس ها و نقاشی ها بخش بسیار مهم از روند پایانی پروژه هستند. گرد آوری و تجزیه تحلیل اسناد جمع آوری شده در طول پروژه مربی را قادر می سازد تا ارزیابی کند که هر کودک چه چیزهایی از موضوع را درک کرده و یاد گرفته است.

روش پروژه محور برای پنجمین سال متوالی در مدرسه دخترانه ستاره های نوین و دبستان پسرانه محمد اصفهانی اجرا شد، در دوره پانزدهم دانش آموزان پایه سوم مبحث جنگل را آموزش دیدند. دانش آموزان پایه چهارم در دوره قبل مبحث جنگل، را آموزش دیده بودند در این دوره ی مبحث مرتع را آموزش دیدند. دانش آموزان دوره پنجم با مباحث بیابان آشنا شدند. با توجه به آموزش مجازی، موضوعات و درسنامه ها در قالب کلیپ های آموزشی براساس نمودار اولیه و سوالات و اطلاعات دانش آموزان، بسته های آموزشی تهیه و ارائه گردید. و همچنین برای انجام کار عملی در منزل و



آشنایی با هفته منابع طبیعی و روز درخت کاری دو بسته آموزشی در قالب کاربرگ تهیه و در اختیار دانش آموزان قرار گرفت.

در این فعالیت تعداد ۲۵۱ نفر آموزش دیدند.

۱-۵ میز رغبت به روش بارش افکار

از آنجا که همواره یک پروژه براساس کنجکاوی طبیعی کودکان درباره موضوعی خاص شکل می گیرد. لذا روش-های ایجاد سوال می تواند ذهن آنها را آماده پذیرش موضوع کند. از همین رو میز رغبت یکی از ابزارهای ایجاد سوال در ذهن افراد است. میز رغبت در واقع برانگیختن حس کنجکاوی افراد درباره موضوعی خاص به طور غیر مستقیم می باشد.

از آنجا که در دوره مجازی امکان ارائه میز رغبت به منظور درگیر نمودن ذهن دانش آموزان درباره موضوع مورد بحث وجود نداشت؛ لذا بر آن شدیم در ابتدای هر جلسه از طریق روش بارش افکار، ذهن دانش آموزان را با کلمات کلیدی هر مبحث درگیر کرده و با طرح سوالاتی موضوع را گسترش دهیم.

۲-۵ طرح عنکبوتی

طرح عنکبوتی فهرستی است از دانسته های اولیه کودکان، سوالات و پیشرفت پروژه در پاسخ به پرسش های ایجاد شده. طرح عنکبوتی می تواند در هر یک از گامهای بالا به صورت جداگانه رسم شود. در این دوره آموزشی برای هر سه پایه سوم، چهارم و پنجم طرح های عنکبوتی مجزا طراحی و آموزش براساس این طرح ها برنامه ریزی و اجرا شد.



۳-۵ تحقیق و پژوهش

مهمترین گام در روش پروژه محور، تحقیق و پژوهش درباره پرسش هایی است که از سوی مربی و یا کودکان مطرح می شود. تحقیق کردن از منابع مختلف و انجام آزمایش، یا سوال از شخص متخصص باعث پیشرفت پروژه می شود. در بسیاری از موارد هر پژوهش، میتواند منجر به خلق موضوعات و پرسشهای جدید شود. نقاشی و کاردستی یکی دیگر از گامهای تحقیق است. با توجه به آموزش مجازی در این دوره، دانش آموزان تحقیقات و پژوهش های خود را به صورت عملی و میدانی و با حضور در طبیعت در قالب متن، ویس، نقاشی، پاورپوینت و یا فیلم برای مربی ارسال میکردند.

۴-۵ پروژه جنگل

در پروژه جنگل پایه های سوم دبستان در مدرسه دخترانه نوین ۲۵ نفر و در مدرسه پسرانه محمد اصفهانی ۸۰ نفر با موضوعات: فواید جنگل، اهمیت جنگل، جنگل های بارانی، نابودی جنگل و ... آشنا شدند.

۵-۵ پروژه مرتع

در پروژه مرتع پایه های چهارم دبستان دخترانه نوین تعداد ۲۴ نفر با موضوعات: اهمیت و فواید مرتع، چراي دام، گیاهان دارویی، بوته کنی، قرق و ... آشنا شدند.

۶-۵ پروژه بیابان

در پروژه بیابان پایه های پنجم دبستان دخترانه نوین تعداد ۲۴ نفر با موضوعات: بیابان، ویژگی مناطق بیابانی، اهمیت بیابانهای طبیعی، مفاهیم و علل بیابانزایی و بیابان زدایی و روشهای آن آشنا شدند.



۷-۵ مستند سازی و انجام پروژه های عملی

یکی از گام های مهم و اساسی در روش پروژه محور ایجاد فضا و انگیزه در دانش آموزان است که آموخته های خود را قالب عکس، گزارش و یا کاردستی های مرتبط عینیت بخشند و انجام این کار علاوه بر یادآوری از آنچه آموخته اند کمک میکند تا جزئیات بیشتری را به دانسته های خود بیافزایند.





۸-۵ نمایش خلاق

در نمایش کودکان به دنیایی سفر میکنند بسیار خاطره انگیز و فراموش نشدنی لذا برای فراگیری بهتر اموری مهم که دوست داریم کودکان بیاموزند و کم کم به فرهنگ عامه تبدیل شود بهتر است از نمایش استفاده شود. در طی دوره آموزشی نمایش خلاق با محوریت حفاظت از منابع طبیعی سعی بر آن شد تا کودکان در قالب های متفاوت نقش بازی کنند. در دوره پانزدهم با توجه به آموزش مجازی، کارشناس نمایش خلاق چهار داستان را در قالب عناوین آب، خاک، درخت و آتش سوزی در جنگل طراحی و اجرا کردند و از دانش آموزان خواستند ادامه نمایش را براساس آموخته ها و ذهن خلاق خود اجرا کرده و برای مربی ارسال نمایند.

جمع بندی عملکرد آموزش پروژه محور

شروع و پایان :

از تاریخ ۹۹/۱۰/۴ لغایت ۹۹/۱۲/۲۵

مدت آموزش :

۱۰ جلسه ۱ ساعته برای هر کلاس،

محل اجرا :

پایه های سوم، چهارم و پنجم دبستان دخترانه نوین و کلیه پایه های سوم دبستان پسرانه محمد اصفهانی

تعداد افراد تحت پوشش :

۱۵۱ نفر

کارشناسان :

سرکار خانم انصاری مربی طرح "کودکان، دوستان طبیعت"

نوع دوره :

۷ جلسه تئوری و ۳ جلسه عملی

وسایل کمک آموزشی :

میز رغبت، ویدئو کلیپ های آموزشی، بسته های آموزشی، کاربرگ، نمایش خلاق

● عملکرد ۶: نمایش خلاق

بزرگی میگوید مهمترین فایده و هدف نمایش خلاق پرورش خلاقیت است. آن خلاقیتی که در ذهن همه انسانها نهفته است تنها راه نجات یافتن از محدودیت ها و کمبودها برنامه ریزی خلاقانه است

نمایش خلاق به برنامه ریزی، شکلی عینی میدهد و بچه ها در عمل برنامه ریزی و اجرای گام به گام آن را می آموزند و نیز می آموزد همانطور که در نمایش هرکسی نقشی دارد و این نقش جزئی از عمل سرتاسری نمایش است که به هدف شگفت انگیزی میرسد در زندگی هم همین است و هریک از ما در این دنیا نقشی داریم و هرکس باید نقشش را به درستی ایفا کند تا به نتیجه مورد نظر برسد.

در دوره پانزدهم طرح "کودکان، دوستان طبیعت" همانند سال های گذشته یکی از جلسات عملی به نمایش خلاق اختصاص داده شد. اگر چه نمایش خلاق به شکل اصولی خود، باید به صورت مشارکتی انجام شود و تاکید بر جنبه های عملی و کارگاهی است، اما به دلیل وجود خطر همه گیری ویروس کرونا، تصمیم بر آن شد به شکل مجازی و به صورتی نزدیک به شکل اصلی آن اجرا شود.

نحوه انجام و اجرای نمایش خلاق در قالب ۴ قطعه فیلم نمایشی ویژه پایه های اول، دوم و سوم توسط کارشناس و مدرس دوره سرکار خانم ملیحه ارجمندی تهیه شد و در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. محتوای آموزشی فیلمهای نمایش خلاق در باره مباحث آب، خاک، درخت و جنگل می باشد. هدف از تهیه این فیلم ها، نشان دادن الگویی عملی به کودکان می باشد.

فیلم های تهیه شده شامل دو بخش می باشد که بخش نخست فیلم در برگیرنده تمریناتی برای آماده سازی بدن و بیان کودکان



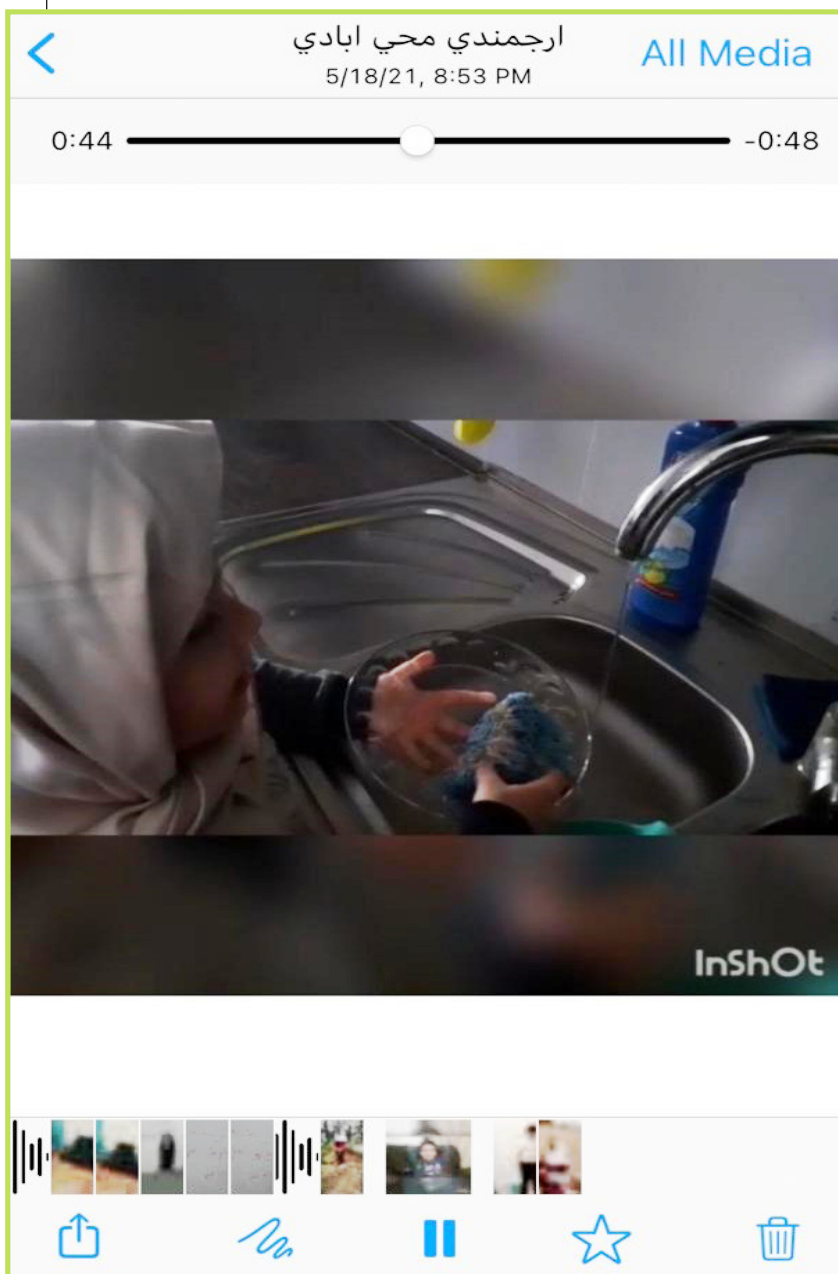
است که "تمرینات دستگرمی" نامیده می‌شوند. که برای کودکان به شکل بازی و سرگرمی است و چون باعث گرم شدن و رها سازی مغز از اضطراب‌ها و استرس‌هاست، زمینه ساز بروز خلاقیت و لازمه ی بخش دوم فیلم می باشد. در بخش دوم نمایشی ساده انتخاب شده که کودک به عنوان کاراکتر اصلی در موقعیتی قرار می‌گیرد که به بحرانی دچار و در جهت حل بحران به چالش کشیده می‌شود. در هریک از نمایش ها پایان داستان روایت نمی‌شود و ساخت و پرداخت پایان نمایش به کودک سپرده می‌شود، تا با قدرت تخیل خود موضوع را باور کند و دست به عمل بزند. کودک با این چالش روبرو ست که انتهای نمایش چه اتفاقی می‌افتد و آیا می‌تواند راهکاری برای موضوع پیدا کند یا نه؟

نمایش خلاق ویژه دانش آموزان پایه های پیش دبستانی، اول و دوم دبستان:

برای این پایه های آموزشی دو نمایش یکی با موضوع مصارف آب و دیگری با موضوع ارزش خاک طراحی شد که در این نمایش ها کودک در موقعیتی بسیار ساده و نزدیک به خود قرار داده می‌شود تا بحران را نزدیک به خود ببیند و آنرا کاملاً درک کرده و بشناسد.

نمایش مصرف آب در دل خانواده اتفاق می‌افتد، کودک متوجه اشتباهات افرادی می‌شود که آنها را دوست دارد مثلاً پدر خانواده هنگام شستن ماشین، خواهر هنگام ظرف شستن و برادر هنگام استحمام با نا آگاهی به هدر دادن آب می‌پردازند و کودک با نا راحتی به آنها تذکر می‌دهد اما نمیتواند آنها را قانع کند زیرا آنها با بی تفاوتی کار خود را توجیه می‌کنند. ساخت و پرداخت ادامه نمایش به کودک سپرده شده که انتهای نمایش چه اتفاقی می‌افتد؟ آیا می‌توان کاری کرد یا با فاجعه رو به رو خواهیم شد.

در نمایش اهمیت غذایی خاک کودک خود را در قالب یک کرم خاکی تصور میکند که در محل



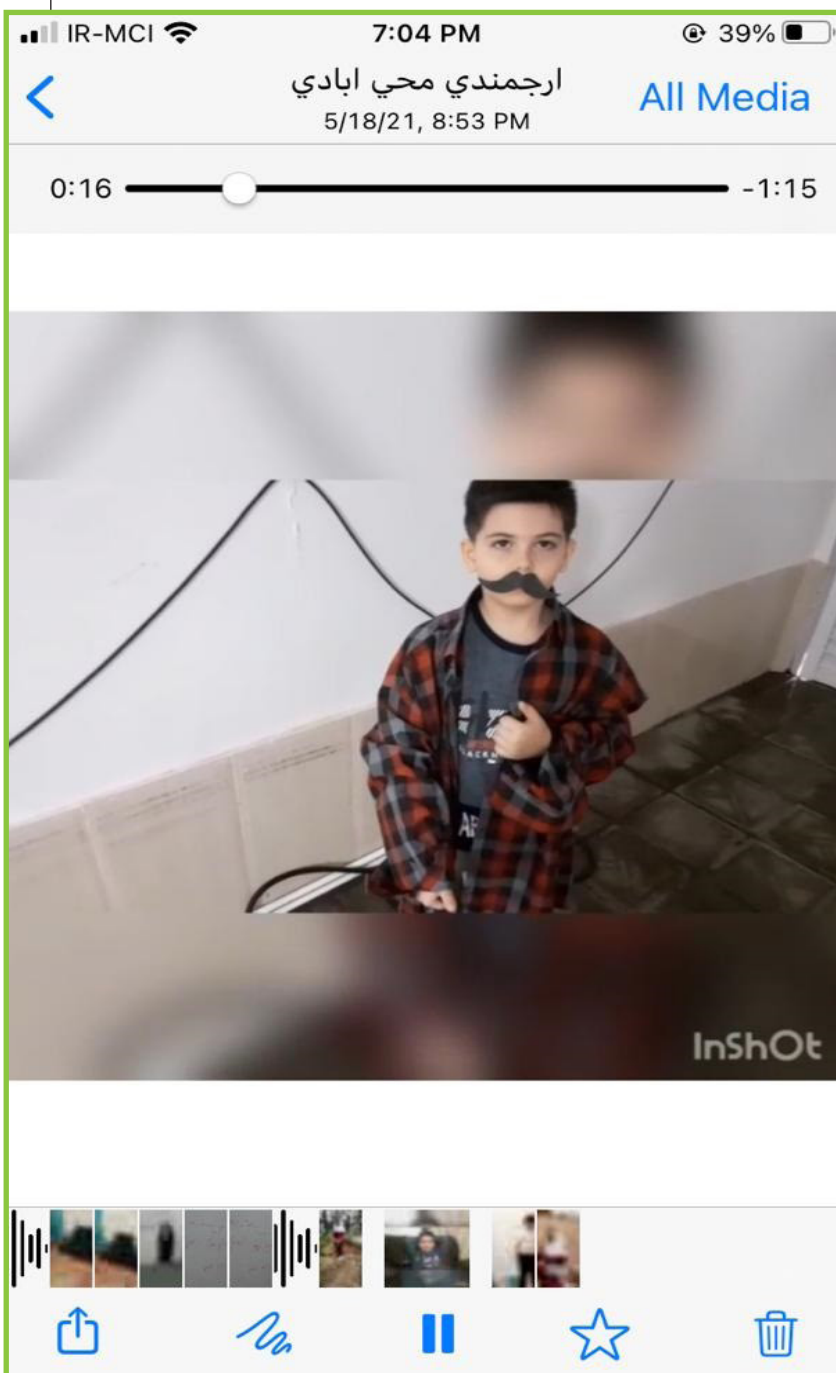
زندگی خود با ریشه گیاهان دوست است و با هم صحبت میکنند. یک روز متوجه میشود ریشه های درخت توت سرحال نیستند، به روی خاک می آید تا علت را از درخت سوال کند. درخت هم سرحال نیست و پاسخی نمیدهد. کرم خاکی به دنبال علت ناراحتی است و از دیگران سوال میکند، ادامه نمایش به کودک سپرده میشود، تا پی ببرد چه اتفاقی پیش آمده و برای کمک به دوستانش چه کاری میتواند انجام دهد؟

در دل وضعیت شیرین نمایش، و در ذیل متن، بحران و از دست رفتن چیزهای با ارزش حس می شود و کودک با بازی در نقش حساس هدایتگر و فردی آگاه لذت آگاهی دادن به افراد را نیز درک می کند. تم داستان و میانه مشخص است و پایان بر عهده کودک گزارده شده است.

از خصوصیات این نمایش، آموزش تفکر انتقادی به کودکان است اینکه هنرمند به شیوه هنرمندانه به انتقاد در جهت حفظ اصول و ارزش ها بپردازد و در موقعیتهای حساس از بیان حقیقت نهراسد.

نتیجه گیری:

در فیلمهایی که توسط کودکان ارسال شد این نکته کاملاً مشهود است که این تفکر انتقادی در نهایت باعث آگاهی می شود و حتی در محیط خانواده که کودک به آن عشق می ورزد. اما این عشق و علاقه نمی تواند باعث سکوت و بی تفاوتی کودک در برابر اشتباه آنها شود. کودک نگران است چیزی می داند که بقیه آنرا نمی دانند. در فیلمها ارسالی، نگرانی بچه ها مشهود است. چیزی که آنها را به حرکت وادار می دارد تا جایی که حتی توجیه افراد نمی تواند او را از تلاش باز دارد. طرح قصه، بچه ها را به اندیشه و طرح مسئله می کشاند. والدین و اطرافیان را نیز درگیر قصه می کند و به نوعی آموزش غیر مستقیم است.



ما برای به دست آوردن هر چیزی نیاز به کسب تجربه داریم. مثلاً هنگام استفاده از چاقو، به دلیل تجربه دردناکی که از بریدن دستمان به دست آورده ایم، استفاده محتاطانه و با آگاهی داریم. به دست آوردن هر تجربه هزینه بر است. در نمایش بچه‌ها تجربیات رایگانی به دست می‌آورند که ارزشمند است چرا که همه چیزنمایشی است و آنها را تمرین می‌کنند. در نمایش‌هایی که توسط کودکان فرستاده شده درک تجربه ناآگاهی افراد و در نتیجه قطع شدن آب و متعاقباً به وجود آمدن مشکلات، رایگان به دست می‌آید. آنها تلاش کرده اند با کمک کسی مثل مادر، به جنگ ناآگاهی بروند و پایان بندی خوشی را رقم بزنند.

نمایش خلاق ویژه دانش آموزان پایه سوم دبستان:

برای این پایه های آموزشی یک نمایش با موضوع آتش سوزی در جنگل طراحی و توسط یک دانش آموز دختر و یک دانش آموز پسر اجرا شد. در این نمایش کودک در موقعیتی بسیار ساده و نزدیک به خود قرار داده می شود تا بحران را نزدیک به خود ببیند و آنرا کاملاً درک کرده و بشناسد.

موضوع نمایش یک گردش آخر هفته در دل جنگل است. شخصیت اصلی نمایش با وجود آگاهی نسبی از خطراتی که حیات جنگل را به مخاطره می‌اندازد اقدام به برپایی آتش می‌کند. در آن میان با سنجابی رو به رو می‌شود. ترس سنجاب باعث می‌شود شخصیت اصلی به فکر بیفتد که راهی برای خاموش کردن صحیح و کامل آتش و نیز حفظ جنگل پیدا کند. پایان داستان روایت نمی‌شود و کودک باید موقعیتی ساختگی را با قدرت تخیل خود باور کند و دست به عمل بزند.





نتیجه گیری:

فیلمهای ارسالی توسط بچه‌ها نشانگر آن است که به این موضوع فکر کرده‌اند و با قرار دادن خود در آن موقعیت به فکر چاره افتادند. اینگونه نمایش‌ها برای این کار می‌شود که بچه‌ها را هم از نظر اندیشه و هم از نظر احساس برانگیخته کنیم تا تجربه کسب کنند و به این بیندیشند که مسئله چیست و من در کجای این مسئله قرار دارم و یا اگر چیزها و کسانی که به زندگی من انتظام بخشیده‌اند ناپایدار باشند، من چگونه می‌توانم مدیریت کنم و سرنوشت خود را به دست گیرم. از بچه‌ها خواسته شد نمایش را اجرا کرده و پایان مناسبی خلق کنند. از آنجا که بچه‌ها در مقطع ابتدایی هستند، توقع خلق نمایش حرفه‌ای با ابزار و وسایل کامل نبود. صرفاً خلق موقعیتی است که کودکان با تخیل قوی خود، بحران را درک کنند و به فکر راه چاره باشند. همچنین به دلیل علاقه بچه‌ها به نمایش و هیجان انگیز بودن اجرا در نقش دیگری، می‌توان این شیوه را بسیار موثر و ارزشمند دانست.

نکته قابل تأمل در فیلمهای ارسالی این است که بچه‌ها با تکیه بر قدرت انکار ناپذیر قوه تخیل و باور خود، موقعیت فانتزی را، واقعی و در دسترس تصور کرده‌اند و خود را مسئول حل این مسئله دانسته‌اند. واضح و مبهره است که هدف نمایش خلاق، پرورش بازیگر و مسابقه تئاتر نیست و هدف کسب تجربه و پرورش اندیشه است و از آنجا که بچه‌ها به دلیل نبود مربی، بازیگر در کنارشان و همچنین انفرادی کارکردن (که به مراتب سخت‌تر از اجرای مشارکتی است) پایان بندی و اجرای شگفت انگیزی نداشته‌اند اما فیلمها نشانگر آن است که با قرار گرفتن در موقعیتی خاص، به کسب تجربه‌ای شیرین و خاص پرداخته‌اند و می‌توان انتظار داشت در زندگی واقعی خود، از این تجربه استفاده کرده و فردی آگاه برای جامعه و عنصری نجات بخش برای منابع طبیعی باشند. چون نمایش خلاق به سود دست اندرکاران تمام می‌شود هم کسی که بازی می‌کند هم کسی که تماشا می‌کند و هم کسانی که در طرح قصه و چیدمان وسایل و آماده سازی فضا، همکاری داشته‌اند، در کسب این تجربه و آگاهی شریک هستند و به صورت غیر مستقیم آموزش می‌بینند، می‌توان انتظار داشت که حداقل با این شیوه، والدین، خواهر و برادر و دیگر اقوام که فیلمها را می‌بینند و بعضاً هیچگونه اطلاعاتی در این زمینه ندارند، در این آموزش شریک شده‌اند و به نوعی، آموزش، شکل گسترده‌تری به خود گرفته است.



● عملکرد ۷: "طرح همیاران طبیعت" در مدارس

طرح "همیاران طبیعت" به منظور استفاده از نیروهای مردمی در حفظ، احیا و توسعه منابع طبیعی و ترویج و تبدیل فرهنگ طبیعی به معارف عمومی ارائه شده است. در این طرح افراد علاقمند و دوستداران منابع طبیعی بطور داوطلبانه و به قصد خدمت به منابع طبیعی کشور سازماندهی شده تا بوسیله دستورالعمل‌ها و آموزش‌های لازم سطح دانش و بینش آنان افزایش یابد و بعنوان "همیار مروج" و "همیار محافظ طبیعت" بطور افتخاری همکاری نمایند. در همین راستا طرح همیاران طبیعت در مدارس به اجرا درآمد و حدود ۳۵۰ نفر از اولیای مدارس و دانش‌آموزان علاقه‌مند، از طریق ثبت نام در سامانه طرح رایگان همیاران طبیعت و ارائه مدارک مورد نیاز و تایید اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان با دریافت کارت همیار طبیعت به جرگه داوطلبان حامی منابع طبیعی پیوستند.

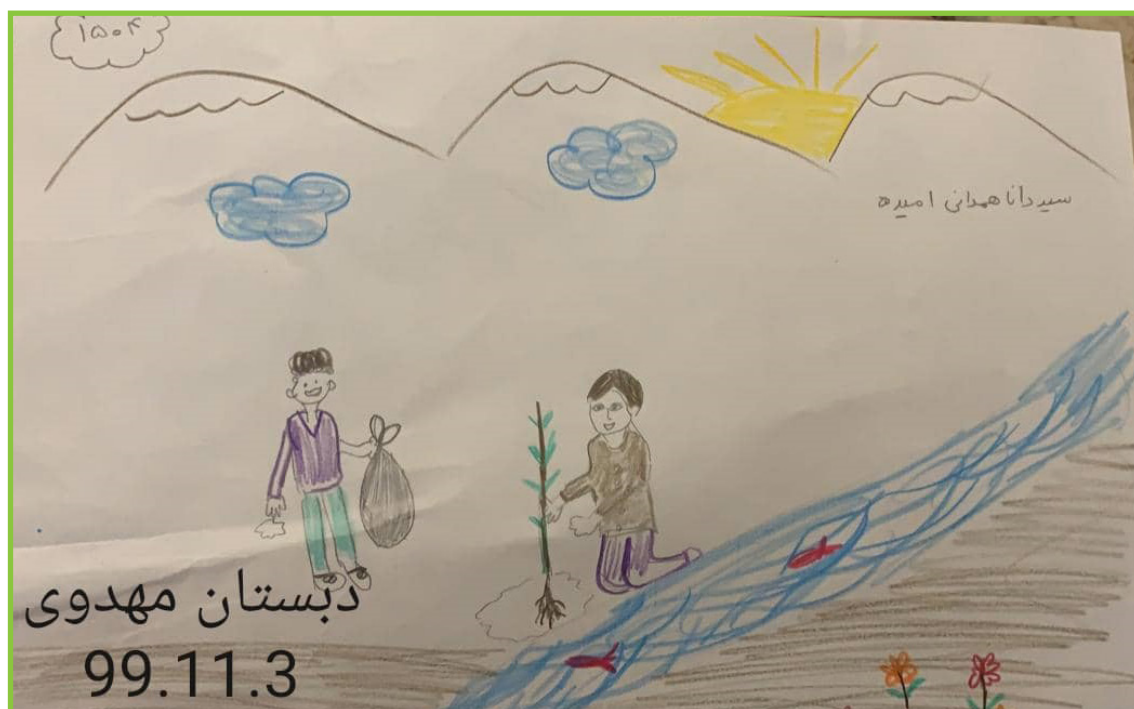
■ آشنایی دانش‌آموزان با طرح همیاران طبیعت:

برای آشنایی و ترغیب هر چه بیشتر دانش‌آموزان به مشارکت در طرح همیاران طبیعت محتوای آموزشی جداگانه‌ای برای هر یک از پایه‌های تحصیلی توسط تیم آموزشی تهیه و در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت.



پویانمایی همیاران طبیعت ویژه دانش آموزان پایه های پیش دبستانی، اول و دوم

در کلیپ معرفی همیار طبیعت، شخصیت داستانی نخودی راوی قصه های طبیعت درباره چگونگی مراقبت از منابع طبیعی و حفظ آن با دانش آموزان گفتگو می کند. و همیاران طبیعت و کارهایی که آنها می توانند انجام





بدهند را تشریح می کند و سپس با معرفی سامانه ثبت نام همیار طبیعت به آدرس: www.kerman.frw.ir ، www.Hamyartabiab.frw.ir از دانش آموزان می خواهد تا خود و خانواده خود را در این سامانه ثبت نام و به جرگه همیاران طبیعت بپیوندند.





ویدیو پاور همیاران طبیعت ویژه دانش آموزان پایه سوم دبستان

در ویدیو پاور ویژه پایه های سوم به پرسش های "همیار طبیعت کیست؟" و "چگونه می توان عضوی از همیاران طبیعت بود؟" پاسخ داده شد و دانش آموزان تشویق شدند تا به همراه اولیای خود در سامانه همیار طبیعت ثبت نام نمایند و از





دانش آموزان خواسته شد تا وقتی که همیار طبیعت شدند از کارهایی که برای حفاظت از منابع طبیعی انجام دادند فیلم، نقاشی و یا عکس ارسال نمایند.

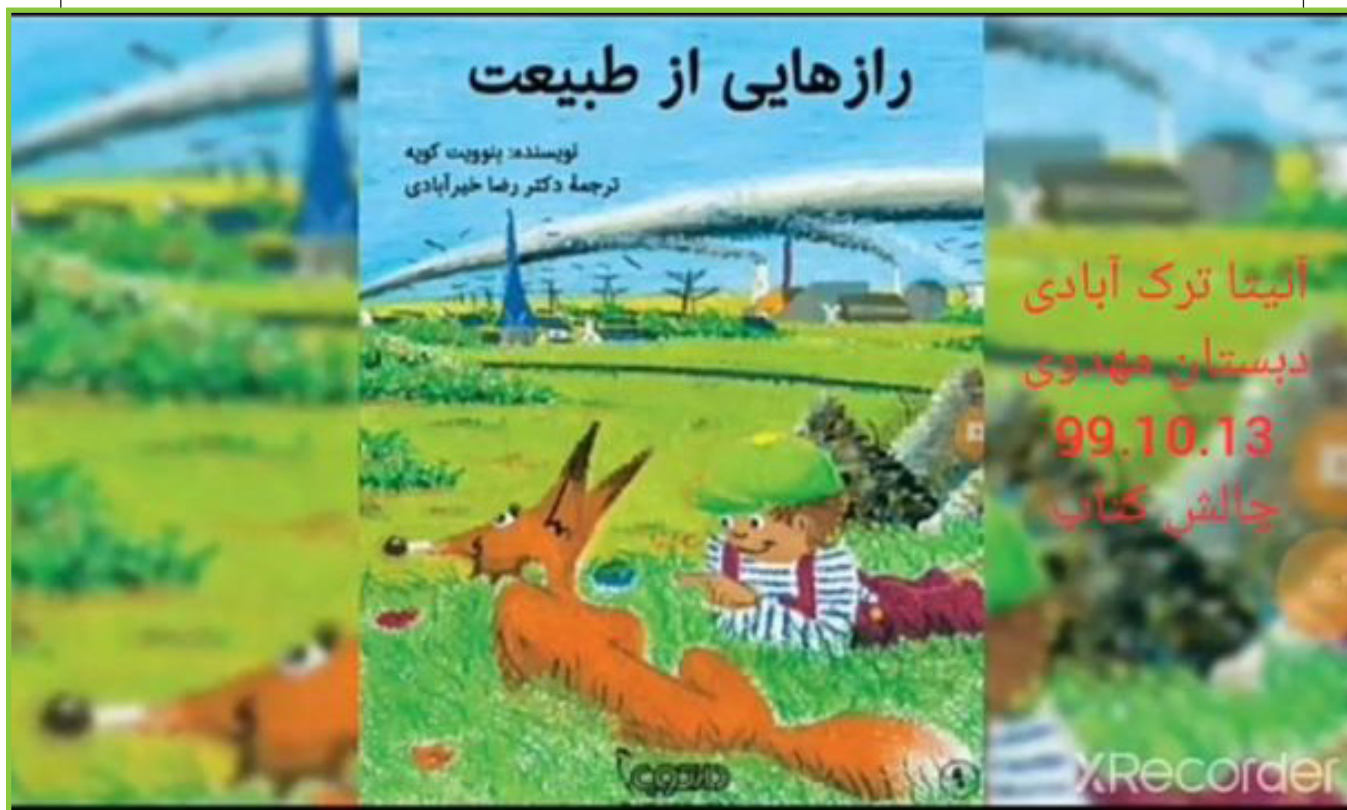
تهیه و تنظیم مصادیق رفتاری همیاران طبیعت

از آنجا که همواره برای دانش آموزانی که به عضویت طرح همیاران طبیعت در می آیند این سوال مطرح است که آنها چگونه می توانند در این طرح تاثیر گذار بوده و چه کارهایی می توانند انجام دهند لذا بر آن شدیم تا مجموعه ای از فعالیت های عملی ای که دانش آموزان می توانند در قالب طرح همیاران طبیعت انجام دهند را به آنها ارائه کنیم از همین رو ۴۸ فعالیت که در جهت حفظ و نگه داری از منابع طبیعی می تواند تاثیر گذار باشد را در قالب فایل "مصادیق رفتاری همیاران طبیعت" در اختیار دانش آموزان و خانواده هایشان قرار دادیم و از آنها خواستیم تا با رعایت این موارد و توصیه آن به دیگران در حفظ و نگه داری از منابع طبیعی کوشا باشند.

ثبت نام اولیای دانش آموزان و مدارس در طرح "همیار طبیعت محافظ" و "همیار طبیعت مروج"

یکی از مزایای آموزش مجازی ارتباط و آشنایی بیشتر والدین دانش آموزان با چگونگی اجرای طرح "کودکان، دوستان طبیعت" بود. از همین رو تعداد زیادی از اولیا دانش آموزان نیز در طرح "همیار طبیعت محافظ" و "همیار طبیعت مروج" ثبت نام کردند. کارت همیار برای آنها صادر و تقدیم گردید.

به پیوست فایل معرفی مروجان و محافظان طبیعت نیز جهت آشنایی والدین دانش آموزان ارائه گردید.



● عملکرد ۸: پویش معرفی کتاب

یکی از مهمترین اهداف طرح "کودکان، دوستان طبیعت"، آموزش درباره منابع طبیعی از طریق بکارگیری حس کنجکاوی و جستجوگری دانش آموزان است. همواره در روشهای آموزشی سعی شده تا با تشویق دانش آموزان به مطالعه کتاب آنها را به یافتن پاسخ پرسشهایشان یاری کنیم.

در سالهای گذشته با اهدا کتاب های مرتبط به کتابخانه های مدارس به ترویج این فرهنگ کمک میکردیم. حالا که در سال آموزش مجازی امکان دسترسی به کتابخانه های مدارس وجود ندارد، می خواهیم که دانش آموزان با معرفی کتاب به دوستانشان در این راه با ما همراه شوند.

■ نحوه معرفی کتاب

دانش آموزان ممکن است سوالاتی درباره مباحث آموزشی در ذهنشان شکل بگیرد و یا سوالاتی در کلیپ های آموزشی برای دانش آموزان مطرح شود. آنها میتوانند پاسخ سوالات را در کتاب بیابند، سپس آن کتاب را به همراه سوال و پاسخش در یک عکس و یا فیلم کوتاه به دوستانشان معرفی کنند.



● عملکرد ۹ : خلاقیت و نوآوری

یکی از بهترین و مهم ترین بخش های طرح "کودکان، دوستان طبیعت" تهیه و ساخت کاردستی با مواد دور ریختنی توسط دانش آموزان می باشد که هر ساله با اشتیاق فراوان از سوی دانش آموزان دنبال می شود با توجه به برگزاری





مجازی دوره پانزدهم طرح "کودکان، دوستان طبیعت" دانش آموزان به طور خود جوش با خلاقیت و نوآوری کاردستی های زیبایی خلق کردند و برای مربیان خود ارسال کردند. از این رو بر آن شدیم تا در این بخش به صورت ویژه بخشی از کارهای دانش آموزان را به اشتراک بگذاریم.





● عملکرد ۱۰: دیدار همیاران طبیعت و نمایندگان دانش‌آموزان طرح "کودکان، دوستان طبیعت" با مدیر کل محترم اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان

در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ منتخبان طرح آموزشی "کودکان، دوستان طبیعت" و نمایندگان همیاران طبیعت در محل اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان حضور یافتند. در این دیدار جناب آقای مهندس رجبی زاده مدیر کل محترم اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان، جناب آقای مهندس میرزاییان رییس اداره ترویج و آموزش اداره کل منابع طبیعی استان کرمان، سرکار خانم نعمت الله زاده مدیر عامل محترم جمعیت دوستداران زمین سبز و چهار نفر از دانش‌آموزان مدارس شایستگان، نوین، شهید حسن توکلی و محمد اصفهانی و همچنین مدیر دبستان محمد اصفهانی و چند تن از مربیان طرح "کودکان، دوستان طبیعت" حضور داشتند.

در این جلسه سرکار خانم نعمت الله زاده گزارش کوتاهی از برگزاری موفق پانزده دوره آموزش طرح "کودکان، دوستان طبیعت" ارائه کردند و از حمایت های بی دریغ اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان و اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان قدردانی نمودند. سپس دانش‌آموزان در گفتگویی صمیمانه آموخته های خود را درباره آبخیز، قنات، آبیاری گیاهان، آتش سوزی در طبیعت و شماره تلفن ۱۵۰۴ با حضار محترم به اشتراک گذاشتند.

در ادامه جناب آقای مهندس رجبی زاده ضمن تشکر از حضور دانش‌آموزان و اولیای محترم، نقش آنها را در حفظ منابع



طبیعی بسیار ارزنده ارزیابی نموده و بر نقش سازنده دانش آموزان در فرهنگ سازی منابع طبیعی تاکید کردند و همچنین ارتباط کودکان با طبیعت و اثرات روحی و روانی آن را بر سلامت کودکان بسیار مهم دانستند.

در ادامه این دیدار، کارت همیار طبیعت دانش آموزی به همراه لوح تقدیر و هدیه نفیس به دانش آموزان و کارت همیار طبیعت مروج، لوح تقدیر و هدیه نفیس به مدیر محترم دبستان محمد اصفهانی و مربیان حاضر در جلسه اهدا شد.





در پایان این دیدار به رسم یادگاریک اصله نهال توسط دانش آموزان در محوطه بیرونی اداره منابع طبیعی استان کرمان کاشته شد.



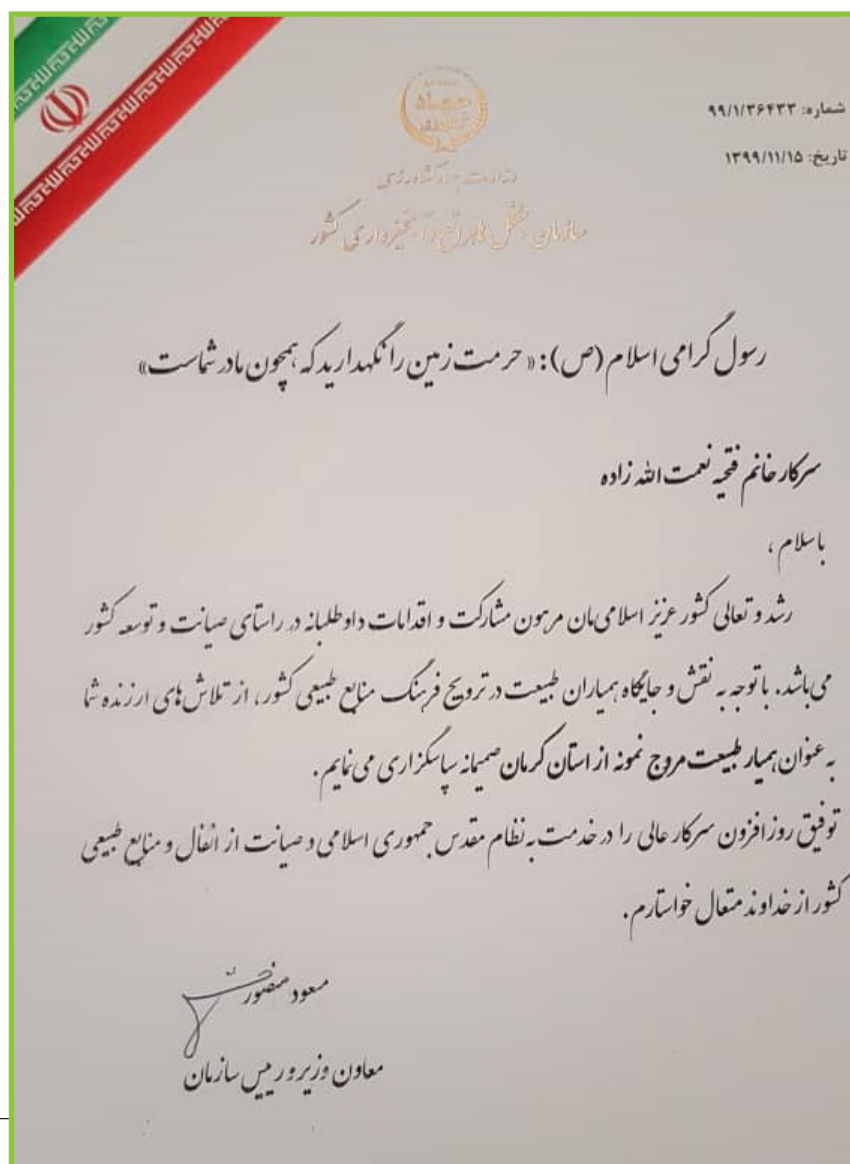


● عملکرد ۱۱: انتخاب همیار طبیعت مروج نمونه استان کرمان

همیاران طبیعت مجموعه ایی از افرادی است که به صورت انفرادی و گروهی سازمان جنگل ها و مراتع و آبخیزداری کشور را در پیشبرد اهداف خود در ترویج فرهنگ منابع طبیعی و جلب مشارکت مردم در حفاظت، احیا، توسعه و بهره برداری



صحیح از منابع طبیعی، این میراث ارزشمند سرزمین یاری می‌نماید. گروه‌های هدف در طرح همیاران طبیعت به اعتبار ترکیب اجتماعی و نقش اجرایی آنها در عرصه فعالیت در سه گروه همیار طبیعت دانش آموزی، همیار طبیعت محافظ و همیار طبیعت مروج سازماندهی می‌گردند. همیاران طبیعت مروج بیشترین نقش ترویجی و آموزشی را در ارتقاء فرهنگ منابع طبیعی به عهده داشته و ترکیب آنها را بیشتر نخبگان گروه‌های دانشگاهی، اساتید، دانشجویان، طلاب، شوراهای شهر و روستا، اعضا سمنها و سایر اقشار علاقمند اجتماعی تشکیل می‌دهند. به منظور تقدیر از کوشش‌های فردی و گروهی همیاران طبیعت در سه گروه‌های سه گانه همه ساله در ارزیابی عملکرد اجرایی اعضاء این گروه‌ها فعالیت‌ها و موثرترین عضو (فردی یا جمعی) هر گروه در سطح استان انتخاب و با تقدیم لوح افتخار از طریق مدیریت سازمان مراتع، جنگل‌ها و آبخیزداری کشور مورد تقدیر قرار گرفته و به عنوان همیار طبیعت نمونه به جامعه همیاران سراسر کشور معرفی می‌گردند. جمعیت دوستداران زمین سبز افتخار دارد که خانم فتحیه نعمت‌الله زاده مدیرعامل این جمعیت موفق به کسب عنوان همیار طبیعت مروج نمونه در سال ۱۳۹۹ شدند. کسب این عنوان پاسخی به پانزده سال تلاش بی وقفه ایشان در طرح کودکان، دوستان طبیعت و نشانه‌ای از حق شناسی مقامات منابع طبیعی نسبت به فعالان این حوزه بوده است.





سلام خدمت شما خانم مهربان و صبور
باعث افتخار بود همراهی با شما
ممنون از زحماتی که این مدت
کشیدید.

و نکات خیلی خوبی به فرزندانمان و

حتی خود ما آموزش دادیم
با ارزوی موفقیت برای شما

ولی دانش آموز

دبستان میثم

✓✓ ۷:۵۰

● عملکرد ۱۲: بازخوردهای آموزشی از دانش آموزان، اولیای مدارس و دانش آموزان

بخش مهمی از کار آموزش چه به صورت حضوری و چه مجازی، دریافت بازخوردهایی است که از سوی آموزش گیرنده دریافت می شود. در طول دوره ی مجازی آموزش پانزدهم طرح "کودکان، دوستان طبیعت" دانش آموزان بازخوردهای خود را از آنچه آموخته اند در قالب نقاشی، کاردستی، فیلم و پیام صوتی برای مربیان ارسال می کردند که ما در بخش های قبل نقاشی و کاردستی های دانش آموزان را نمایش دادیم و در این بخش گوشه ای از پیام های صوتی دانش آموزان درباره مباحث آموزشی و راهکارهای پیشنهادی آنها را پیاده سازی کرده ایم، با توجه به آموزش مجازی و حضور بسیاری از والدین در کنار دانش آموزان در طول دوره ی آموزشی بازخوردهایی هم از اولیاء مدارس و دانش آموزان در قالب پیام های نوشتاری و صوتی دریافت نموده ایم که این پیام ها نیز پیاده سازی و در این بخش ارائه شده است:

● بازخوردها و راهکارهای پیشنهادی دانش آموزان درباره مباحث آموزشی ارائه شده در دوره پانزدهم طرح "کودکان، دوستان طبیعت"

۱- موضوع آب:

در این بخش بیشتر بازخوردها درباره موضوعات: آلودگی آب، کاهش مصرف آب و اهمیت آب شیرین می باشد که در

ذیل تعدادی از پیام های صوتی پیاده سازی شده است.

« دبستان دخترانه شهید مهدوی کلاس دوم: وقتی برادرم دوچرخه اش را می شوید به او می گویم آب را هدر ندهد و وقتی خودم به گلدان هایم آب می دهم به اندازه نیاز به آنها آب می دهم تا آب هدر نرود.

« دبستان پسرانه درخشان شهرستان رفسنجان (۹۹/۱۰/۱۴): ماشین خود را با آب آشامیدنی نشوییم و آن را به کارواش ببریم.

« دبستان پسرانه شهید حسن توکلی: آلوده شدن آب ها به وسیله زباله ها باعث مرگ ماهی ها می شود، آب دریاها توسط فاضلاب کارخانه ها آلوده می شود.

« دبستان پسرانه شهید حسن توکلی: برای اینکه آب هدر نرود باید شیرهای آب خانه را که خراب است تعمیر کنیم.

۲- موضوع خاک:

در این بخش بازخوردها درباره ی روش های خرد شدن سنگها و بوجود آمدن خاک، اهمیت خاک، کاربردهای خاک و فرسایش آبی و بادی خاک می باشد.

بخش هایی از پیام صوتی به شرح زیر است:

« دبستان دخترانه شهید مهدوی کلاس دوم ۹۹/۱۰/۱۰: ما از نخودی یاد گرفتیم که آب و خاک برای ما خیلی مهم هستند و باید از آنها به خوبی مراقبت کنیم.

« دبستان دخترانه پانزده خرداد کلاس سوم ۹۹/۱۰/۹: باید از خاک مواظبت کنیم چون خاک یک منبع است و خاک دو وظیفه مهم دارد یکی تامین غذا برای همه موجودات زنده و دوم تجزیه مواد اضافه و برگرداندن آنها به چرخه خاک.

« دبستان پسرانه درخشان شهرستان رفسنجان ۹۹/۱۱/۱۴: خاک خانه بسیاری از موجودات است. غذای ما و جانوران را درست می کند، گیاهان در خاک رشد می کنند و میوه و غذا درست می کنند. خاک ها مفید هستند و از شکستن سنگ ها درست می شوند. خیلی طول می کشد که خاک تشکیل شود و باید ازش مراقبت کنیم.

« دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد کلاس دوم ۹۹/۱۰/۱۴: باید مراقب خاک باشیم تا آلوده نشود. کودهای شیمیایی و زباله ها خاک را آلوده می کنند، روغن ماشین و موتورها که روی خاک بریزد خاک را آلوده می کند.

« دبستان دخترانه حاج ماشالله زنگی آبادی کلاس سوم ۹۹/۱۰/۱۸: ۱۴ آذر ماه روز جهانی خاک است، برای جلوگیری از آلودگی خاک نباید فاضلاب و زباله ها را در خاک بریزیم، چرای دام و ساخت و ساز از نفوذ آب به خاک جلوگیری می کند. استفاده از سموم و آتش سوزی خاک را از بین می برد.

« دبستان دخترانه حاج ماشالله زنگی آبادی کلاس سوم ۹۹/۱۰/۱۸: ما وقتی در طبیعت می رویم نباید زباله ها را رها کنیم. کودهای شیمیایی که کشاورزان استفاده می کنند باعث آلودگی خاک می شوند.

« دبستان دخترانه شهید مهدوی کلاس سوم: برای به وجود آمدن خاک مناسب کشاورزی زمان زیادی لازم است. جابه جا شدن ذرات خاک را فرسایش می گویند. اگر آب خاک را جابه جا کند فرسایش آبی است مثل سیل اگر باد باعث جابه جایی باشد فرسایش بادی است. گیاهان می توانند جلوی فرسایش خاک را بگیرند. برای حفاظت از خاک به جای کیسه های پلاستیکی از کیسه های پارچه ای استفاده کنیم.



۳- موضوع هوا:

در این بخش بازخوردها درباره‌ی عوامل آلودگی هوا، روش های جلوگیری از آلودگی هوا، کاشت درخت و نهال، جلوگیری از قطع درختان می باشد.

بخش هایی از پیام های صوتی به شرح زیر است:

« دبستان دخترانه ۱۵ خرداد ۹۹/۱/۱۶ : از ماشین ها کمتر استفاده کنیم، درخت بکاریم تا هوا پاکیزه بماند.

« دبستان پسرانه شهید حسن توکلی ۹۹/۱۰/۱۹ : دود کارخانه ها و ماشین ها هوا را آلوده می کند و درختان اکسیژن تولید می کنند، کودکان و سالمندان در هوای آلوده بیمار می شوند، با استفاده از دوچرخه به هوای پاک کمک کنیم.

« دبستان دخترانه ۱۵ خرداد کلاس سوم ۹۹/۱۰/۱۶ : برای کم شدن آلودگی هوا باید کارخانه ها را به خارج از شهر منتقل کنیم و برای کم شدن آلودگی ماشینها باید آنها را تعمیر کنیم.

« دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد کلاس دوم ۹۹/۱۰/۱۹ : کارخانه ها و ماشین ها برای هوا ضرر دارند، باید از اتوبوس و مترو استفاده کنیم، درخت بکاریم و از قطع درختان جلوگیری کنیم.

« دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد کلاس اول ۹۹/۱۰/۲۲ : ما باید به باباهامون بگیم که از ماشین کمتر استفاده کنند از اتوبوس استفاده کنیم و درخت بکاریم تا آسمانمان آبی باشد و بتوانیم نفس بکشیم.

۴- موضوع جنگل:

در این بخش بازخوردها درباره‌ی عدم قطع درختان، فواید جنگل، حیوانات جنگل، عدم ریختن زباله در جنگل، عدم آتش سوزی در جنگل، مواظبت از شاخه درختان و شماره امداد جنگل و مرتع ۱۵۰۴

بخش هایی از پیام های صوتی به شرح زیر است:

« دبستان پسرانه شهید مهدوی ۹۹/۱۱/۳ : امروز می خواهیم در مورد جنگل با شما صحبت کنم انسان ها آسیب های خیلی زیادی به جنگل می زنند مثلا درختها رو قطع می کنند تا بتونن جاده بسازند یا اینکه درخت ها رو قطع می کنند تا برا خودشون خونه بسازند، جنگل فایده های بسیار زیادی دارد توی جنگل قارچ، گیاه و میوه های زیادی هست تمام این ها غذا ما آدم هاست از فایده های جنگل اینه که به ما اکسیژن می دهد چیزی که باعث می شود به جنگل آسیب برساند زباله های پلاستیکی است چون که اینها از بین نمی رن و باعث مرگ و مریضی حیوان های جنگل می شود مشکل دیگه ای که برای جنگل هست آتش روشن کردنه که باعث نابودی جنگل می شود.

« دبستان پسرانه شهید مهدوی ۹۹/۱۱/۳ : ما از چوب درختان میز، صندلی و کاغذ درست می کنیم. جنگل ها برای ما هوای تازه تولید می کنند حیوانات زیادی در جنگل زندگی می کنند. اگر دیدیم کسی روی تنه درختان چیزی می نویسد یا شاخه آنها را می شکند و یا در جنگل آتش روشن می کند باید به شماره ۱۵۰۴ زنگ بزنیم و زباله خود را در جنگل نریزیم.

« دبستان دخترانه شهید مهدوی کلاس دوم ۹۹/۱۱/۵ : جنگل ها باعث جلوگیری از فرسایش خاک و راه افتادن سیل می شوند نباید پوست درختان را زخمی کنیم، در جاهایی که پوشش گیاهی ندارد درخت بکاریم. نباید زباله های خود را در جنگل و رودخانه ها رها کنیم. شماره حفاظت از منابع طبیعی ۱۵۰۴

« دبستان دخترانه شهید مهدوی کلاس دوم ۹۹/۱۱/۵ : جنگل ها جلوی سیلاب و باد و طوفان را می گیرد و هوای سالم



و تازه تولید می کند ما نباید درختان را قطع کنیم و باید درخت بکاریم وقتی به جنگل می رویم زباله های خود را با خود به خانه برگردانیم و اگر در جنگل زباله ریخته آنها را جمع کنیم.

« دبستان دخترانه مومنیه شهرستان بردسیر: از قصه نخودی یاد گرفتیم که اگر جنگل و نابود کنیم حیوانات دیگه نمی تونن توی جنگل زندگی کنند اگر یک روز بریم جنگل و در جنگل آتش روشن کنیم و وقتی می خوایم برگردیم آتش و درست خاموش نکنیم جنگل آتش می گیرد و از بین می رود و حیواناتی که در جنگل زندگی می کنند آسیب می بینند و خونشون خراب می شود.

« دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد: چیزی که من امروز یاد گرفتیم اینه که اگر دیدم کسی داره جنگل و خراب می کنه و درخت ها رو قطع می کنه به شماره ۱۵۰۴ زنگ بزنم و برای اینکه از جنگل مواظبت کنم نباید توی جنگل زباله بریزیم و هر موقع به گردش می ریم باید همراه خودمون پاکت زباله ببریم تا حیوان ها مریض نشن از شاخه درخت ها آویزون نشیم و روی شاخه ها تاب نبندیم تا نشکنن روی درخت هم چیزی ننویسیم.

۵- موضوع مرتع:

در این بخش بازخوردها درباره ی فواید مرتع، فرق مرتع، گیاهان دارویی موجود در مرتع، لگد مال نکردن و قطع نکردن بوته های مرتعی، عدم قطع درختان مرتع، چرای بی رویه دام ها، عدم آتش سوزی در مرتع و شماره امداد جنگل و مرتع ۱۵۰۴

بخش هایی از پیام های صوتی به شرح زیر است:

• دبستان دخترانه شهید مهدوی ۹۹/۱۱/۵: از فواید مرتع این است که در آن زنبورهای عسل از شهد گل گیاهانی که در مرتع وجود دارد می خورند و برای خودشان و ما انسان ها عسل تهیه می کنند ما وقتی که به مرتع می رویم نباید گیاهان و گل های آنجا را بکنیم و درختا رو ببریم و در آنجا آتش روشن کنیم باید مواظب مرتع ها باشیم و از آنها محافظت کنیم.

• دبستان پسرانه شهید احمدی کلاس سوم ۹۹/۱۱/۷: یکی از راه هایی که می توانیم از مرتع محافظت کنیم قرق کردن است یعنی نگذاریم کسی به این منطقه برود و آنجا منطقه ممنوعه شود و با این روش می توانیم از جنگل و مرتع محافظت کنیم.

• دبستان پسرانه شهید حسن توکلی کلاس دوم ۹۹/۱۱/۵: زنبورها شهد گلها را می خورند، خرگوش، موش، گوسفندان و گرگ در مرتع زندگی می کنند.

• دبستان دخترانه شهید مهدوی کلاس سوم ۹۹/۱۱/۵: در مرتع ها گوسفندان و گاوها می توانند غذای خود را تهیه کنند، هر کجا که گیاه بیشتر باشد آب بهتر می تواند داخل زمین برود، خیلی از گیاهان مرتع خاصیت دارویی دارند مثل جوشانده گیاهی، یکی از دلایل نابودی مرتع ها چرای بی رویه گوسفندان است در فصل بهار وقتی حیوانات برای چرا به مرتع ها می آیند چون گیاهان زیاد رشد نکرده اند زیر پای حیوانات نابود می شود و خاک آن منطقه سفت می شود و گیاه دیگر نمی تواند رشد کند. وقتی که کشاورزان در مرتع ها کشاورزی کنند دیگر غذایی برای حیوانات و حشرات باقی نمی ماند، ما باید وقتی که به گردش می رویم مواظب باشیم تا به گیاهان و بوته ها آسیب نرسانیم چون زنبورها و گوسفندان از آنجا غذای خود را تهیه می کنند اگر جایی از مرتع آسیب دید یا آتش گرفت باید با شماره ۱۵۰۴ تماس بگیریم.



۶- موضوع بیابان:

در این بخش بازخوردها درباره‌ی معادن موجود در بیابان، گیاهان دارویی موجود در بیابان و فواید آنها، اختلاف دمای شب و روز، حیوانات بیابان، گیاهان و درختان بیابانی بخش‌هایی از پیام‌های صوتی به شرح زیر است:

« دبستان پسرانه درخشان کلاس سوم شهرستان رفسنجان: می‌خواهم چند گیاه دارویی که در بیابان‌های اطراف شهرستان رفسنجان رشد می‌کند و خاصیت‌های آنها را بیان کنم، ۱- گیاه ریش بزوارمک که برای درمان رماتیسم خوب است ۲- گیاه اشنان که از آن صابون طبیعی ساخته می‌شود ۳- گل جالیز و گل شوره زار که برای خاک مفید است و ۴- گیاه گون که از آن کتیرا درست می‌شود.

« پیش دبستانی کوثر شهرستان رفسنجان: حیواناتی که در بیابان زندگی می‌کنند مثل شتر، آفتاب پرست و مارمولک « دبستان دخترانه ۱۵ خرداد کلاس سوم ۹۹/۱۱/۷: به مناطقی که در آنجا بارندگی بسیار کم و گیاه خیلی کم در آنجا رشد می‌کند و اختلاف دمای شب و روز در آنجا زیاد است بیابان گفته می‌شود با اینکه بیابان بسیار گرم و خشک است. معادن نفت، گاز، طلا، الماس و نمک‌های مختلف دارویی از جمله فواید بیابان است که از بیابان استخراج می‌شود. قطع درختان، غذا خوردن دام‌ها باعث به وجود آمدن بیابان می‌شود که به وجود آمدن بیابان بسیار خطرناک است. « دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد کلاس دوم ۹۹/۱۱/۸: گیاهانی مثل کاکتوس ریشه‌های قوی دارند که می‌تواند تا عمق زمین برود و آب را پیدا کند خیلی از حیوانات در شب‌ها به دنبال غذا می‌گردند و روزها در سایه استراحت می‌کنند.

« دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد کلاس دوم ۹۹/۱۱/۹: در بیابان هوا گرم و خشک است و حیواناتی مانند مار، آفتاب پرست، عقاب، روباه و خاریشت دیده می‌شود و آب مورد نیاز خود را از آب و بوته‌ها و گیاهان بیابان در خود ذخیره کرده‌اند بدست می‌آورند و اگر ما سنگ‌های بیابان را جا به جا کنیم به زندگی حیوانات آسیب می‌رسانیم. « دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد کلاس دوم ۹۹/۱۱/۱۰: بیابان‌ها از شن و ماسه ساخته شده‌اند بیابان‌ها گرم‌ترین و خشک‌ترین جاهای کره زمین هستند در بیابان هوا خیلی گرم است ولی شب‌های سردی دارد برخی گیاهان در بیابان رشد می‌کنند و خاصیت دارویی دارند در بیابان از آفتاب برای انرژی خورشیدی و از باد برای توربین‌های بادی استفاده می‌شود در بیابان انواع بوته‌خار، گیاه گزو کاکتوس رشد می‌کنند و حیواناتی مثل روباه، عقرب، شتر و مار زندگی می‌کنند.

۷- موضوع آبخیزداری:

در این بخش بازخوردها درباره‌ی ناهواری‌های زمین، شیب زمین، سد سازی، حفاظت از آب و خاک بخش‌هایی از پیام‌های صوتی به شرح زیر است:

« دبستان دخترانه ۱۵ خرداد کلاس سوم ۹۹/۱۱/۱۴: من از این درس یاد گرفتم که زمین دارای ناهمواری است که ما ممکن است متوجه برخی از این ناهمواری‌ها نشویم آبخیز جایی است که آب در آن جریان دارد آبخیزداری یعنی آب را به دقت نگاه داریم و اگر بخواهیم آب را بند بیاوریم برای آن بند یا سد بسازیم با ساختن سد در جای درست می‌توانیم از آب و خاک محافظت کنیم و اگر همه این کارها را انجام دهیم یک زمین سالم داریم



« دبستان دخترانه ۱۵ خرداد کلاس سوم ۹۹/۱۱/۱۴: آبخیزداری یکی از مهم ترین کارها برای حفاظت منابع طبیعی است و با اجرای این طرح ها می توانیم یک زمین خود و قوی ساخت.

بازخوردهای اولیای مدارس و دانش آموزان درباره ی مفاهیم و نحوی اجرای دوره پانزدهم طرح "کودکان، دوستان طبیعت" در مدارس

« ولی دانش آموز دبستان پسرانه میثم: سلام خدمت شما خانم مهربان و صبور باعث افتخار بود همراهی با شما ممنون از زحماتی که این مدت کشیدید و نکات خیلی خوبی به فرزندانمان و حتی خودمان آموزش داده اید با آرزوی موفقیت برای شما

« معلم پایه دوم دبستان پسرانه میثم: سلام خیلی لطف کردید می دانم طبیعت و کائنات خودش از شما تشکر می کند من نیز از شما ممنونم امید که همیشه بهترین انرژی ها نصیب دل اهورایی شما شود.

« معاون دبستان پسرانه شهید حسن توکلی: سلام سپاس و تشکر از شما خانم نادری عزیز که به کودکان من مطالب مفیدی را آموزش دادید

« معلم دبستان دخترانه معصومیه شهرستان اختیارآباد: ضمن عرض سلام خدمت شما مربی گرامی سرکار خانم سینیایی دانستن آنچه که در طبیعت است و وظیفه ای که هر یک از ما در برابر طبیعت داریم یک امر بسیار مهم است که شما با تهیه فیلم های کوتاه توانستید آن را کودکان به بچه ها آموزش دهید و بچه ها با دیدن آن فیلم ها نکات بسیار مهم و ارزشمندی را فرا گرفتند از شما مربی گرامی بابت آموزش این امر مهم بسیار

➔ بازارسال شده

ضمن عرض سلام وادب خدمت شما مربی

گرامی سرکار خانم سینیایی



دانستن آنچه در طبیعت است و وظیفه ای که هر یک از ما در برابر طبیعت داریم یک امر بسیار مهم است که شما با تهیه فیلم های کوتاه توانستید آن را کودکان به بچه ها آموزش دهید و بچه ها با دیدن آن فیلم ها نکات بسیار مفید و ارزشمندی را فرا گرفتند

از شما مربی گرامی بابت آموزش این امر مهم بسیار سپاسگزاریم و برایتان سلامتی و عاقبت بخیری از درگاه ایزد منان خواستاریم



توفیقاتتان روزافزون



دوستدار شما و طبیعت نازنین فاطمه عامری





سپاس گزاریم و برایتان سلامتی و عاقبت بخیری از درگاه ایزد منان خواستاریم.

« سرکار خانم مرادی معلم دبستان دخترانه شهید کاظمی بردسیر: امیدوارم سال آینده نیز مربی طبیعت دبستان ما باشید هرچه فعالیت کردید خدا به شما اجر دهد

« معلم دبستان دخترانه شهید کاظمی بردسیر: سلام خانم رجب پور عزیز و فعال در این مدت دانش آموزان خیلی از فعالیت های شما استفاده کردند و مطالب مفیدی آموختند روحیه بچه ها در این ایام کرونایی کارهایی در رابطه با منابع طبیعت عوض می شد موفق و موید باشید.

« معلم دبستان پسرانه شهید حسن توکلی: سلام خدمت خانم نادری به یاد زمانی افتادم که کودک بودم در زمین های کشاورزی کرم خاکی را می دیدم آنرا از زیر خاک در می آوردم و اذیت می کردیم حتی بزرگترها کرم خاکی را آفت می دانستند و ما هم آنها را ندانسته لگد مال می کردیم متأسفانه ... ولی الان کرم خاکی بچه ها خیلی ارزشمند است و برای زمین های کشاورزی مفید است و کرم خاکی وظیفه مهمی برای خاک دارد انگل ها و میکروب های خاک را می خورد و کود خوبی تشکیل می دهد و برای ریشه درختان مفید می باشد پس ما امروز یاد گرفتیم هیچ وقت کرم خاکی را اذیت نکنیم چون برای ما مفید است.

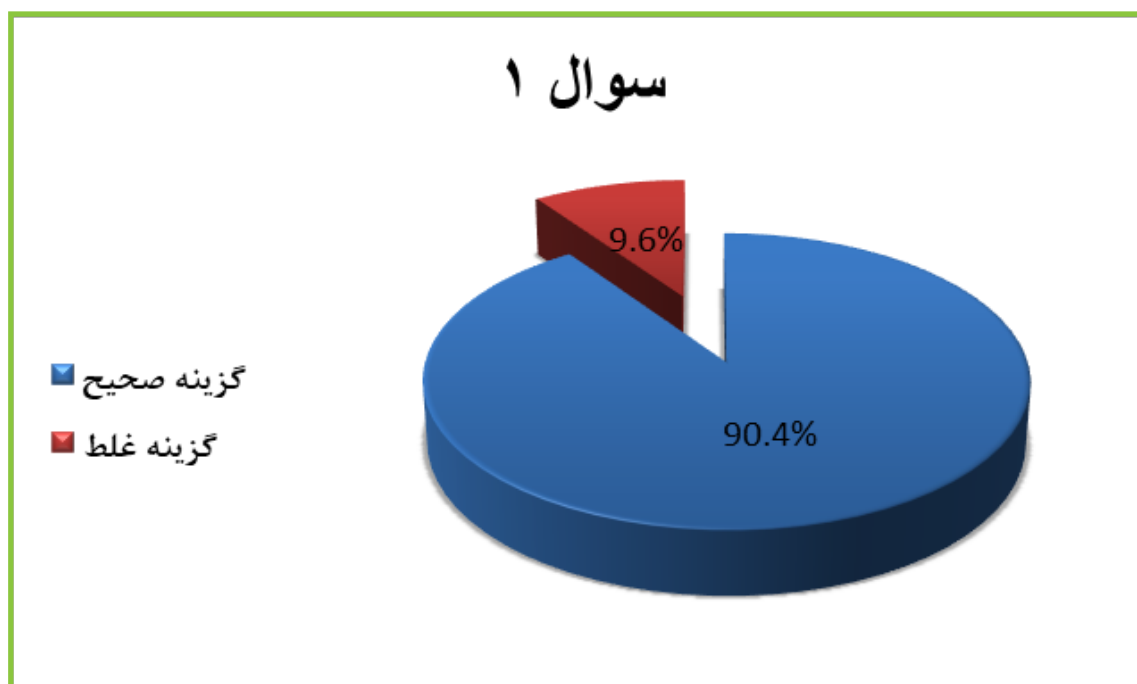
« معلم دبستان دخترانه شهریار : سلام وقت بخیر با تشکر صمیمانه از شما سرکار خانم سینایی عزیز و مطالب زیبا و آموزنده و خدا قوت خدمت ایشان و شما دانش آموزان فعال و با نشاط گروه

تجزیه و تحلیل آماری



از آنجا که در سیستم آموزش آنلاین امکان دسترسی راحت دانش آموزان به منابع درسی وجود دارد، ارسال پرسش نامه مانند سالهای قبل روش مقبولی جهت سنجش اطلاعات دریافتی دانش آموزان نبود، بنابراین شیوه داستان نویسی انتخاب شد تا دانش آموز بتواند به صورت غیر مستقیم و در کمترین زمان سوالات را پاسخ دهد. در این شیوه علاوه بر همراه کردن دانش آموز با سیر داستانی، درگیری های ملموس و قابل درکی نیز برای او پیش خواهد آمد.

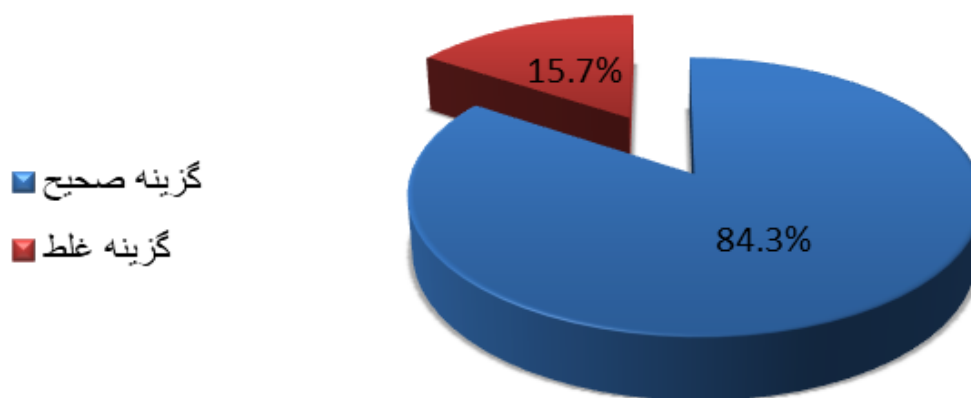
سوالات ۱ و ۲ مربوط به موضوع مرتع می باشند. طبق نتایج بدست آمده، به طور متوسط بیش از ۸۷٪ دانش آموزان توانسته اند به سوالات مربوط به مرتع پاسخ صحیح دهند.



سوال ۱: بهار هنگام قدم زدن در مرتع، متوجه حرکتی شد. چیزی زیر نور آفتاب برق زد و حرکت کرد. آن چه بود؟

درصد پاسخ های صحیح ۹۰٪ است. به این معنا که در حدود ۹۰٪ دانش آموزان پایه سوم در مورد زندگی زنبور عسل در مرتع اطلاع دارند.

سوال ۲

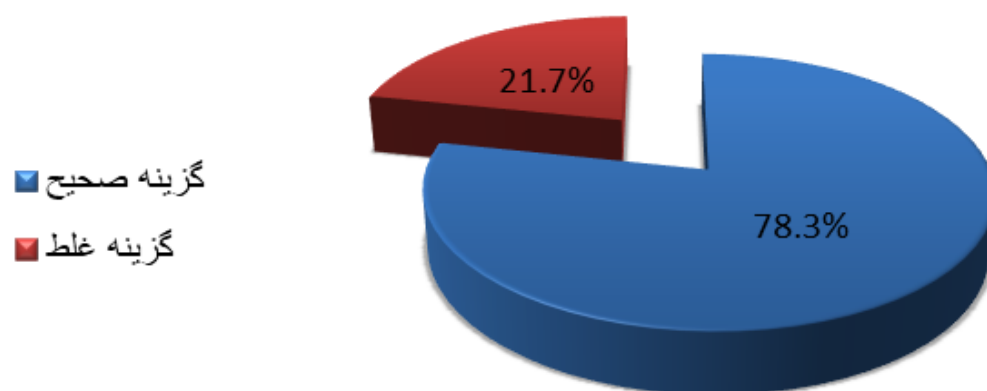


سوال ۲: در مرتع چه بویی را می توان حس کرد؟

درصد پاسخ های صحیح ۸۴٪ است. به این معنا که در حدود ۸۴٪ دانش آموزان پایه سوم در مورد وجود گیاهان دارویی در مرتع اطلاع دارند.

بهار پس از گذر از مرتع، به جنگل می رسد. سوالات ۳ و ۴ مربوط به مبحث جنگل است.

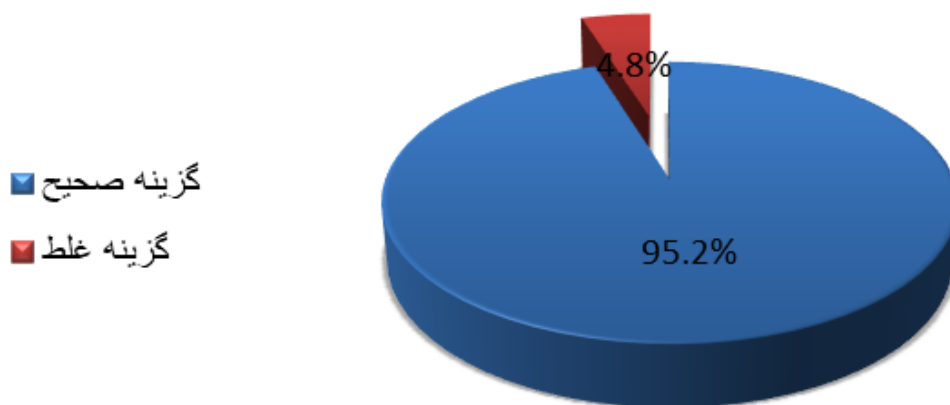
سوال ۳



سوال ۳: چرا بارش باران در جنگل باعث جاری شدن آب نشد؟

درصد پاسخ های صحیح ۷۸٪ است. به این معنا که در حدود ۷۸٪ دانش آموزان پایه سوم از تاثیر درختان بر کاهش سرعت آب باران و جلوگیری از سیل آگاه هستند.

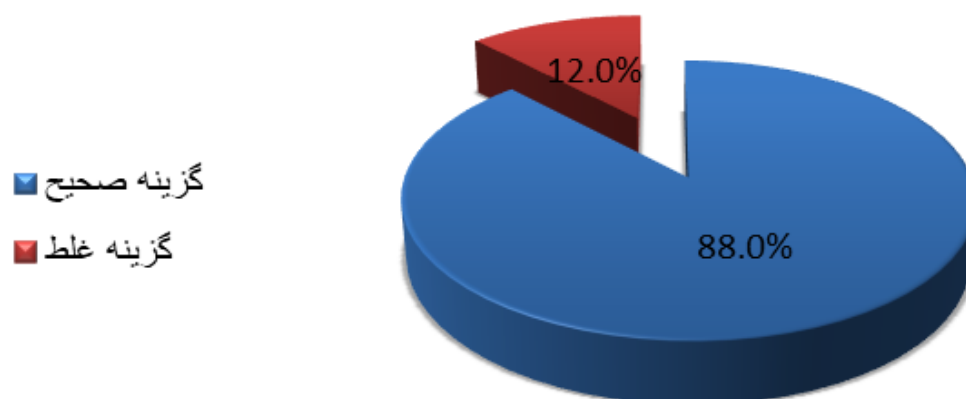
سوال ۴



سوال ۴: چرا حیوانات جنگل به سرعت از کنار بهار گذشتند و فرار کردند؟

درصد پاسخ های صحیح ۹۵٪ است. به این معنا که دانش آموز نسبت به قطع درختان و از بین بردن جنگل و خطراتی که این فعالیت ها بر محل زندگی حیوانات دارند آگاه است.

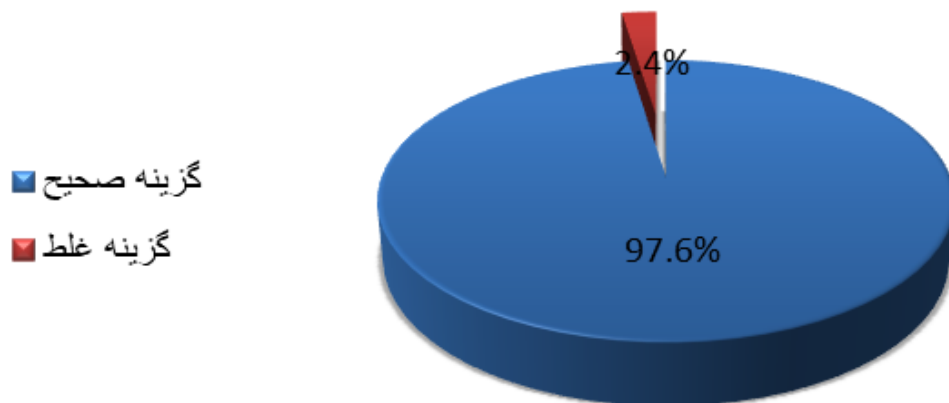
سوال ۵



سوال ۵: چرا خاک زیر پای بهار خشک و بیابانی بود؟

درصد پاسخ های صحیح ۸۸٪ است. به این معنا که دانش آموز با بیابان زایی آشناست. او می داند در مکانی که پوشش گیاهی از بین رفته و گیاهی وجود ندارد، خاک دچار فرسایش شده و خواص خود را از دست می دهد.

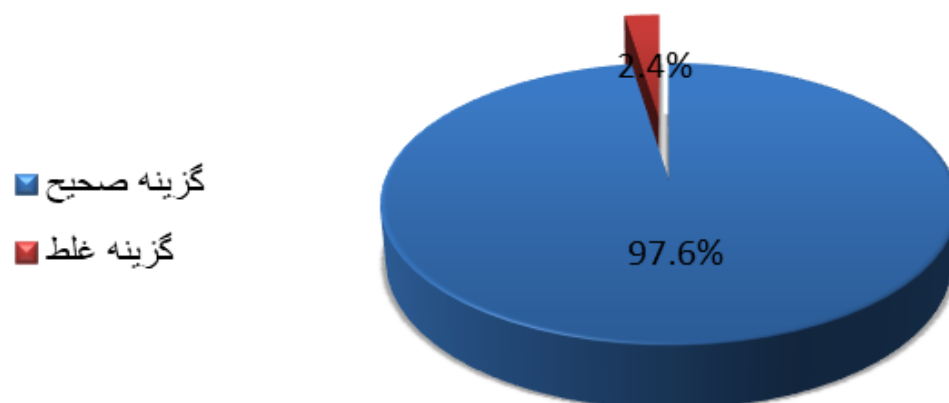
سوال ۶



سوال ۶: زمانی که یک مار به زیر بوته ای فرار کرد، بهار باید چه کاری انجام می داد؟

درصد پاسخ های صحیح ۹۷٪ است. به این معنا که دانش آموز با اهمیت پوشش گیاهی و گیاهان بیابانی آشناست. او بیابان را به عنوان مکانی ارزشمند می شناسد که زیستگاه جانوران خاصی است و باید به حریم آنها احترام بگذارد.

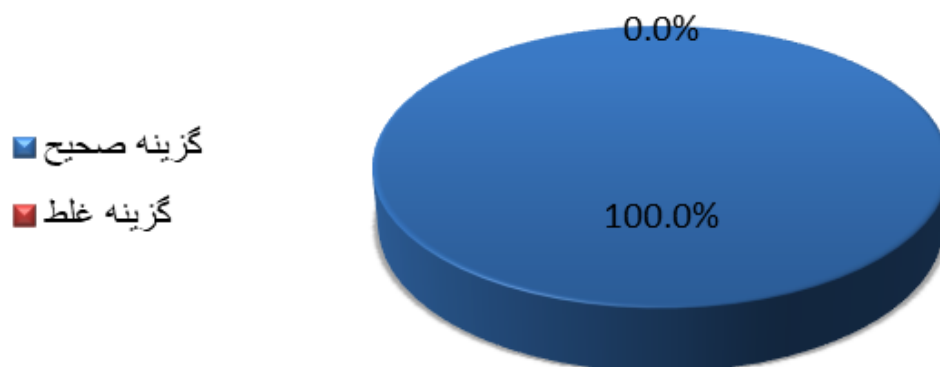
سوال ۷



سوال ۷: بهار برای گذر از بیابان دو مسیر پیش روی خود می یابد. باید کدام یک را انتخاب کند؟

درصد پاسخ های صحیح ۹۷٪ است. به این معنا که دانش آموز از اهمیت بوته ها و گیاهان بیابانی آگاه است. او نسبت به کندن و از بین بردن بوته ها حساسیت نشان می دهد و اولویت ذهنی اش، حفظ آنهاست.

سوال ۸



سوال ۸: بهار پس از گذر از بیابان به منطقه آبخیز وارد می شود. او باید براساس اقداماتی که جهت هدایت آب و جلوگیری از فرسایش خاک در منطقه آبخیز انجام می شود، به سوال پاسخ دهد.

درصد پاسخ های صحیح ۱۰۰٪ است. به این معنا که مبحث آبخیز برای دانش آموزان به طور کامل روشن است. او از اهمیت آبخیزداری آگاه است و اقداماتی که در این راستا انجام می شود را به طور کامل می شناسد.

پیوست



جدول اسامی آموزشگران و مدارس

ردیف	مدرسه	شهرستان	آموزشگر
۱	دخترانه شهید مهدوی	کرمان	ساره کیانی
۲	پسرانه شهید مهدوی	کرمان	ساره کیانی
۳	پیش دبستانی معارج	کرمان	ویدا زارع عسکری
۴	پیش دبستانی مهر و ماه	کرمان	ویدا زارع عسکری
۵	دخترانه یگانه	کرمان	نفیسه فلاح
۶	دخترانه شایستگان	کرمان	فاطمه ایرانمنش
۷	پسرانه میثم	کرمان	اعظم سینایی
۸	پسرانه توکلی	کرمان	زهره نادری
۹	پسرانه محمد احمدی	کرمان	زهره نادری
۱۰	پسرانه محمد اصفهانی	کرمان	عارفه انصاری
۱۱	دخترانه نوین	کرمان	عارفه انصاری
۱۲	دخترانه ۱۵ خرداد	کرمان	اکرم سینایی
۱۳	دخترانه شهریار	کرمان	اکرم سینایی
۱۴	دخترانه سرمشق	کرمان	اکرم سینایی
۱۵	پیش دبستانی نهال	کرمان	اکرم سینایی
۱۶	پسرانه امید	کرمان	اکرم سینایی
۱۷	دخترانه حاج ماشالله زنگی آبادی	زنگی آباد	فاطمه ایرانمنش
۱۸	دخترانه معصومیه	اختیارآباد	اکرم سینایی
۱۹	دخترانه فاطمیه	خبر	اسما خلیفه
۲۰	پسرانه سجاد	بم	مژده معتمد
۲۱	دخترانه شهید کاظمی	بردسیر	سپیده رجب پور
۲۲	دخترانه مومنیه	بردسیر	سپیده رجب پور
۲۳	پسرانه سعدی	بافت	شقایق خوارزمی
۲۴	دخترانه الزهرا	سیرجان	محمد مهدی بادیه نشین
۲۵	پسرانه شهید محمدی نژاد	سیرجان	محمد مهدی بادیه نشین

محمد مهدی بادیه نشین	سیرجان	دخترانه شهید کشتکار	۲۶
مهلا خضری	شهداد	دخترانه ۲۲ بهمن	۲۷
مهلا خضری	شهداد	پسرانه شهید محمدی	۲۸
مهلا خضری	شهداد	دخترانه زینبیه	۲۹
میترا حسنی	رفسنجان	پیش دبستانی شکوفه های نور	۳۰
میترا حسنی	رفسنجان	پسرانه درخشان	۳۱
میترا حسنی	رفسنجان	مهد و پیش دبستانی دارا و سارا	۳۲

جدول تعداد دانش آموزان برحسب منطقه و شهرستان

ردیف	منطقه	تعداد مدرس	تعداد مدرسه	تعداد دانش آموزان
۱	کرمان	۸	۱۶	۴۳۴۶
۲	اختیارآباد	۱	۱	۲۸۶
۳	زنگی آباد	۱	۱	۱۲۰
۴	بم	۱	۱	۴۲
۵	سیرجان	۱	۳	۶۲۸
۶	رفسنجان	۱	۳	۳۵۲
۷	بافت	۱	۱	۱۸۰
۸	خبر	۱	۱	۶۵
۹	شهداد	۱	۳	۱۷۶
۱۰	بردسیر	۱	۲	۲۰۵
جمع کل		۱۷	۳۲	۶۴۰۰

دستورالعمل اجرایی مربیان طرح کودکان دوستان طبیعت

هدف اصلی از انجام این طرح ایجاد حس مسئولیت و علاقه مندی نسبت به طبیعت در کودکان است.

**

الف (دستورالعمل اجرایی کار مربیان:

1. ابتدا مربیان باید تأییدیه حراست داشته باشند.
2. هماهنگی با مدیران مدارس انجام شود و ساعات کلاس ، زنگ طبیعت مشخص شود.
3. برای هر مبحث مطالب آموزشی، فیلم های آموزشی و دستورالعمل های نحوه ارائه را بخوبی مطالعه و سپس ارائه کنند .
4. درباره مباحث غیر مرتبط با درس گفتگو نمیکنند .
5. مباحث آموزشی در قالب آموزشی مجازی است .
6. برای پایه های پیش دبستانی ، اول و دوم دبستان قصه های نخودی در قالب ویدئو های آموزشی جذاب در اختیار مربیان قرار میگیرد .
7. برای پایه سوم دبستان مباحث آموزشی در قالب فایل پاور پوینت در اختیار مربیان قرار میگیرد.
8. قبل از ارسال ویدئو و فایل پاور پونت ، مربیان پیام صوتی که متن آن در اختیارشان قرار داده شده است را با صدای خودشان ضبط نموده و در گروه ارسال میکنند و بعد فیلم های آموزشی را ارسال می نمایند .
9. درپایان، مربیان در پیام صوتی براساس خلاقیت ، نوآوری خود، از دانش آموزان میخواهند تا خوب فکر کنند و به سوالات نخودی پاسخ داده و بازخوردهای خود را در قالب نقاشی، کاردستی و یا فیلم از کار هایی که انجام داده اند را برای مربی ارسال کنند.

ب) دستورالعمل اجرایی برای مستند سازی:

از همه مباحث آموزشی عکس و فیلم تهیه شود

**** لطفا از دانش آموزان و والدین آنها خواسته شود تا هنگام گرفتن عکس و فیلم موارد زیر را رعایت فرمایند:**

1. عکس ها و فیلم ها حتما بصورت افقی گرفته شود .
2. نور چراغ و خورشید در عکس مشخص نباشد.
3. عکس ها و فیلم ها واضح و روشن باشند .
4. حجاب اسلامی رعایت شود.
5. صدا بصورت واضح در فیلم ها باشد.
6. تاریخ ، نام مدرسه و نام شهرستان بروی نقاشی ها و کاردستی ها عکسها نوشته شود
7. تاریخ ، نام مدرسه و نام شهرستان در فیلم گفته شود .
8. از متن ها و پیام ها و بازخوردهای دانش آموزان که در گروه گذاشته می شود اسکرین شات گرفته شود.
9. حتی الامکان زمینه زیر عکس سفید یا تک رنگ باشد.
10. عکس ها و فیلم ها به صورت هفتگی ارسال شود.

**** لازم نیست تمام عکس هایی که در گروه گذاشته می شود را ارسال بفرمایید فقط**

عکس هایی که کیفیت بالا دارند و موارد ذکر شده در آنها رعایت شده باشند را ارسال

فرمایید **

ج) دستورالعمل اجرایی برای پر کردن فرم ساعات کار:

1. نام و نام خانوادگی و نام مدرسه قسمت بالای فرم نوشته شود
2. مطابق فرم تاریخ، مبحث و زمان آموزش تکمیل گردد
3. با توجه به اینکه مدت زمان هر جلسه آنلاین 45 دقیقه معمولاً می باشد، مدت زمان لازم برای هر کلاس 1 ساعت در نظر گرفته شود ، مثلاً از ساعت 9 الی 10 آموزش داده اید در فرم " یک ساعت " ذکر شود .
4. حتما فرم بصورت روزانه کامل شود، فرم مخدوش قابل قبول نمی باشد.
5. قسمت پایین فرم امضا مدیر مدرسه و مهر مدرسه زده شود و خط را ببندند و جمله "تمام موارد فوق مورد تأیید می باشد." ذکر شود .

سخنی با اولیا

با سلام خدمت اولیا محترم

کودکان ما وارث فردای منابع طبیعی و محیط زیست این سرزمین و بهره برداران آینده این میراث خدادادی هستند.

آن چه که امروز از این همه در اختیار ماست، فردا برای فرزندان ما می ماند، خوب یا بد کم یا زیاد

"کودکان ، دوستان طبیعت" عنوان یک طرح آموزشی است که در طول چهارده سال گذشته با حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمان و همکاری اداره کل آموزش و پرورش استان توسط جمعیت دوستداران زمین سبز بی وقفه ادامه داشته و طی آن مربیان این جمعیت با حضور خود در مدارس کودکان را با منابع طبیعی آشنا و نقش و مسولیت آنها را گوشزد کرده و راه های حفظ و مراقبت از آن را به آنها آموزش می دهد .

همانگونه که استحضار دارید غائله کرونا شکل آموزش در مدارس را تغییر و آموزش مجازی را جایگزین آموزش معمول حضوری نموده است.

این تغییر برنامه های آموزش طرح "کودکان ، دوستان طبیعت" را هم تحت تاثیر قرار داد.

این تغییر خوشبختانه فرصتی قراهم نموده که در شیوه آموزش مجازی شناخت و حفظ منابع طبیعی ، محتوای آموزشی با بهره گیری از فنون تصویری و گفتاری در قالب انیمیشن و موشن گرافیک و پاورپوینت نسبت به آموزش حضوری اثرگذاری بیشتری را به دست آورده است.

سپاسگزاریم که از فرصت حضور خود در کنار فرزندان عزیزتان استفاده نموده و مارا در اثر گذاری هر چه بیشتر این آموزشها یاری فرمایید.



طرح کودکان، دوستان طبیعت

جمعیت دوستداران زمین سبز

میز رغبت آب ویژه دانش آموزان پایه های پیش دبستانی و اول دبستان

بچه های عزیزم ! اولین داستانی که نخودی این هفته براتون آورده یک داستان شیرین و دوست داشتنی ، در مورد یکی از نعمت های بزرگ خداست...

بزارین اول یک سوال ازتون بپرسم ...
به کارهایی مانند نوشیدن ، حمام کردن ، پختن غذا، شستشوی لباس یا آبیاری گیاهان توجه کنید !

عزیزان من... فکر میکنید کدام منبع طبیعی به انجام دادن این کارها کمک میکند ؟
و اگر نباشد ما نمیتوانیم کارها را انجام دهیم؟

آفرین دلبندهای من

بله آب

شما فکر میکنید آب کجاها وجود داره؟

روی زمین یا زیر زمین؟

اره هر دو جاست ...آفرین

به نظرتون آب چه جوری خودشو تا زیر زمین میرسونه؟

امروز، میخوایم با نخودی و دوستانش ببینیم چطوری میتونیم مواظب آب ها ، این نعمت با ارزش خدادای باشیم و این منبع طبیعی را هدر ندیم.

آماده اید داستان امروز رو ببینیم؟

پس بریم ببینیم نخودی عزیز برامون چه داستانی آورده؟!



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

میز رغبت خاک ویژه دانش آموزان پایه های پیش دبستانی و اول دبستان

بچه های عزیزم ! موضوع این هفته قصه‌ی ما در مورد خاک است

همینطور که همه شما می دانید همه خشکی های کره زمین را خاک پوشانده و ما انسان ها و همه‌ی

موجودات زنده، مثل گیاهان و جانوران زندگی‌مان به خاک وابسته است می دانید چرا؟؟؟

چون همگی ما غذای خود را از خاک بدست می آوریم!

هیچ گاه فکر کردید اگر خاک وجود نداشت چه اتفاقی می افتاد؟؟؟

گیاهان چگونه رشد می کردند؟؟؟

شما می توانید چند جانور نام ببرید که داخل خاک زندگی می کنند؟؟؟

آفرین به شما بچه‌های باهوش

اصلا یک سوال مهم تر؟؟؟ ((این همه خاکی که روز زمین است چطوری به وجود آمده؟؟؟))

شاید در ذهن شما سوال های فراوان دیگه ای هم باشه؟ ... پس صبر کنید بریم با هم قصه این هفته نخودی

را ببینیم تا پاسخ سوال هایمان را از نخودی و دوستانش بگیریم...



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

میز رغبت هوا ویژه دانش آموزان پایه های پیش دبستانی و اول دبستان

سلام عزیزای دلم حالتون خوبه؟؟

امروز در زنگ طبیعت می خواهیم یک گردش هوایی انجام بدیم و با نخودی به بالای ابرها برویم ...
بچه ها می خواهیم امروز با هم ببینیم چقدر هوا برای سالم بودن ما و همه موجودات زنده نقش دارد؟؟
تا به حال فکر کردید دود ماشین ها و دود کارخانه ها وقتی به طرف آسمان می ره چه اتفاقی می افتد؟؟؟
اصلا چه چیزهایی او بالا توی آسمان هست؟؟
بچه ها فکر می کنید این دودها و آلودگی های هوا می توانند باعث بیماری ما و موجودات دیگر باشند؟؟
حالا با دیدن قصه نخودی و دوستانش ببینیم چه کارهایی می توانیم انجام دهیم تا کمکی به زمین کنیم که همیشه سبز باقی بماند؟؟؟
بریم و داستان نخودی و هوا را ببینیم...



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

میز رغبت جنگل ویژه دانش آموزان پایه دوم دبستان

عزیزهای دلم سلام

رسیدیم به داستان نخودی و سبزک ...

نخودی امروز هم می خواد کلی مطلب جدید بهمون یاد بده بچه های باهوش بهم بگید ببینم شما تا حالا

درخت کاشتید؟؟؟

می دونید روز درخت کاری چه روزی هست؟؟؟

ما چرا درخت می کاریم؟؟

اصلا درخت چه فایده هایی برای ما داره؟؟

از همه مهم تر کدام یک از نیازهای مهم ما رو بر طرف می کنه؟؟

تا حالا فکر کردید اگر درختان نبودند و جنگل ها کم بودند چه اتفاقی برای ما می افتاد؟؟

آفرین به شما بچه های دانا که جواب همه سوالات را می دانید ...

تا دیر نشده بریم سراغ داستان امروزمان

آماده اید؟؟؟



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

میز رغبت مرتع ویژه دانش آموزان پایه دوم دبستان

بچه های عزیز امروز می خواهیم یک بازی انجام بدیم، دوست دارید؟؟

خوب بازی ما اینجوریه که من اسم چند حیوان و پرند و حشره را می گویم شما بگید که غذای این

حیوانات چیست؟؟ آنها غذایشان را از کجا بدست می آورند؟؟

خوب بازی شروع شد:

1- زنبور عسل 2- عقاب تیز پرواز 3- گوسفندان 4- گرگ ناقل

بچه ها حالا به من بگید آیا حیواناتی که نام بردیم می توانند غذایشان را از دشت ها و علفزارها بدست

بیاورند؟؟

یک بار دیگه خوب فکر کنیم ...

ببینیم در دشت ها و علفزارها چه غذایی برای حیوانات بالا هست؟؟

خوب بچه ها ما در قصه این هفته نخودی یاد می گیریم که به دشت ها و علفزارها مرتع می گویند

دوست دارید قصه این هفته را ببینیم؟؟

پس بریم ببینیم که این هفته قراره چه اتفاقی بیفتد؟؟!



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

میز رغبت بیابان ویژه دانش آموزان پایه سوم دبستان

بچه های عزیز سلام

حالتون چطوره؟؟

توی این هوای سرد و روزهای زمستانی، می خوام امروز براتون از بیابان گرم و خشک بگم.

حتما تا حدودی بیابان را می شناسین.

بیابان های طبیعی منابع ارزشمند و بزرگی برای ما هستند.

اما زمین های خوبی که خشک می شن و کم کم به بیابان تبدیل می شن، خطرناک هستند و ما باید جلوی

این اتفاق را بگیریم.

می دونم که الان کلی سوال توی ذهنتون پیش آمده.

پس بریم با هم ویدیو امروز را ببینیم و اگر باز هم سوالی داشتید حتما ازم بپرسید.



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

میز رغبت آبخیز ویژه دانش آموزان پایه سوم دبستان

سلام بچه ها

حالتون خوبه؟

دیگه داریم کم کم به پایان این دوره آموزشی نزدیک می شیم. کلی چیزها با هم در مورد منابع طبیعی یاد

گرفتیم و حالامی دونیم چقدر برای زندگی ما اهمیت دارند و چه طور باید ازشون مراقبت کنیم.

نه فقط ما، بلکه اداره منابع طبیعی و آبخیزداری هم مسئول مراقبت از این منابع است. توی ویدیوها به

اسم این اداره دقت کردین؟

براتون سوال پیش امده که آبخیزداری یعنی چی؟

توی این جلسه می خوام این سوالات رو جواب بدم.

پس بریم و ویدیو امروز رو ببینیم.



جمعیت دوستداران زمین سبز
طرح کودکان ، دوستان طبیعت

معرفی همیاران ، مروجان و محافظان طبیعت و سامانه ثبت نام همیاران طبیعت ویژه پایه های سوم دبستان

همیار طبیعت کیست

همیار طبیعت به فرد دوستدار طبیعت گفته می شود که مواردی را در جهت حفظ منابع طبیعی و محیط زیست انجام داده و به افراد دیگر نیز توصیه و آموزش می دهد. هر فردی از هر گروه می تواند همیار طبیعت باشد. از جمله دانش آموزان و معلمان.

هدف همیاران طبیعت « ترویج فرهنگ منابع طبیعی و جلب مشارکت مردم در امور حفاظت ، احیاء و توسعه و بهره برداری صحیح از منابع طبیعی » است.

سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری مسئول و بانی طرح همیار طبیعت است.

همیاران طبیعت بسته به موقعیت و توانایی خود می توانند به عنوان مروج، محافظ و یا دانش آموز فعالیت نمایند.

- مروج

همیار طبیعت مروج شامل : کلیه علاقمندان و دوستداران منابع طبیعی اعم از دانشجویان ، طلاب ، اساتید و مدرسین ، شوراهای اسلامی ، دهیاران و سایر اقشار جامعه که در زمینه ارتقاء فرهنگ منابع طبیعی کوشا می باشند.

- محافظ

همیار طبیعت محافظ شامل : کلیه اقشار جامعه علی الخصوص مجریان و بهره برداران طرح های منابع طبیعی که تمایل به همکاری در کنترل عوامل تخریب و احیاء منابع طبیعی دارند.

- دانش آموز

همیار طبیعت مروج دانش آموز شامل : کلیه سطوح دانش آموزی (ابتدائی – راهنمایی و دبیرستان) که علاقمند به طبیعت بوده و در زمینه ترویج فرهنگ منابع طبیعی فعالیت می نمایند.

با مراجعه به آدرس ذکر شده در ذیل می توانید ضمن آشنایی بیشتر با سامانه همیاران طبیعت، جهت عضویت اقدام نمایید.

سامانه همیاران طبیعت <https://hamyartabiat.frw.ir>

سایت اداره کل منابع طبیعی استان کرمان <https://kerman.frw.ir>



مصادیق رفتاری همیار طبیعت

ما همیاران طبیعت در جهت حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط زیست موارد ذیل و بسیاری از موارد مرتبط را رعایت کرده و به دیگران توصیه و آموزش می دهیم.

۱ - قبل از حرکت و ورود به طبیعت تصمیم بگیریم که تفرجی بدون آسیب داشته باشیم

۲ - کیسه زباله همراه داشته باشیم و در پایان تفریح زباله ها را درون آن ریخته و از محدوده

طبیعت خارج و به مکان جمع آوری زباله ها منتقل کنیم.

۳ - از شکستن شاخه درختان و افروختن آتش در زیر تاج پوشش درخت و یا نزدیک تنه آن

خودداری کنیم.

۴ - از تخریب زمین با بیلچه یا اشیاء مشابه برای استقرار چادر مسافرتی به لحاظ تشدید

فرسایش و شستشوی خاک بپرهیزیم.

۵ - تردد اتومبیل در جنگل باعث کوبیدگی خاک و کاهش نفوذ پذیری نزولات جوی و موجب

خفگی خاک می گردد.

۶ - در صورتی که قصد طبخ کباب داریم با خود منقل و مقداری ذغال همراه داشته تا به

طبیعت آسیب نرسانیم.



۷ - آب رود خانه را آلوده نکنیم و از دست زدن به تشکیلات چشمه به منظور ساماندهی آن

خودداری کنیم.

۸ - از انداختن طناب بر روی شاخه درختان به منظور درست کردن تاب به دلیل آسیب

رساندن به درخت خودداری کنیم.

۹ - از رها کردن ظروف یکبار مصرف مانند بطری نوشابه، جای لبنیات، ظروف غذا خوری،

لیوانهای پلاستیکی، شیشه، سفره های یکبار مصرف بدلیل تجزیه نشدن و آلودگی خاک

پرهیز کنیم.

۱۰ - در تفریح خانوادگی حتی المقدور از افروختن آتش صرف نظر در غیر این صورت در زمان

ترک جنگل و مرتع نسبت به خاموش شدن آن با سنگ، خاک یا آب مطمئن شویم.

۱۱ - چنانچه مجبور به افروختن آتش هستیم در تفریحات خانوادگی و گروهی اکتفاء به یک

آتش مختصر و مشترک با سر شاخه های خشک نموده و از افروختن آتش اضافی

بپرهیزیم.

۱۲ - تفریح و تفرج به گونه ای باشد که در پایان اوغات فراغت، محدوده مورد مراجعه به شکل

اول خود باشد یعنی حضور ما باعث مخدوش شدن چهره طبیعت نگردد.

۱۳ - از دست زدن به لانه پرندگان و همچنین حیوانات خودداری کنیم.



۱۴- در فصول خشک مانند تابستان مواظب باشیم که فیلتر سیگار روشن به بیرون از

اتومبیل خصوصا در مناطق جنگلی نیندازیم تا موجبات آتش سوزی فراهم نگردد.

۱۵- در صورت مشاهده هر گونه آسیب به طبیعت توسط افراد هنجار شکن با شماره تلفن

رایگان ۱۵۰۴ یگان حفاظت از جنگلها و مراتع استان مراتع را گزارش می کنیم.

۱۶- مقدار کمتری از مواد پاک کننده (دترژانت ها) را مصرف کنیم.

۱۷- پاک کننده هایی را مصرف کنیم که دارای فسفات کمتری باشند.

۱۸- استفاده از باتریهای قابل شارژ: بر اثر زنگ زدگی مقدار زیادی از سموم خطر ناک درون

باطریها به محیط راه می یابند که ترکیبات جیوه ای از مهمترین آنهاست.

۱۹- از باتریهای یک بار مصرف استفاده نکنیم.

۲۰- به جای اینکه مواد غذایی را داخل ورقه های آلومینیومی و یا پلاستیکی پیچیم آنها را

داخل محفظه ها و ظروفی که قابل شستشو و قابل مصرف مجدد هستند قرار دهیم.

۲۱- با کیسه های پلاستیکی خداحافظی کنیم.

۲۲- با آتش بازی کودکان در طبیعت ممانعت کنیم.

۲۳- لامپهای کم مصرف را جایگزین لامپهای معمولی کنیم.

۲۴- از گیاهان بومی که با شرایط محلی انطباق بیشتری دارند بیشتر استفاده کنیم.



۲۵ - بازیافت را جدی بگیریم.

۲۶ - زباله ها را در طبیعت رها نکنیم.

۲۷ - توقف جنگل زدایی را جدی بگیریم چرا که قطع درختان میزان اکسیژن را کاهش می

دهد، منجر به فرسایش خاک و لغزش زمین می شود زیستگاه طبیعی حیوانات وحشی را

از بین می برد و آنها را مجبور به پیش روی به سمت شهرها و روستاها می کند.

۲۸ - کمترین زباله را تولید کنیم و زباله ها را جمع آوری و به سطل زباله برسانیم.

۲۹ - چهره طبیعت را زشت نکنیم.

۳۰ - در طبیعت اختلال و آلودگی ایجاد نکنیم.

۳۱ - از نوشتن یادگاری روی درختان اجتناب کنیم.

۳۲ - در طبیعت از مسیر تردد استفاده کنیم.

۳۳ - از تخریب گران طبیعت حمایت نکنیم.

۳۴ - حواسمان به تفکیک زباله باشد.

۳۵ - برای جمع آوری مایعات و پاک کردن لکه ها یا قطرات مواد غذایی به جای استفاده از

دستمال های کاغذی از تکه پارچه های مستعمل استفاده کنیم و پس از شستشو آنها را

برای مصرف مجدد آماده کنیم.



۳۶ - برای مصرف آب به جای بطری‌های یک بار مصرف پلاستیکی از قمقمه‌ها و بطری‌های

دائمی استفاده نماییم.

۳۷ - شیشه و آلومینیم را از زباله‌ها جدا کرده و به مراکز بازیافت تحویل دهیم.

۳۸ - حتی المقدور با دوچرخه و وسایل عمومی به محل کار خود برویم.

۳۹ - درون خانه خودمان غذا درست کنیم و بخوریم.

۴۰ - استفاده دوباره از اقلام و وسایل بجای دور ریختن آن‌ها و خرید موارد جدید کمک

می‌کند که مقدار زباله‌ی کمتری در خانه تولید شود.

۴۱ - اقلامی با عمر طولانی، قابل شارژ و قابل استفاده مجدد خریداری کنیم. و از خرید

محصولات یکبار مصرف نظیر ظرفهای یکبار مصرف اجتناب کنیم.

۴۲ - برای کاهش بسته بندی، کالاها را به شکل عمده بخریم و کالاهایی را بخریم که عمری

طولانی تر دارند یا محصولات را به شکل فشرده بخریم.

۴۳ - محصولاتی را بخریم که بسته بندی‌های قابل بازیافت دارند.

۴۴ - ظرفی را انتخاب کنیم که بتوان براحتی آنرا بازیافت کرد.

۴۵ - بلیط‌های الکترونیکی تهیه کنیم.



۴۶- در استفاده از کاغذ صرفه جویی کنیم و سعی کنیم کارهایمان را بدون کاغذ انجام

بدهیم.

۴۷- در ساخت و انبوه شدن جنگل ها کمک کنیم. کاشت هر نهال می تواند سال های سال،

هم خاطره خوشی برای ما و هم کمکی به محیط زیست مان باشد.

۴۸- به انجمن های حفاظت محیط زیست کمک کنیم. آنها با تلاش بی وقفه خود سعی در

نجات زمین دارند.



حالا از خودت بگو

لیست مورد علاقه ها

- دختری یا پسری ؟
- چند سالته ؟
- اسباب بازی:
- قدت چند سانته ؟
- رنگ:
- چند کیلو هستی ؟
- حیوان:
- سایز کفش چنده ؟
- غذا:
- کلاس چند هستی ؟
- فیلم و انیمیشن:
- نام مدرسه ات چی هست ؟
- کتاب:
- بهترین دوست کیه ؟
- بازی:
- وقتی بزرگ شدی میخوای چه کاره بشی ؟

در کدام شهرستان کرمان زندگی میکنی؟ آن را پیدا کن و رنگ کن



انجام کار عملی در منزل

خانه شما آپارتمان است یا حیاط دارید؟

شما در خانه گیاه دارید؟

نام گیاهی که بیشتر دوست داری چیه؟

از آن چه جوری مراقبت میکنی؟

برگ آن چه شکلیه؟

ساقه آن چه رنگی است؟

ساقه گیاه کلفت است یا نازکه؟

گل میدهد یا فقط برگ داره؟

چه اندازه است؟

تا به حال به گیاه کود دادی؟

چه نوع کودی استفاده کردی؟

دوست داری با استفاده از گیاهان دارویی که در منزل

دارید یک کاردستی درست کنی؟

(مثلاً با استفاده از مقدار کمی زیره، ختمی، گل گاوزبان،

گل رنگ، نعناع، گل محمدی و...)



ویژه هفته منابع طبیعی

در تقویم اکثر کشورها بعضی روزها و هفته ها به نام های خاصی، نام گذاری میشوند که نشان دهنده اهمیت آن موضوع است، مثل روز مادر که نشان دهنده اهمیت جایگاه مادر و قدردانی از وجود مقدس مادر است.

یکی از این مناسب های مهم در تقویم کشور ما **روز درختکاری** است. روز ۱۵ اسفندماه به نام روز درختکاری نام گذاری شده و از ۱۵ تا ۲۱ اسفند ماه هر سال به نام «**هفته منابع طبیعی**» خوانده میشود که نشان دهنده اهمیت منابع طبیعی در کشور ماست و درختکاری یکی از مهم ترین اصول در منابع طبیعی است. به همین مناسبت بسیاری از افراد، مقامات، سازمان ها و گروه های مردمی با برگزاری مراسم ویژه و با کاشت درخت این هفته را گرمی می دارند. اداره کل منابع طبیعی در این هفته پروژه های درختکاری و آبخیزداری را افتتاح می کند.

**آیا تو هم دوست داری در هفته منابع طبیعی نهالی را بکاری؟
کمی در مورد محل آن و نوع نهال برای ما بنویس یا نقاشی کن.**



برای فردا

دوستان عزیز ما تا به امروز با هم و همراه نخودی مطالب زیادی در باره منابع طبیعی یاد گرفتیم که خیلی از بچه ها نمی دانند. یادمان باشد که مراقبت ها و قدم های کوچک ما تاثیر زیادی در حفظ منابع طبیعی و کره زمین دارد. شاید پرسشی چطوری؟ یادمان باشد ما هر جا که زندگی می کنیم، شهروند کره زمین هستیم و نسبت به آن مسئول هستیم.

به نظر شما مسئولیت ما چیست؟

یک نکته ساده بگوییم: مثلاً ما یک وسیله نقلیه داریم که هر روز از آن استفاده می کنیم، خوب پس به ناچار مقداری هوا را آلوده می کنیم. خیلی سخته که اصلاً از وسیله نقلیه استفاده نکنیم، ولی می توانیم به جاش یک درخت بکاریم تا اکسیژن تولید کند و از آن درخت مراقبت کنیم تا عمر طولانی داشته باشد.

حالا اگر دوتا وسیله نقلیه داریم، چند تا درخت بکاریم؟

پس این جوری ما یک شهروند خوب برای کره زمین هستیم و مراقب آن بوده ایم.

حالا از شما می خواهیم که خوب فکر کنید، با چه کارهایی می توانیم مراقب کره زمین باشیم؟ برای من بنویس یا نقاشی کن.



بهار تازه ۹ سالش شده بود و دوست داشت در مورد اطرافش بیشتر بدونه. همیشه کنار مادر بزرگ می نشست و ازش میخواست تا براش از طبیعت بگه. از درختا و جنگل ها، آب و رود، بیابان و همه زیبایی هاش. مادر بزرگ کلی قصه های قشنگ بلد بود و بهار از شنیدنشون لذت می برد. یک شب بعد از شنیدن قصه مادر بزرگ همونجا خوابش برد.

خواب دید که توی دشت سر سبز و بزرگیه. همه جا پر بود از گل های رنگارنگ و علف های تازه. کف پاش رو روی علف ها گذاشت، از سردی و خنکی اون ها مو به تنش صاف شد و همه وجودش پر شد از حس تازگی. شروع کرد به دویدن و آواز خوندن زیر نور آفتاب. دوید و دوید.

دورترها چیزی زیر نور آفتاب برق زد و سریع حرکت کرد. به نظرتون اون چی بود؟ (۱)

۱- میمون بازیگوش

۲- زنبورهای عسل

۳- خرس قهوه ای

بهار لبخندی زد و به راهش ادامه داد. نسیم خنکی می وزید و همراه خودش بویی رو می آورد که خیلی آشنا بود. چشم هاش رو بست و سعی کرد یادش بیاد توی اون دشت وسیع این چه بویی میتونه باشه. (۲)

۱- بوی غذا

۲- بوی بنزین

۳- بوی گیاهان دارویی

سعی کرد اون بو رو توی ذهنش نگه داره تا بعدا از مادر بزرگ بپرسه. همینجور که بین گل ها و سبزه ها میچرخید ابر سیاه و سنگینی بالای سرش توی آسمون پیدا شد. نم نم بارون گرفت و بهار کوچولو فکر کرد باید جایی رو پیدا کنه تا خیس نشه و سرما نخوره. اما توی اون دشت وسیع جایی نبود که بتونه از بارون در امان باشه.

دور و برش رو نگاه کرد. یادش اومد مادر بزرگ همیشه از جنگل سبز و پر درخت تعریف کرده بود. شاید اونجا میتونست یه سر پناه پیدا کنه.



پس دوید سمت جنگل. بارون شدت گرفته بود. رفت و زیر یه درخت بزرگ، نشست. از اینجایی که نشسته بود می تونست دشت رو ببینه. آب بارون توی دشت راه افتاده بود. قطره ها باهم مسابقه میدادن و با سرعت روی زمین سر میخوردن. به اطرافش نگاه کرد، اونجا خبری از رود نبود.

اما چرا آب بارون توی جنگل راه نیافتاد؟ (۳)

۱- ابر سیاه فقط روی دشت می بارید

۲- درختای جنگل مثل چتر سرعت حرکت آو کم میکردن.

۳- شیر جنگل همه آب ها رو خورده بود

تصمیم گرفت هرچی که هست تا تموم شدن بارون همونجا بمونه.

صدای پرنده ها و حیوونای زیادی رو میتونست بشنوه اما هیچ کدوم رو نمی دید.

ناگهان صدای بلندی اومد. گروووومپ. بهار خیلی ترسیده بود. خوب گوش کرد و حواسش رو جمع کرد تا ببینه صدا از کجا میاد. به سمت صدا رفت. ماشین های بزرگی اون طرف جنگل مشغول به کار بودن و درخت ها رو می بریدن. چقدر بزرگ بودن. چقدر قدرت داشتن.

درخت ها با صدای بلندی میافتادن و به زمین میخوردن. چندتا سنجاب با سرعت از کنار بهار رد شدن و فرار کردن. اما چرا؟ (۴)

۱- حیوون بزرگی دنبالشون کرده بود

۲- خونشون خراب شده بود

۳- دنبال غذا میگشتن

بهار ترسیده بود اما تصمیم گرفت به راهش ادامه بده. راه جاده ای که تازه ساخته شده بود رو گرفت و حرکت کرد. هرچی جلوتر میرفت درختای کمتری دور و برش میدید. جای درختا رو ساختمان های بلند و بزرگ گرفته بودن. اونجا دیگه سرسبز نبود. از درخت و گیاه خبری نبود. به زیر پاش نگاه کرد. خاک سفت و خشک شده بود.

اما چرا؟ (۵)



- ۱- آفتاب خیلی شدیدی می تابید و خاک رو خشک کرده بود.
- ۲- مردم عاشق بیابان هستن و میخوان خونه هاشون رو وسط بیابان بسازن
- ۳- آدما درختا و گیاهان رو از بین برده بودن و خاک دچار فرسایش شده بود.

بهار همین طور که راه میرفت و به اطرافش نگاه میکرد، احساس کرد چیزی زیر پاش داره حرکت میکنه. سرشو پایین انداخت و دونه های ریز خاک رو دید که با سرعت به یه سمت می دویدن. پرسید کجا دارین میرین؟

اما هیچ کدوم جواب ندادن. ایندفعه با صدای بلندتری پرسید، آهای دونه های خاک، کجا دارین میرین؟

یکیشون سرشو بالا گرفت و گفت ما جایی نمی رییم. باد داره مارو با خودش می برره.

بهار همراه باد شد و دوید سمتی که دونه های خاک رو می برد. باد به تندی می وزید و بهار هم تندتر می دوید. اونجا همش بیابان بود و خبری از درخت و سبزه نبود.

بعد از یه مدت ایستاد تا از کولش یه کم آب بخوره. هوا خیلی گرم شده بود و آفتاب به شدت می تابید.

اطرافش رو نگاه کرد. پس خونه ها کجا رفته بودن؟

تا چشم کار می کرد خاک بود و بیابان. بوته هایی تک و توک وسط بیابان سر درآورده بودن.

کنار یه بوته نشست تا یه کم استراحت کنه و خوراکی و آب بخوره. کوله پشتی رو که زمین گذاشت چیزی دورش پیچید. بهار خیلی ترسید. با دقت نگاه کرد. یه مار اونجا بود.

از جاش پرید و کیف رو برداشت. مار هم خزید و زیر بوته ای قایم شد.

بهار که خیلی ترسیده بود فکر کرد باید چیکار کنه؟ (۶)

۱- بوته رو آتیش بزنه تا مار بترسه و فرار کنه

۲- کیفش رو بندازه روی دوشش و از اونجا فاصله بگیره



زمان زود می گذشت و هنوز خیلی چیزها بود که بهار دوست داشت ببیند. همین جور که به راهش ادامه میداد صدایی شنید. یکی اونو صدا می زد و کمک میخواست. کوه بزرگی جلوش سبز شد. صدا از بالای کوه می اومد. باید خودشو به اون کوه میرسوند تا ببیند چه کسی به کمک احتیاج داره.

برای رسیدن به کوه دوتا مسیر وجود داشت. مسیر اول خیلی کوتاه بود و زود به پای کوه می رسید. اما پر بود از بوته های خار و درختای گز. برای عبور از این مسیر باید همه بوته ها و درختچه ها رو قطع میکرد. مسیر دوم طولانی تر بود و هیچ بوته و درختی نداشت.

کدوم راه رو باید انتخاب میکرد؟ (۷)

۱- مسیر کوتاه و کندن بوته ها

۲- مسیر طولانی و صاف

بهار بالاخره به بالای کوه رسید. اون بالا رودهای زیادی جریان داشتن و با سرعت به سمت پایین کوه جاری بودن. آب دونه های خاک رو میشست و با خودش می برد. اون دونه های ریز و کوچولو بودن که فریاد میزدن و کمک میخواستن. یکی از دونه ها محکم به کفشش چسبید. بهار خم شد و پرسید چی شده؟

خاک توضیح داد هر دفعه که بارون میبارد، رودها روی کوه جاری میشن و دونه های خاک رو میشورن و با خودشون پایین می برن.

اما بهار چطور می تونست بهشون کمک کنه؟ (۸)

۱- جلوی بارون رو بگیره تا دیگه روی کوه بارون نیاد

۲- بندها و سدهای کوچیکی بسازه تا دونه های خاک پشت سد باقی بمونن

۳- همه دونه های خاک رو جمع کنه و با خودش به خونه ببره

بهار خیلی خوشحال بود. فکر کرد تونسته کار مفیدی انجام بده. همینجور که می خندید چشم هاش رو باز کرد و دید که روی پای مادر بزرگ خوابش برده. پس همه این ها رو توی خواب دیده بود؟ خیلی هیجان داشت و دلش میخواست همه اون خواب رو برای مادر بزرگ تعریف کنه.



مادر بزرگ با دقت به همه حرفاش گوش کرد و از اینکه بهار اینقدر به طبیعت اهمیت می داد خیلی خوشحال شد. و بعد هم برای بهار توضیح داد که نباید موقع بارون و سیل کنار درخت های بزرگ یا رودخونه ها بره. چون خیلی خطرناکه و ممکنه سیل اون رو با خودش ببره.

اما می تونه کلی درخت بکاره و مواظب بوته ها و گیاهان باشه، اگر حال اونا خوب باشه هیچ وقت سیل و طوفان، دونه های خاک رو با خودشون نمی برن و حال خاک هم همیشه خوبه.



۲۹ دیمه
روز ملی هوای پاک



ما دوستداران زمین سبز
برای داشتن هوای پاک
تلاش می‌کنیم.



جمعیت دوستداران زمین سبز سازمان مردم نهاد حامی طبیعت

مقام معظم رهبری:

فرهنگ حفظ منابع طبیعی باید به معارف عمومی تبدیل شود



سازمان آموزش
و پرورش استان
کرمان



اداره کل منابع طبیعی
و آبخیزداری
اداره آموزش و ترویج